

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pauli Epistolae - Cod. Aug. perg. 185

Paulus <Apostel, Heiliger>

[Reichenau ?], [9. - 10. Jh.]

Epistolae Pauli numero XIII

[urn:nbn:de:bsz:31-45394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-45394)

HEC SUNT EPISTULAS PAULI NUMER
 XIII AD ROMANOS I AD CORINTHIOS II
 AD GALATAS I AD CYPRIUM I AD PHILIPPOS I AD CO
 LOSI AD THESSALONICENSIS I AD TITUM I AD
 PHILEMUM I AD HEBREOS. lib' augie maioris.

ROMANI SUNT PARTES ITALIE; HI FIDEM HA
 BENTES ET SCIENTIAM FIDEI IGNORANTES FI
 SICAS RATIONES CONSONANTES. PREDI
 CATIONES APOSTOLI UEL PROPHETARUM
 DISCUNT. SCRIBIT EIS AB ATHENIS.

PAULUS SERUUS IHU
 XPI UOCATUS APOSTOLUS SEGREGATUS
 MEU ANGELUM DEI. QUOD ANTE PROMISE
 RAT PROPHETAS SUOS IN SCRIPTURIS
 SACRIS DE FILIO SUO QUI FACTUS EST ET EX SE
 MINED DAUID SECUNDUM CARNEM; QUI
 PREDESTINATUS EST FILIUS DEI IN UIRITATE SECUN
 DUM SPIRITUM SANCTIFICATIONIS & RESURRECTIONE MOR
 TUORUM IHU XPI DOMINI PER QUEM ACCEPTIMUS GRA
 TIAM & APOSTOLATUM AD PROBANDUM FIDEI MOMENTUM.
 lib' augie maioris.

his nomine eius. In quibus estis & uos uocati
habetis. Omnibus qui sunt romae di & tunc di uocati
sunt graecice uobis & pax cede pectore & dno ihu xpo;
Primum quidem graecice ego domo p ihm xpm
p omnibus uobis; quia fides ura cōdunatur in unum
uerso mundo; Testis enim mihi est dñs cui ser uo
in spū meo in euangelio filii eius; quod sine intermis
sione. memoriam urī fecio semp in orationibus meis
obsecrans si quomodo tandem aliquando p sper um
iter hoc beam in uoluntate di ueniendi ad uos; Desi
dero enim uidere uos; ut aliquid impetiar gratia euo
bis spiritalis ced confirmandos uos; id est simul con
solarī in uobis; p eam que in uicem est fidem urā at
q; meam; Nolo autem uos ignorare fratres; quia sepe
p posui uenire ad uos & prohibitus sum usq; adhuc
ut aliquid fructum habeam & in uobis sicut & in ceteris
gentibus; graecis ac barbaris; sapientibus & in sapien
tibus debitor sum; Itaque quod in me promptum est. &
uobis qui romae estis euangelizare; Non enim erub
esco euangelium; uirtus enim dei est; in salutē
omni credenti; primum iudeo & graeco; Iustitia
enim dei in coreuelatur & fidem fidem sicut
scriptum est; Iustus autem & fide uiuit; Reue
latur enim iradi d & glo sup omnem impieta
tem & iniustitiam hominum eorum qui uerita
tem dei in iniustitia d & inent; quia quod notum
est dei manifestum est nullis; dñs enim illis mani

festacuit; Inuisibilia enim ipsius a creatu
 mundi p̄ ea que facte sunt intellecta con
 ciuntur. Semper eterna quoque
 eius uirtus & diuinitas ut sint in & curabiles;
 Quia cum cogno uissent dñm non sicut dñm glo
 rificauerunt sicut gratias agerent; sed euanue
 runt incogitationibus suis & obscuratum est
 insipiens cor eorum; dicentes enim se esse sapi
 entes stulti facti sunt. & mutauerunt gloriam
 incorruptibilis di in similitudinem imaginis cor
 ruptibilis hominis. & uoluerunt. & quadru pedu.
 & serpentium; p̄pter quod tradidit illos dñs in desi
 deria cordis eorum in immundiciam. ut contu
 melius cedificiant corpora sua in semet ipsis;
 Qui commutauerunt ueritatem di in mendaciam.
 & coluerunt & seruerunt creature potius
 quam creatori. que est dñs benedictus in secula
 amen; Propterea tradidit illos dñs in pas
 siones ignominie; nam femine eorum immu
 tauerunt naturalem usum. in eum usum qui
 est contra naturam; Similiter autem & mas
 culi relicto naturali usu femine & arserunt
 in desideris suis inuicem. Masculi in masculos
 turpitudinem operantes. & mercedem qua
 oportuit erroris sui in semet ipsis recipientes;
 & sicut non p̄bauerunt dñm habere in notitia.
 tradidit illos dñs in reprobum sensum ut faciant ea

20

qui non conueniunt. Repleos omni iniquitate.
adulterio. fornicatione. auaricia. nequitia. ple
ros inuidia. homicidio. contentione. doloma
lignitate. susurrones. detractores. contume
lios. supbos. elatos. sibi pleccer. ^{deodibiles.} inuentores
malorum. parentibus inoboedientes. insipi
entes. incorpitos. sine affectione. sine
fide. absque fcedere. sinemisericordia. Qui
cum iustitiam di cognouissent non intellexerunt.
quoniam talia agunt digni sunt morte. non solum
quia faciunt. sed qui sentiunt facientibus;
Propter quod inexcusabilis es o homo omnis qui
iudicas; in quo enim iudicas alterum te ipsum con
demnas. eadem enim agis qui iudicas; Scimus
enim. quomodo iudicium di est secundum ueritatem
meos qui talia agunt; Existimas autem hoc o ho
mo qui iudicas eos. qui talia accipiunt & facis ea
quae te effugies iudicium di. Induitas boni
tatis eius & patientis & longanimitatis con
temnis. ignoras quomodo benignitas di ad peniten
tiam te adducit. secundum duritiam autem tu
am & impenitentis cor. Thesaurizas tibi iram
indie ire & reuelationis iusti iudicium di. qui red
det unicuique secundum opera eius. His qui
dem qui secundum patientiam boni operis.
gloriam & honorem & incorruptionem que
rentibus uitam aeternam. His autem qui &

contentione & qui non cedunt & quiescunt in se. tu
 credunt autem iniquitati. ira & indignatio tribu-
 latio & angustia in omnem animam hominis
 operantis malum iudei primum & greci. Glo-
 ria autem & honor & pax omni operanti bo-
 num iudeo primum & greco. Non est enim
 p[ro]sonarum exceptio apud d[eu]m. Quicum-
 que enim sine lege peccauerunt sine lege pe-
 ribunt. & quicumque in lege peccauerunt.
 p[ro] legem iudicabuntur. Non enim auditores
 legis iusti sunt apud d[eu]m. sed factores legis iusti-
 ficabuntur. Cum enim gentes que legem
 habent naturaliter que legem faciunt.
 eius modi legem non habentes. ipsi sibi sunt lex.
 qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus
 suis. testimonium reddente illis conscientia. ip[s]orum.
 & inter se inuicem cogitationum accusantium.
 autem iam defendentium. in die qua iudicabit
 d[eu]s occulta hominum secundum euangelium me-
 um p[ro] d[omi]n[u]m x[p]m. Si autem tu iudeus cogitomi-
 naris. & requiescis in lege. & gloriaris in do-
 cta uoluntate eius. & p[ro]bas utiliora. instruc-
 tus p[ro] legem. confidis te ipsum ducem e[ss]e c[ec]o-
 rum lumeneorum qui in tenebris sunt. eru-
 ditorem insipientium. magistrum in fan-
 tum habentem formam scientiae & uerita-
 tis in lege. Qui ergo alium doces te ipsum

non doces. qui pre dicas non furandum furaris.
 quidicis nonm echeendum m&haris. qui ab ho
 minarist idola scerilegium fecis. qui lege
 gloriaris. p̄p̄uaricationem legis dñi in hono
 ras. nomen enim dī puos blasphematur in
 ter gentes sicut scriptum est; Circūcisio quide
 p̄dest si legem obseruas. si autem preuaricator
 legistis circumcisio tua preputium facta est.
 Sugitur preputium iustitias legis custodiat.
 nonne preputium illius marcum cisionē repu
 tabitur. & iudicabit quod & natura est. pre
 putium legem consumans te. qui p̄ litteram &
 cir cum cisionem preuaricator legises. non
 enim qui in manu festa iudeus est. neque qui
 in manu facto in carne circumcisio. sed qui
 in abscondito iudeus est. & circumcisione cor
 dis in spū. non littera. cuius laus. non & homini
 bus sed & dō est. Quid ergo amplius est iudeo.
 aut que utilitas cir cum cisionis. Ut utum
 p̄ omnem modum; primum quia credita sunt
 illis eloqui ad; quidem si quidam illorum
 non crediderunt. numquid incredulitas illoꝝ
 fidem dī euacuauit. absit. Est autem dī uerax.
 omnis autem homo mendax. Sicut scriptum est.
 Ut iusti sicis in sermionibus tuis. & uincas cū
 iudicaris. Si autem iniquitas nra iustitiam
 dī commendat. quid dicemus. numquid iniquis

deus qui infert iram. secundum hominem dico absit,
 alioquin quomodo iudicabit deus mundum. Si enim
 ueritas dei in meo mendatio haec bundauit in glo
 riam ipsius. quid adhuc & ego tamquam peccator
 iudicor. & non sicut blasphemamur. & sicut
 aiunt nos quidam dicere. Faciamus mala ut
 ueniamur bona. quorum dan. natio iusta
 est. Quid igitur. precellimus eos. nequaquam;
 causati enim sumus iudeos & grecos omnes sub
 peccato esse. Sicut scriptum est. Quia non est iustus *imp sal xiiii*
 quisquam. non est intellegens. non est requirens
 deum. Omnes declinauerunt. simul inutiles fac
 ti sunt. non est qui faciat bonum non est usque
 cedunum; Sepulchrum patens est guttureorum.
 linguas suas dolos agebant uenenum aspidum
 sub labiis eorum; Quorum os maledictione & a
 mœritudine plenum est. ueloces pedes eorum
 cecidit fudendum sanguinem; Conritio & in
 felicitas inuis eos & uiam pacis non cognouerunt.
 non est timor dei ante oculos eorum; Scimus
 autem quomodo quascumque lex loquitur his qui
 legesunt loquitur. ut omne os obstruatur
 & subditas fiat omnis mundus deo. quia scope
 ribus legis non iustificatur omnis casus coram
 illo; Per legem enim. cognitio peccati. Nunc
 autem sine lege. iustitiam manifestam est. testi
 ficata de lege & prophetis; Iustitia autem dei per

^{in omni}
 fidem ihu xpi ^{in omni} sup omnes qui credunt; non enim
 est distinctio omnes enim p & cauerunt &
 egent gloriam di. iustificati gratis p gratiam ip
 sius p redemptionem que est in xpo ihu. que p
 posuit ds p putationem p fidem in sanguine ip
 sius. & ostensionem iusticie eius in hoc tempo
 re. ut sit ipse iustus & iustificans eum qui & fide
 est ihu; Vbi est ergo gloria tua & exclu
 sa est; p quam legem factorum non sed p lege
 fidei; Arbitramur enim iustificari homine
 p fidem sine operibus leges; An iudeorum ds
 tantum nonne & gentium; immo & gentium;
 Quo quidem unus ds qui iustificat ^{bi} circumcisio
 nem & fide. & p reputum p fidem; Legem er
 go destruiamus per fidem absit. sed legem sta
 tuimus. Quid ergo dicemus inuenisse abraham
 patrem nr̄m s̄cundum carnem Si enim abra
 ham & operibus iustificatus ē hęc & gloria
 sed non apud dm̄ Quid enim scriptura dicit cre
 didit abraham do & reputatum est illi ad ius
 titiam Et autem qui operatur merces non im
 putatur s̄cundum ^{gratiam} sed s̄cundum debitum Et
 utro qui non operatur Credenti autem in eum
 qui iustificat impium reputabitur fide eius ad
 iustitiam. Sicut & dauid dicit beatitudinem

neli ppositi
 rati d̄i

ad ostensionem iusticie sue propter remissionem p̄cedentiū delictorum

in sustentatione d̄i f.

hominis cuius accepto fert iustitiam sine ope
 ribus. Beati quorum remissae sunt iniquita
 tes & quorum tecta sunt peccata. Beatus uir
 cui non imputabit dominus peccatum. Beatus uir
 go haec in circumcissione ancliam in pputio
 Dicimus enim quia reputata est abrahae fides
 ad iustitiam. Quomodo ergo reputata est in cir
 cissione cum in pputio non in circumcissione sed in
 pputio & signum accepit circumcissionis signacu
 lum iustitiae fidei quae est in pputio ut sit pater
 omnium credentium per pputium ut reputet
 illis ad iustitiam. Ut sit pater circumcissionis non
 his tantum qui sunt & circumcissione sed & his
 qui sunt & tunc uestigia quae est in pputio fidei patris
 nostri abrahae non enim per legem promissio abrahae aut
 semini eius ut heres esset mundi sed per iustitiam fidei.
 Si enim qui & lege heredes sunt & in antea est fides
 ab olitae promissio. Lex enim ut operatur iudicium
 non est lex nec preuocatio ideo & fide ut secundum
 gratiam firmata promissio omni semini non ei qui &
 lege est solum sed ei qui & fide est abrahae. qui est pa
 ter omnium nostrorum sicut scriptum est. Quia
 peccatorem multarum gentium posuisti ante dominum
 credidisti qui uiuificat mortuos & uocat ea quae non
 sunt inquam ea quae sunt. qui contra spem in spem cre
 didit ut fieret pater multarum gentium secun
 dum quod dictum est. Si erit semen tuum sicut

stellas caeli & sicut arena quae est in litore maris.
 Et non infirmatus fide non consideravit corpus
 suum mortuum cum fere centum annorum esset
 & mortuam uulnam sanguinis in remissione & iam di
 non hesitavit diffidentia sed con fortatus est fide dans
 gloriam deo plenissime sciens quia quaecumque promisit
 potens est & fecere. ideo & reputatum est illi aduis
 titiam. Non est autem scriptum tantum propter ipsum
 quia reputatum est illi sed & propter nos quibus repu
 tabitur credentibus in eum. qui suscitavit ihesum
 dominum nostrum mortuus. qui traditus est propter
 delicta nostra & resurrexit propter iustificationem
 nostram. Iustificati igitur & fide. pacem habeamus
 ad deum per dominum nostrum ihesum christum per quem
 habemus per fidem in gratia ista in qua stamus &
 gloriamur in spe gloriae filiorum dei. Non so
 lum autem sed & gloriamur in tribulationibus.
 scientes quod tribulatio patientiam operatur
 patientia autem probationem. Probatio uero
 spem. Spes autem non confundit quia caritas
 dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui
 datus est nobis. Ut quid enim christus cum adhuc
 infirmi essemus secundum tempus pro impiis
 mortuus est. Vix enim pro iusto quis moritur
 nam pro bono forsitan quis audeat mori. Com
 mendat autem suam caritatem deus in nos quomodo
 cum adhuc peccatores essemus christus pro nobis mor

tuus est. multo magis iustificati nunc in sanguine
 ipsius saluerimus ab ira per ipsum si enim cum inimici
 essemus reconciliati sumus deo per mortem filii eius.
 multo magis reconciliati saluerimus in vita ipsius. Non
 solum autem sed & gloriamur in deo per dominum nostrum Iesum
 Christum per quem nunc reconciliationem accepimus.
 Propter ea sicut per unum hominem in hunc mundum
 peccatum intravit & per peccatum mors. & ita in omni
 homines mors pertransiit in quo omnes peccaverunt.
 Usque ad legem enim peccatum erat in mundo. peccatum
 autem non imputatur cum lex non est. sed
 regnavit mors ab adam usque ad moysen etiam in
 eos qui non peccaverunt in similitudinem prevaricati
 onis adam que est forma futuri. sed non sicut delictum
 ita & donum. si enim unius delicto multi mortui sunt
 multo magis gratia & donum in gratia unius hominis
 Iesu Christi in plures abundavit. Et non sicut per unum peccatum
 carterum ita & donum nam iudicium & uno in condemna
 tionem. Gratia autem & multis delictis in iustificatio
 nem. Si enim unius delicto mors regnavit per unum.
 Multo magis hec abundantia gratiae & donationis & iusti
 tiae accipientes multa regnabunt per unum Iesum Christum.
 sicut per unius delictum omnes homines in con
 demnationem. sic & per unius iustitiam omnes homines
 in iustificationem vitae. Sicut enim per inobedientiam
 unius hominis peccatores constituti sunt multi. ita
 & per unius obediendum iusti constituentur multi.

Lex autem subintravit ut habundaret delictum. Vbi
 autem habundavit delictum super habundavit gratia.
 Ut sicut regnavit peccatum in mortem ita & gratia
 regnet per iustitiam in vitam aeternam per Iesum Christum dominum
 nostrum. Quod ergo dicemus per manebimus in peccato
 ut gratia habundet absit. Qui enim mortui sumus
 peccato quomodo adhuc vivemus in illo? An ignoratis
 quia quicumque baptizati sumus in Christo Iesu. In morte
 ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo
 per baptismum in mortem ut quomodo surrexit Christus a
 mortuis per gloriam patris ita & nos in novitate vite
 ambulemus. Si enim conplantati facti sumus similitu-
 dini mortis eius simul & resurrectionis erimus. Hoc
 scientes quia videlicet homo noster simul crucifixus est
 ut destrueretur corpus peccati ut ultra non serviamus
 peccato. Qui enim mortuus est iustificatus est ex pec-
 cato. Si autem mortui sumus cum Christo credimus
 quia simul & iam vivimus cum Christo. Scientes quod
 Christus surgens ex mortuis iam non moritur. Mors
 illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus est
 peccato mortuus est semel. Quod autem vivit vivit
 deo. Ita & estimare vos mortuos quidem esse pecca-
 to viventes autem deo in Christo Iesu. Non ergo reg-
 net peccatum in vobis mortali corpore ut obediat
 concupiscentis eius. Sed neque & habeatis mem-
 bra vestra arma iniquitatis peccato. Sed & habeat vos
 deo tamquam ex mortuis viventes & membra vestra

RE

arma iustitiae dō. Peccatum enim uobis non domina-
bitur non enim sub lege estis sed sub gratia. Quid
ergo peccauimus quō non sumus sub lege sed sub
gratia absit. Nescitis quō cui exhibetis uos seruos
ad obediendum. serui estis eius cui oboedistis siue
peccati. ^{in mortem} siue oboeditioni ad iustitiam. Gratias autē
dō quod fuistis serui peccati. Oboedistis autem & cor-
de meam formam doctrine in qua traditi estis. libe-
rati autem a peccato serui facti estis iustitiae.

^{aperire} Humanum dico propter infirmitatem carnis ur̄ae. Sicut
enim exhibuistis membra ur̄a seruire in mundi-
tiae & iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibete
membra uestra seruire iustitiae in sanctificatione.

Cum autem serui essetis peccati liberi fuistis iustitiae.
Quem ergo fructum habuistis tunc ^{in die} in quibus nunc
erubescitis. nam finis illorum mors est. Nunc uero libe-
rati a peccato serui autem facti dō. Habetis fructu
ur̄m in sanctificationem finem uero uitam & aeternam. Sti-
pendium enim peccati mors. Gratia autem dei uita
& aeterna in xpo ihu dno nro. An ignoratis fratres. sci-
entibus enim legem loquor ^{utro} qualis in homine do-
minatur quanto tempore uiuit. Nam quae sub uiro est
mulier uiuente uiro alligata est lege. Si autem mor-
tuus fuerit uir eius soluta est a lege uiri. Igitur uiuen-
te uiro uocabitur adultera si fuerit cum alio uiro.
Si autem mortuus fuerit uir eius liberata est a lege uiri
ut non sit adultera si fuerit cum alio uiro. Itaque

col. 1.

fratres mei & uos mortificati estis legi p̄ corpus xpi
 ut sitis alterius qui & mortuus resurrexit ut fructifi-
 cemur dō. Cum enim essemus in carne passionēs p̄c-
 catorum que p̄ legem erant opercebantur in membris
 nr̄is ut fructificarent morti. Nunc autem soluti su-
 mus a lege mortis in quā uuebamur. ita ut seruamus
 in nouitate sp̄s & non in uetustate litterę. Quod ergo dice-
 mus lex p̄ccatum ē absit. sed p̄ccatum non cognoui in-
 si p̄ legem. nam concupiscentiam nesciebam. nisi lex
 diceret. non concupisces. Ocasione autem accepta
 p̄ccatum per mandatum operatum ē in me omne
 concupiscentiam. sine lege enim p̄ccatum mortuum
 erat. Ego autem uuebam sine lege aliquando. sed
 cum uenisset mandatum p̄ccatum reuixit. Ego autē
 mortuus sum & inuentum ē mihi mandatum quod erat
 ad uitam. hoc ē ad mortem. nam p̄ccatum occasione
 accepta p̄ mandatum seduxit me. & per illud occidit.
 Itaq; lex quidem sc̄a & mandatum sc̄m & iustum & bonū.
 Quod ergo bonum ē mihi factum est mors. absit sed
 p̄ccatum. ut appareat p̄ccatum. per bonum mihi o-
 peratum est mortem ut fiat supra modum p̄ccans
 p̄ccatum per mandatum. Scimus enim quod lex spiri-
 talis est. ego autem carnalis sum uenundatus sub p̄c-
 cato. Quod enim operor non intellego. non enim
 quod uolo hoc ago sed quod odi illud facio. Si autem quod
 nolo illud facio consentio legi quō bona. Nunc autē
 iam non nego operor illud sed quod habitat in me p̄ccat

Sicut enim
 bonum
 non enim
 quod nolo
 facio non
 me p̄ccat
 facere bon
 & tor em
 nem. Ut
 repugnan
 centem
 n felix ego
 mortis hui
 gnur ego
 legi p̄ccat
 his qui sum
 ambulans
 ut me al
 le erat le
 suum in
 catum dam
 legis imple
 ambulamus
 carnalis sum
 cundum sp̄m
 deus carn
 & pax quō

Scio enim quia non habitat in me hoc est in carne mea
 bonum. nam uelle cedit a se mihi perficere autem bonum
 non inuenio non enim quod uolo bonum illud facio sed
 quod nolo malum hoc ago. Si autem quod nolo illud
 facio non nego operor illud sed quod in habitat in
 me peccatum. Inuenio igitur legem uolentem mihi
 facere bonum. quoniam mihi malum adiacet. Conde-
 lator enim legis secundum interiorem homi-
 nem. Video autem aliam legem in membris meis
 repugnantem legi mentis meae & captiuam ^{tem} me du-
 centem in lege peccati quae est in membris meis.
 Infelix ego homo quis me liberabit de corpore
 mortis huius gratia dei pro ihesu christo domino nostro
 agitur ego ipse mente seruo legis. Carne autem
 legi peccati. Nihil autem nunc damnationis est
 his qui sunt in christo ihesu quoniam non secundum carnem
 ambulant. Lex enim spiritus uitae in christo ihesu libera-
 uit me a lege peccati & mortis. nam quod impossi-
 le erat legi in quo infirmabatur pro carnem dei filium
 suum imitans in similitudine carnis peccati & pro pec-
 catum damnauit peccatum in carne ut iustificatio
 legis impleretur in nobis quoniam non secundum carnem
 ambulamus sed secundum spiritum. Quoniam enim secundum
 carnem sumus quae carnis sumus sciunt. Qui uero se-
 cundum spiritum quae sunt spiritus sentiunt. Nam pru-
 dentia carnis mors est prudentia autem spiritus uita
 & pax. Quoniam sapientia carnis inimicitia est in deum

lege autem dei non subicitur. nec enim potest. Qui
 autem in carne sunt. deo placere non possunt. uos in
 carne non estis sed in spiritu. si tamen spiritus dei habitat in uo-
 bis. Siquis autem spiritum dei non habet. hic non est. Si
 autem christus in uobis est. corpus quidem mortuum est
 propter peccatum. spiritus uero uita propter iustificationem quod
 si spiritus eius qui suscitauit. ihesum a mortuis habitat in uobis.
 uiuificabit & mortalia corpora uestra propter inhabitantem
 spiritum eius in uobis. Ergo fratres. debitores sumus. non car-
 ni ut secundum carnem uiuamus. Si enim secundum
 carnem uixeritis moriemini. Si autem spiritu facta car-
 nis mortificatis uiuatis. Quicumque enim spiritu dei a-
 guntur hi filii dei sunt. Non enim accepistis spiritum
 seruitutis iterum in timore. sed accepistis spiritum adopti-
 onis filiorum. in quo clamamus abba pater. Ipse spiritus
 testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii dei si
 autem filii & heredes. heredes quidem dei. coheredes
 autem christi. Si tamen conpatimur ut & conglorifice-
 mur. Existimo enim quod non sunt con digne passio-
 nes huius temporis sed futurae gloriae. que reuela-
 bitur in uobis. nam & expectatio creature reuelationem
 filiorum dei & expectat. uanitati enim creatura subiecta
 est non uolens sed propter eum qui subiecit in spem quia
 & ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in
 libertatem gloriae filiorum dei. Scimus enim quod omnis
 creatura congemescit & parturit usque adhuc non
 solum autem illa & nos ipsi primicias spiritus habentes

spiritus in
 & pectatio
 salu facti
 facti nam o
 non uidem
 Similiter a
 nam quod o
 postulat p
 corde se
 tular p
 omnia co
 situm uoc
 distinaut
 ipse prim
 prie disti
 iustificauit
 cauit Q
 nos quid
 tradidit u
 nob donab
 iustificat
 est immo
 dens qui
 rabit acari
 cutio anfa
 us sicut ser

& ipsi intrans gemimus ad adoptionem filiorum dei
 & propter redemptionem corporis nostri. Speem
 salu fecerit sumus spes autem que uidetur non est
 spes nam quod uidit quis quid sperat si autem quod
 non uidemus speramus propter ceteram & propter
 Similiter autem spiritus conuiuatur infirmitate nostram
 nam quod oremus sicut oportet nescimus sed ipse spiritus
 postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus

Qui autem scrutatur
 corde scit quod desiderat spiritus quas & undum deum pos-
 tulat pro se. Scimus autem quod diligentibus deum
 omnia cooperantur in bonum. his quis & undum pro-
 positum uocati sunt sancti. Nam quos pre-scit & pre-
 destinauit conformes fieri imaginis filii eius ut sit
 ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem
 predestinauit hos & uocauit & quos uocauit hos &
 iustificauit. quos autem & iustificauit illos & glorifi-
 cauit. ^{ergo} Quid dicemus adhuc sicut pro nobis quis contra
 nos qui & iam filio suo non peperit sed pro nobis omnibus
 tradidit illum quomodo non & iam cum illo omnia
 nobis donabit. Quis accusabit aduersus electos dei qui
 iustificat quis est qui condemnat christus ihesus qui mortuus
 est immo qui & resurrexit qui est ad dexteram dei se-
 dens qui & iam interpellat pro nobis. Quis nos sepe-
 rabit a caritate christi. Tribulatio an angustia an perse-
 cutio an fames an nuditas an periculum an gladi-
 us sicut scriptum est qui propter te mortificamur omne

die estimatus sumus sicut oues occisionis. Sed in his
 omnibus superamus propter terram quid dicitur nos Cor
 tuisum enim quia neque mors neque uita neque an
 geli neque principatus neque instantia neque futu
 ra neque fortitudo neque altitudo neque profundum
 neque creatura alia poterit nos seperare a caritate di
 que est in xpo ihu dno nro Veritatem dico in xpo non
 mentior testimonium mihi phibente conscientia mea
 in spu sco Quo tristitia est mihi magna & continuus
 dolor cordis meo Optabam enim ego ipse anathema
 esse a xpo pro fratribus meis qui sunt cognati mei scun
 dum carnem qui sunt israhelite quorum adoptio est
 filiorum & gloria & testamentum & legis latio & obse
 quium & promissa quorum patres & sequibus xps se
 cundum carnem qui est sup omnia ds benedictus in
 secula amen; Non autem & caderit uerbum di non
 enim omnes qui & isrlt hi sunt israhelite neque ^{qui} se
 mine sunt abrahe omnes filii Sed in isaac
 uocabitur tibi semen Idest non qui filii carnis hi filii di
 sequi filii sunt promissionis estimantur in semine Pro
 missionis autem uerbum hoc est; Secundum hoc tem
 pus ueniam & erit sarre filius Non solum autem sed
 & rebecca & uno concubito habens isaac patris nro Cu
 enim nondum nati fuissent ut aliquid egissent boni
 aut mali ut secundum electionem ppositum di mane
 re & non & operibus sed & uocante dictum est quia
 maior seruit minori Sicut scriptum est Jacob di

in genesi
 in malachia
 ppheta

leserai
 quid in
 conser
 mator
 serens di
 in hoc ip
 meum &
 terra Cr
 rat Dicu
 enim eius
 do Num
 cistis An
 massa fac
 tumeliam
 cere potem
 me apta
 sue inuas
 am quos
 & gentibu
 plebem
 serico redic
 Et erit in lo
 uocabuntur
 Siferri nra
 relique sal
 uant inaeq
 sup terram

no...

leci erai autem hodie habui. Quod ergo dicimus num
 quid iniquitas apud dñm absit; Moyses enim dicit 7
 miserere or cui misereror & misericordiam prestabo cui
 misereror. Igitur non uolentis neque currentis sed mi
 serentis dñi. Dicit enim scriptura pharaoni 7 quia &
 in hoc ipsum & cecidit ut ostenderem in te uirtutem
 meam & cedunt & ur nomen meum in uniuersa
 terra. Ergo cui uult miseretur & quem uult indu
 rat. Dicit itaque mihi quidam huc queritur uoluntati
 enim eius quis resistit. O homo tu quis es qui respondeas
 do. Numquid dicit figmentum ei qui se finxit quid me fe
 cistis sic. Annon habet potestatem figulus lutu & eadem
 massa facere aliud uas quidem in honore aliud uero in con
 tumeliam. Quod si uolens dñs ostendere iram & notam fa
 cere potentiam suam sustinuit in multa patientia uasa
 irae apta in interitum ut ostenderet diuitias gloriae
 suae in uas & misericordiae quae praeparauit in glori
 am quos & uocauit nos non solum & iudeis sed & iam
 & gentibus. Sicut moyses dicit uocabo non plebem meam
 plebem meam & non misericordiam consecutam 7 mi
 sericordiam consecutam & non dilectam dilectam.
 Et erit in loco ubi dictum est eis non plebs mea uos. Ibi
 uocabuntur filii diuini. Esaias autem clamat psr 7
 Si fuerit numerus filiorum isrlt tamquam arena maris
 reliquae saluae sient. Verbum enim consumans & bre
 uans in aequitate quae uerbum prauidum facit & dñs
 sup̄ terram. Et sicut praedixit esaias 7 nisi dñs sabaoth

miserere

qu

Sed in his
 & ita non
 neque an
 neque futu
 p̄fundum
 caritate d
 xpo non
 nra mea
 manuu
 anathema
 mei scdm
 adoptio est
 atio & ob
 uibus xpc
 enedictus in
 bum dñi
 neque
 ad
 rnis in filia
 semine p̄
 dum hoc
 m autem
 tris in d
 isent bon
 im di man
 m est
 ft Jacob

20
reliquiss& nobis semen sicut sodoma facti essemus & si
aut gomarra simili fuissimus Quid ergo dicemus quod
gentes que non sc&cebantur iustitiam adprehender&nt
iustitiam Iustitiam autem que & fide est Israel uero
sc&etans legem iustitiae. ad legem iustitiae non uenit qua
re quae non & fide sed quasi & operibus Offenderunt eni
in lapidem offensionis sicut scriptum est & cepono in sion
lapidem offensionis & petram scandali & omnis qui cre
dit in eum non confundetur Fratres uoluntas quidem
cordis mei & obsecratio ad d&nm fit pro illis in salutem testi
monium enim prohibeo illis quod a emulatione dei ha
bent sed non secundum scientiam ignorantem
enim dei iustitiam & suam querentes statuere iustitiae
dei non sunt subiecti finis enim legis xpi ad iustitiam om
ni credenti Moyses enim scripsit quod iustitiam que
& lege est qui fuerit homo uiuit in ea Que autem & fi
de est iustitia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo quis ascen
dit in caelum id est xpm deducere aut quis descendit in
abyssum hoc est xpm & mortuus reuocare sed quid di
cit prope est uerbum in corde tuo & in corde tuo hoc est uer
bum fidei quod predicamus quasi si con fitearis in ore tuo
d&nm ihm & in corde tuo credideris quod d&r illum & cita
uit a mortuis saluus eris corde creditur ad iustitiam
ore autem confessio fit in salutem Dicit enim scriptura
Omnis qui credit in illum non confundetur Non enim
est distinctio iudaei & graeci nam idem d&ns omnium di
ues in omnibus qui uocant illum Omnis enim qui cuq;

inuocauerit nomen dñi saluus erit. Quomodo ergo
 inuocabunt in quem non crediderunt aut quomodo
 autem credent ei quem non audierunt. Quomodo autem
 audiant sine predicante. Quomodo uero predicabunt
 nisi mittantur sicut scriptum est. Quam speciosi pedes
 euangelizantium pacem euangelizantium bona
 sed non omnes obediunt euangelio. Et sicut enim dicit
 dñe quis credit auditu suo. Ergo fides & auditu audi
 tus autem uerbum xpi sed dico numquid non audierunt
 & quidem in omnem terram & sicut sonus eorum & in
 fines orbis terrae uerba eorum. Sed dico numquid
 isrl non cognouit primus moyses dicit Ego cecidam
 lationem uos adducam in non gentem in gentem in
 sapientem miram uos mittam. Et sicut autem audet
 & dicit Inuentus sum non querentibus me palam apa
 ru his qui me non interrogabant. cecidit autem dicit
 Torcadie & pandi manus meas cecidit populum non creden
 tem & contradicentem ^{mhi}. Dico ergo numquid repulit
 di populum suum absit. nam & ego israhelita sum
 & semine abraham dicitur beniamin non repulit
 di plebem suam quam presciuit. An nescitis in helia
 quid dicit scriptura quem admodum interpellat
 dñm cecidit sus isrl. Dñe pph & astuos occiderunt
 altaria sua suffoderunt & ego relictus sum solus &
 querunt animam meam sed quid dicit illi respon
 sum diuinum reliqui mihi septem milia uirorum
 qui non curuauerunt genua baal. Sic ergo & in hoc

tempore reliquis secundum electionem gratiae
saluae facti sunt. Si autem non ex operibus alio
quin gratiae communis est gratia. Quid ergo quod
quererat istud hoc non est consecutus electio autem
consecuta est ceteris uero & ceteris sunt sicut scriptum est
Dedit illis spiritum conpunctionis oculos ut non uideant
& aures ut non audiant usque in hodie num die. & dicit
dicit fiat mensaeorum in laqueum & in
captionem & in scandalum & in tribulationem illis
obscurantur oculi eorum ne uideant & dorsum illo
rum semper incurua. Dico ergo numquid sic offen
derunt ut caderent absit. Sed illorum delictum
salus gentibus ut illos aemulentur. Quod si delictum
illorum diuitiae sunt mundi & deminutio eorum
diuitiae gentium. Quantomagis plenitudo eorum
uobis enim gentibus dico quam diu quidem ego sum
gentium apostolus ministerium meum honorifi
cabo si quomodo ceda emulandum pro uocem carne
meam & saluos faciam aliquos & illis. Si enim a
missio eorum reconciliatio est mundi quae ad sumptu
o nisi uita & mortuus. Quod si delibatio scilicet & mas
sa & si radix scilicet & rami quod si aliqui & rami
fracti sunt tu autem cum oleo aster esses inser
tus es illis & socius radicis & pinguedinis oluae
factus es noligloriari aduersus ramos quod si glo
riaris non tu radicem portas sed radicem te. Dicis
ergo fracti sunt rami ut ego inserar bene propt

incredulitatem fecerunt. Tu autem fide sta no-
 li alium sapere sed time. Si enim dñs naturalibus sta-
 mis non pepercit ne forte n̄ tibi parcat. Vide er-
 go bonitatem & seueritatem dñi. meos ^{quidem} quic̄ciderunt
 seueritatem. In te autem bonitatem dñi si permanseris in bo-
 nitate alioquin & tu excideris. Sed illi si non permanse-
 rint in incredulitate inserentur. potense est enim ite-
 rum inserere illos dñs. Nam si tu & naturali & cū suis
 olecestris & contranaturam insereris in bonam oli-
 uam. Quanto magis hi secundum naturam inseren-
 tur suo oliuae. Nolo enim uos signorare fratres misere-
 rum hoc ut non sitis uobis in & ipsis sapientes. quia cō-
 tas & parte contigit misit. donec plenitudo gentium
 intraret. & sic om̄ isrl̄ saluus fieret. sicut scriptum
 est ueni & cōsion querip. t. & auert & impietates ab
 iacob. & hoc illis ante testamentum cum abstuleris pecca-
 ta eorum. Secundum euangelium quidem inimici pp̄t
 uos secundum electionem autem h̄m̄i pp̄ter patres
 sine paenitentia enim sunt dona & uocati dñi. Sicut
 enim aliquando & uos non crededistis dō. nunc autem
 misericordiam consecuti estis pp̄t illorum incredu-
 litatem. ita & isti nunc non crediderunt. in uerā
 misericordiam ut & ipsi misericordiam consequan-
 tur. Concluserunt enim dñs omnia in incredulitate. ut
 omnium misereatur. O altitudo diuitiarum sa-
 pientiae & scientiae dñi quam incomprehensibilia sunt
 iudicia eius & inuestigabiles uiae eius. Quis enim cogno-

ut sensum dñi aut quis consiliarius eius fuit aut quis
prior dedit illi & retribuere quō & ipso & ipsum
& in ipso sunt omnia ipsi gloria in secula amen; Ob
secro itaque uos fr̄s p̄ misericordiam dñi ut exhibea
tis corporaurā hostiam uiuentem sc̄m dō placentē
rationabile obsequium ur̄m & nolite conforma
ri huic seculo sed reformamini in nouitate sensus ur̄i
ut probetis quę sit uoluntas dī bona & beneplacens & p̄
fecta Dico enim p̄ gratiam quę data est mihi omnib;
quis sunt inter uos non plus sapere quam oportet & sape
re sed sapere cō sobrietate & unicusque sicut dī
diuisit mensuram fidei Sicut enim in uno corpore mul
ta membra habemus omnia autem membra non eun
dem actum habent Ita multi unum corpus sumus in
xpo Singula autem alter alterius membra Ha
bentes autem donationes sc̄cundum gratiam quę
data est nobis differentes siue p̄phetiam sc̄cundum
rationem fidei, siue ministerium ministrando siue
quidoc̄ & indoctrina, qui exortatur in exortando
qui tribuit in simplicitate, qui p̄est in sollicitudine
qui miseretur in hilaritate, dilectio sine simulatione
odientes malum cō adherentes bono caritatem fraterni
tatis inuicem diligentes honore inuicem preuenientē
dño seruientes si egredientes in tribu
latione patienter orationum instantes necessitatibus
sc̄orum communicantes hospitalitatem sc̄tantes
benedicite p̄ sequentibus uos benedicite & nolite male

sollicitudine n̄ pigri: sp̄ seruientes

dicere gaudere cum gaudentibus flere cum flenti-
 bus Id ipsum inuicem sentientes non alta sapientes
 sed humilibus consentientes Nolite esse prudentes
 apud uos in & ipsos nullum malum pro malo reddentes
 prudentes bona non tantum coram deo sed & iam co-
 ram omnibus hominibus si fieri potest quod & uo-
 bis est cum omnibus hominibus pacem habentes
 Non uos in & ipsos defendentes in christi sed date locum
 ire Scriptum est enim mihi uindictam ego & tri-
 buam dicit dominus Sed si esurierit inimicus tuus cyba-
 illum si sitit potum dabit hoc enim faciens car-
 bones ignis congeres super caput eius non uinciam a
 malo sed uince in bona in malum Omnis anima po-
 testatibus sublimioribus subdita sit Non est enim
 potestas nisi a deo quae autem sunt a deo ordinatae sunt
 Itaque qui resistit potestati dei ordinationi resistit
 Qui ^{autem} resistit ^{autem} ipsis sibi damnationem adquirunt
 Nam principes non sunt timori boni operis sed mali
 Vis autem non timere potestatem bonum fac &
 habebis laudem ex illa. Deus enim minister est tibi
 bonum si autem malefeceris time non enim sine
 causa gladium portat Deus enim minister est iun-
 dex in iram ei qui malum agit Ideo non exsitate sub-
 diti estote non solum propter iram sed propter conscien-
 tiam Ideo enim & tributa prestatis ministri enim
 dei sunt in hoc ipsum seruientes Reddite omnibus
 debita Cui tributum tributum cui uel regal

ent falsū est imo
nūc dicitur

usque tunc aut timorem timorem cui honorem ho-
norem Nemini quicquam debeatis nisi ut in
uicem diligatis Qui enim diligit proximum legem
impleuit Necem non cedulterabis non occidis non
furaberis non concupisces & si quod est aliud man-
datum in hoc uerbo instauratur diligis proximum
tuum sicut te ipsum Dilctio proximi malum non ope-
ratur plenitudo ergo legis est dilectio Et hoc
scientes tempus quia ora est iam nos de somno sur-
gere Nunc enim propior est nostra salus quam cū
credidimus Nox præcessit dies autem adpropin-
quauit abiciamus ergo opera tenebrarum & indu-
amur arma lucis sicut in die honeste ambulemus
Non in commensationibus & ebrietatibus non in cubili-
bus & impudiciis non in contentione & emulatione
sed in diuini dñi ih̄m xpm & carnis curam ne fece-
ritas in desideris infirmum autem in fide adsumit
non in deceptationibus cogitationum Alius enim
credit manducare omnia quia autem infirmus est ho-
leram manducat is qui manducat non manducantem
non spernat & qui non manducat manducantem
iudicat Dñs enim illum adsumpsit tu quis es qui
iudicas alienum seruum suo domino stat aut cadit
Stabit autem potens est enim dñs statuere illum. Nā
alius iudicat diem inter diem alius iudicat omnem
diem Unus quisque in suo sensu habundat Quis sapit
diem dño sapit & qui manducat dño manducat

Gratias enim
ducat & gra-
nem salutem
memorimus
morimus
& resurrex-
tur Tu
quare sper-
mus ante
dicat dñs
lingua co-
seruationem
iudicemus
lum fratru
quam nihil
commune
tuus contri-
las noluerit
Non ergo
escas pot-
Quem m
mbus Itaque
cacionis sum
opus dñi Or-
mmi quipe
non manduc
in quo fruct

Gratias enim agit dō & qui non manducat dñō non man
 ducat & gratias agit dō Nemo enim nr̄m sibi uiuit &
 nemo sibi moritur siue enim uiuimus dñō uiuimus si
 ue morimur dñō morimur Siue ergo uiuimus siue
 morimur dñs sumus in hoc enim xps mortuus est
 & resurrexit ut & mortuorum & uiuorum domine
 tur Tu autem quid iudicas fratrem tuum aut tu
 quare spernis fratrem tuum Omnes enim stabi
 mus ante tribunal xpi scriptum est enim uiuo ego
 dicit dñs quō mihi flectetur omne genu & omnis
 lingua confitebitur dō Itaque unusquisque nr̄m p
 serationem reddat dō Non ergo amplius inuicem
 iudicemus sed hoc iudicate magis ne ponatis offendicu
 lum fratri ut scandalum scio & confido in dño ihu
 quia nihil commune per ipsum nisi & qui existimat quod
 commune ē illic commune est Si enim ppter cibum frat
 rui contristatur iam non secundum caritatem ambu
 las nolui bono illum p̄dere p̄ quo xps mortuus est
 Non ergo blasphematur bonum nr̄m non est regnum dī
 esca & potus sed iustitia & pax & gaudium in sp̄sco
 Qui enim in hoc seruit xpo placet dō & probatus est homi
 nibus Itaque que pacis sunt & tenemur & que aedifi
 cationis sunt inuicem ^{custodiamus} noli ppter escam destruere
 opus dī Omnia quidem munda sunt & malum est ho
 mini qui per offendiculum manducat Bonum est
 non manducare carnem & non bibere unum neque
 in quo frater tuus offendat aut scandalizatur

ore hio
 si ut m
 m lege
 s non
 man
 mum
 non ope
 t hoc
 no sar
 uam ca
 ppim
 & indu
 emus
 ncubili
 ulatione
 ne fecer
 imite
 uisum
 us est ho
 ducantem
 caritem
 est qui
 aut cadit
 llam. N
 t omne
 Quis
 ducat

aut infirmatur tu fide inquam habes penes te &
ipsum habere coram deo Beatus qui non iudicat semetip-
sum meo quod probat quia autem discernit si manduca
uerit damnatus est quia non & fide omne autem quod
non & fide peccatum est Debemus autem nos firmio-
res inbecillitates infirmorum sustinere & non nobis
placere Unusquisque uerum proximo suo placeat in bo-
num ad aedificationem & enim xps non sibi placuit
sed sicut scriptum est In peria in properantium tibi
cocciderunt super me Quaecumque scripta sunt ad nram
doctrinam scripta sunt ut patientiam & consolatio-
nem scripturarum spem habeamus De autem pa-
tientiae & solati de uobis id ipsum sapere in alter
utrum secundum ihm xpm ut unanimes uno hore
honorificis dm & patrem dnri ihu xpi Propter
quod suscipite inuicem sicut & xps suscepit uos in ho-
nore di Dico enim xpm ihm ministrum fuisse
circumcisionis propter ueritatem di ad confirmandas
promissiones patrum Gentes autem super misericordiam
honorare dm sicut scriptum est Propter hoc confite-
bor tibi in gentibus & nomini tuo cantabo Et iterum
dicit laetamini gentes cum plebe eius Et iterum lauda-
te omnes gentes dnem & magnificate eum omnes popu-
li Et rursus esauas ait Erit radix iesse & qui &
surgat regere gentes meo gentes sperabunt Osaia
spei repleat uos omni gaudio & peccate incredendo
ut habundetis in spe & uirtute sps sci Certus sum

2

autem fratres mei & ego ipse dabo vobis quod & ipsi pleni
 estis dilectione repleti omni scientia ita ut possitis aliter
 utrum monere Audiat autem scriptum vobis fratres
 & parte tanquam in memoriam uos reducent propter
 gratiam que data est mihi a deo ut sim minister christi
 ingenabur sanctificans euangelium dei ut fiat oblatio
 gentium accepta. sanctificati in spiritu sancto habeo igitur glo-
 riam in christo ihesu ad deum non enim audeo aliquid loqui
 eorum quae pro me non efficit christus in obediencia gentium
 uerbo & factis in uirtute signorum & prodigiorum in uir-
 tute spiritus sancti Ita ut ab hierusalem per circuitum usque ad
 ilyricum repleuerim euangelium christi Sic autem
 hoc predicauit euangelium non ubi nominatus est christus
 ne super alienum fundamentum aedificarem sed sicut scriptum
 est Quibus non adnuntiatum de eo uidebunt &
 qui non audierunt intellegent Propter quod & in-
 pediebar plurimum uenire ad uos Nunc uero ulterius
 locum non habens in his regionibus cupiditate autem
 habere uenendi ad uos & multis iam precedentibus
 annis Sed cum in spaniam proficisci coepero spero quod
 praeteriens uideam uos & a uobis deducar illuc si uobis
 primum & parte fructus fuero Nunc igitur proficis-
 car hierusalem ministrare scilicet probaueram in
 macedonia & achaja collatione aliquam facere in
 pauperes sanctorum qui sunt in hierusalem placuit
 enim eis & debiores sunt eorum Nam spirita-
 lum eorum participes facti sunt gentiles debent

& in carnalibus ministrare eis Hoc igitur cum
 consummaueris & ad signaueris eis fructum hunc p
 ficiscar p uos in ^{hi}spaniam Sed o autem quo ueni
 ens ad uos in habundantia benedictionis xpi uenia
Obscuro igitur uos fratres p dnm nrm ihm xpm
 & per caritatem sps ut adiuu&is me in orationi
 bus p me ceddm ut liberer ab infidelibus qui sunt
 in iudea & obsequium mei oblatio accepta fiat in ier
 rosolima scis ut ueniam ad uos in gaudio p uolun
 tatem & requiescam uobiscum Os autem
 pacis sit cum omnibus uobis amen; Commen
 do autem uobis phoebem sororem nram que
 est in ministerio & ecclesiae que est cen chris ut
 eam suscipiatis digne in dno scis & cedistatis ei
 in quo cumque negotio ur̄i indiguerit & enim
 ipsa quoque ad sistit multis & mihi ipsi Salutate
 priscam & acquulam ceductores meos in xpo ihu
 qui p animam meam ceruices suos subposuerunt
 quibus non solum ego gratias ago sed & cuncte
 & ecclesiae gentium & domestica eorum & ecclesia
Salutate ephoentum dilectum mihi qui est pri
 mitiuus asiae in xpo
Salutate mariam quaemultu laborauit in nobis
Salutate andronicum & iuniam cognatos
 & concipit uos meos qui sunt nobiles in aposto
 lis qui anteme fuerunt in xpo;
Salutate ampliatum dilectissimum mihi in xpo

Salutate urbanum adiutorem in domino & stachindil & tūmā

Salutate apellen probum in xpo

Salutate eos qui sunt & aristoboli (domo)

Salutate herodionem cognatum meum

Salutate eos qui sunt & nāces si qui sunt in dno

Salutate trifenam & trifosam qui laboravit in dno

Salutate psidā carissimā quae multū laboravit in dno

Salutate rufum electum in dno & matrē eius & meā

Salutate asinē & um plegonitā herem patrobā

her mam & quicum eis sunt fratres

Salutate filogum & iuliā nereum & sororē eius

& olimpiadem & om̄ quicū eis sunt sc̄os

Salutate inuicem in osculo sc̄o

Salutant uos omnes & ecclesiae xpi

Rogo autem uos fratres ut obseruetis eos qui

disensiones & offendicula praeterdocty

nam quam uos didicistis faciunt & declinate

ab illis. huiusmodi enim xpo dno nro non

seruiunt sed suo uentri. & p dulces sermo

nes & benedictiones. sed uocant corda inno

centium. ur̄a enim oboedientia in omnem

locum diuulgata est. Gaudeo igitur in uo

bis sed uolo uos sapientes esse in bono & sim

lices in malo. Ut autem pacis conterat

satanan sub pedibus ur̄is. uelociter gratia

dm̄ nri ihu xpi uobiscum. Salutat uos ti

motheus adiutor nri. & lucius & iason & sosispater

20
cognat mei Saluo uos ego tertius qui scripsi epis
tolam in dno Salutat uos gaurus hospes meus & un
re ecclesiae Salutat uos ^{& dispensator} erastus arcarus ciuitatis & quartus
frater Cuiusmodi quipotens est uos confirmare
iuxta euangelium meum & predicationem ihu xpi
secundum reuelatione misterii temporibus ae
ternis tacti quod nunc patefactum est p scriptu
ras pphetarum secundum preceptum & erudi
ad obediendum fidei in cunctis gentibus cognito so
lo sapienti do p ihm xpm cui honor in saecula saeculorum
EPISTULA PAULI AD ROMANOS EXPLICIT
SCRIPTA DE CORINTHO UN DECECXI INCI
PIT AD CORINTHIOS CORINTHII SUNT ACHA
IAE ET HI SIMILITER AB APOSTOLIS AUDIE
RUNT UERBUO UERITATIS ET SUBUERSI
MULTI FERIAE A FALSIS APOSTOLIS QUI OMO
A PHILOSOPHIAE UERBOSE LOQUENTIAE
ALII A SECTA LEGIS IUDAICAE; HOS REUOCAT
APOSTOLUS AD EUANGELICAM SAPIENTIAM
SCRIBENS EIS AB EPHESO;

Dcaulus uocatus apostolus xpi ihu p uolun
tatem di & sostenes frater & ecclesia edi
qua est corinthi. scificatis in xpo ihu uoca
tissis cum omnibus qui uocant nomendni nri
ihu xpi in omni loco ipsorum & nostro Gratia uob
& pax cdo patre nro & dno ihu xpo Gratias ago
domeo semp p uobis in gratia di qua edata est uobis

di sapientia non cognouit mundus ꝑ sapientia dñi.
Placuit autem dō ꝑ stulticiam predicationis saluos
facere credentes. quō & iudei signap & iunt & gr̄ci
sapientiam querunt. Nos autem predicamus xpm̄
cruafixum. iudeis quidem scandalum gentibus
autem stulticiam. Ipsis autem uocatis iudeis at que
gr̄cis xpm̄ diuirtutem & di sapientiam. Quia
quod stultum est di sapientius est hominibus. &
quod infirmum est di fortius est hominibus. Vi
de enim uocationem uram fr̄s. quia non mul
ti sapientes secundum carnem. non multi po
tentes. non multi nobiles. sed quae stulti sunt
mundi elegit dñs ut confundat sapientes. & in
firmam mundi elegit dñs ut confundat fortia. &
ignobilia mundi & contem^{ta} bilia elegit dñs &
quae non sunt ut ea que sunt destrueret. Ut
non glorietur omnis caro in conspectu eius. &
ipso autem uos estis in xpo ihu qui factus est sa
pientia nobis ad dō & iustitia & sc̄ificatio & re
demptio. ut quemadmodum scriptum est.
Qui glorietur in dño glorietur. Ego cum
uenissem ad uos fr̄s. ueni non ꝑ sublimitate ser
monis aut sapientiae ad nuntians^{vobis} testimoniu
xpi. non enim iudicau scire me aliquid in uos
nisi xpm̄ ih̄m. & hunc crucifixum. Ego in
firmitate & timore. & tremore multo fui
apud uos. & sermo & predicatio mea non in per

sibilibus sapientiae uerbis. sed in ostensione
 sps & uirtutis. ut fideretur non sit insipientia
 hominum sed in uirtute di. Sapienciam autem
 loquimur inter pfectos. sapienciam uero non hu
 ius saeculi. neque principum huius saeculi quod es
 truantur. sed loquimur de sapienciam in myste
 rio quae abscondita est quam predestinauit de
 ante saecula in gloriam nrām. quam nemo prin
 cipum huius saeculi cognouit. si enim cognouissent.
 numquam dñm gloriae crucifixissent. sed sicut
 scriptum est. quae oculus non uidit nec auris au
 diuit nec in cor hominis ascendit. quae praepa
 rauit de his quid diligunt illum. Nobis autem reue
 lauit de p spm. sps enim omnia scrutatur. ^{suus}
 & iam pfundat di. Quis enim scit hominum quae
 sunt hominis nisi sps hominis qui in ipso est. ita
 & quae di sunt nemo cognouit nisi sps di. Nos aut
 non spm mundi accepimus sed spm qui ex deo est. ^{pen}
 ut sciamus quae ad deo donata sunt nobis quae & lo
 quimur non doctis humane sapientiae uerbis.
 sed in doctrina sps. spiritalibus spiritalia con
 paranter animalis autem homo. non percipit
 ea quae sunt sps di. stultus est enim illi. & non
 potest intellegere quia spiritaliter & amman
 tur. spiritalis autem iudicat omnia & ipse a ne
 mine iudicatur. Quis enim cognouit sensum
 dñm qui instruit eum. nos autem sensum xpi habem.

sapientiam
 saluo
 & grae
 mus xpm
 gembus
 at que
 Quia
 bus. &
 dñm
 uanomal
 multi po
 tati sunt
 & in
 rciad &
 tate &
 & ut
 eus &
 usest sa
 tio & re
 um est.
 ego cum
 tatem ser
 ftimonu
 quid intio
 Eregom
 multo fu
 non impe

Ego si non potui uobis loqui quasi spiritalibus.
 sed quasi carnalibus. tamquam paruulis in xpo lac
 Credidi ppter qd locuti
 sic ego uobis potui dedit non escam nondum enim poteratis.
 aut
 humilitate
 sed nunc quidem potestis; sed huc enim estis carnales,
 Cum enim sit inter uos zelus & contentio. nonne car-
 nales estis. & secundum hominem ambulatis. Cum
 enim quis dicit ego quidem sum pauli. alius autem
 ego apollo. nonne homines estis. Quid dicitur est
 pollo. quid uero paulus. ministri eius cui credidistis;
 & cum uique sicut dñs dedit. Ego plantaui apollo
 gavit. sed dñs incrementum dedit. Itaque neque
 qui plantat est aliquid neque qui rigat. sed qui in-
 crementum dat dñs qui plantat. & qui rigat. unusquisque
 autem p propriam mercedem accipiet. secundum
 suum laborem. di enim sumus adiutores. Di agri-
 cultura estis. di aedificatio estis. secundum gratiam
 di quae data est mihi. ut sapiens architectus fundam-
 tum posui. alius autem supra aedificat. unusquisque
 autem uideat quomodo supra aedificet. Fundamen-
 tum enim aliud nemo potest ponere praeter
 quod positum est. quod est xps ihs. Si quis autem
 supra aedificat supra fundamentum hoc aurum. argentum.
 lapides preciosos. Ligna fenum stipulam unus cuius
 que opus manifestum erit. Dies enim declarabit.
 quia in igne reuelabitur. & unus cuiusque opus quale
 sit. ignis probabit. Si cuius opus manserit quod supra
 aedificauit. mercedem accipiet. Si cuius opus arserit.

dicitur enim
 tamen quasi p
 sp di habet mu
 uer. disperda
 p uos. Nemo
 esse in hoc sc
 tractum huius
 trum. compre
 dum. dñs nou
 taque nemo g
 sunt. sius paul
 uita. siue mor
 ura sunt. uos u
 homo ut minist
 di. Niciam qu
 quis in uenatur
 iudicet. cetera
 cor. nihil enim
 catus sum. qu
 tunc tempus u
 nabit abscond
 sua cordum d
 ut in fratres
 ut in nobis disc
 ceduerit alter
 discernat. quid
 accepta quid g

dōrimentum paciatur; ipse autem saluus erit. sic
 tamen quocumque pignem. Nescitis quia templum dī estis &
 sp̄s dī habitet in uobis. si quis autem templum dī uio la
 uerit. disperdet & illum dī; templum enim dī sc̄m est qd̄
 estis uos. Nemo uos seducat; si quis uideatur inter uos sapi
 ens ēē in hoc s̄culo. stultus fiat ut sit sapiens; Sapien
 tiam enim huius mundi. stulticia est apud d̄m; scriptum ē
 enim; comprehendem sapientes in astutia eorum; &
 it̄rum. d̄ns nouit cogitationes sapientum. quō uanas sunt;
 Itaque nemo gloriatur in hominibus; omnia enim ur̄a
 sunt. siue paulus. siue apollo. siue ephras. siue mundus. siue
 uita. siue mors. siue presentia. siue futura; omnia enim
 ur̄a sunt. uos autem xp̄i. xp̄s autem dī; Sic nos existimat
 homo ut ministros xp̄i. & dispensatores misteriorum
 dī; Hic iam queritur inter dispensatores. ut fidelis
 quis inueniatur; mihi autem p̄minimo est ut a uob
 iudicet. cecit ab humana die; sed neque me ipsum iudi
 co; nihil enim mihi conscius sum. sed non in hoc iustifi
 catus sum; qui autem iudicat me d̄ns est; Itaque nolite
 ante tempus iudicare. quo ad usq; ueniat d̄ns qui & in lum
 nabit abscondita tenebrarum. & manifestabit con
 silia cordium; & tunc laus erit unicuique ad d̄m; Haec
 autem fratres transfigurauimus in me & apollo p̄ uos.
 ut in uobis discatis ne supra quam scriptum est unus
 ceduerit alterum in flexur pro alio; Quis enim te
 discernit. quid autem habes quod non accepisti. si aut
 accepisti quid gloriaris quasi non acceperis. Jam satū

2
rati estis. iam diuites facti estis. sine nobis regnatis
& utinam regnaretis. ut & nos uobiscum regnaremus.
Puto enim. dñs nos apostolos nouissimos ostendit tamquā
morti destinatos. quicquid spectaculum facti sumus ^{huic} mun
do & angelis & hominibus. Nos stulti p̄ xpm. uos
autem prudentes in xpo. nos infirmi. uos autem fortes.
uos nobiles. nos autem ignobiles. usque in hanc horā
& esurimus. & sitimus. & nudis sumus. & colaphis ce- mur. & instecbiles sumus. & leebora mus operantes
manibus nr̄is. maledicimur. & benedicimur. p̄ s̄c̄utio
nem patimur. & sustinemus. blasphemamur. & ob
secramur. item quam purgamenta huius mundi. fac
tis sumus omnium per ipsa usque adhuc. Non ut
confundam uos haec scribo. sed ut filios meos carissi
mos moneo. nec in sidem milia pedagogorum ha
beatis in xpo. sed non multos patres. nam in xpo ihu
p̄ euangelium ego uos genui. Rogo ergo uos fr̄s.
imitatores mei estote sicut ego xpi. Ideo misi ad
uos timotheum quem scitis filium m̄r̄ carissimum & fide
lis in dño. qui uos commune faciat uas meas quae
sunt in xpo sicut ubique & in omni ecclesia doceo.
Tamquam non uenturus sim ad uos. sicut inflatis sunt
quidam. ueniam autē cito ad uos si dñs uoluerit & cog
noscam non sermonem eorum qui inflatis sunt sed
uirtutem. non enim in sermone est regnum dei. sed
in uirtute. Quid uultis in uirga ueniam ad uos aut
in caritate & spū mansuetudinis. Omnino audite

inter uos fornicatio. & reclus fornicatio qualis n&c.
 intergentes ita uxor em patris aliquis habeat. &
 uos inflati estis & non magis luctum habuistis ut tolla-
 tur de medio ur̄m qui hō. pus fecit. Ego quidem ab-
 sens corpore presens autem spū. Jam iudicauit ut p̄-
 sens. eum qui sic operatus est in nomine dñi nr̄i ih̄u xpi.
 Congregatis uobis & meo spū cum uirtute dñi ih̄u. tra-
 dere huiusmodi satanae in interitum carnis. ut sp̄s
 saluus sit in die dñi ih̄u. Non bona gloriatio ur̄a.
 nescitis quia modicum fermentum totam massā
 corrumpit. Expurgate uelut fermentum ut sitis
 noua con sp̄atio sicut estis azimi. & enim pascha
 nr̄m. immolatus est xps. Itaque aepulemur. Non
 in fermento ueluti neque in fermento maliciae &
 nequitiae. sed in azimis s̄ncertatis & ueritatis.
 Scripsi uobis in epistola n&c. commisceamini fornicariis
 huius mundi. aut auariis aut rapatibus aut idolis ser-
 uentibus. Alioquin debueratis de hoc mundo exisse.
 nunc autem scripsi uobis. non commisceri. Siqui fr̄
 nominatur est fornicator. aut auarus. aut idolis
 seruens. aut maledicus. aut ebriosus. aut rapax. cū
 eiusmodi n&c. cibum sumere. Quid enim mihi de
 his qui foris sunt iudicare. nonne de his qui int̄ sunt
 uos iudicatis. Nam eos qui foris sunt d̄s iudicabit.
 Aufer te malum & uobis ipsis. Audi & aliquis ur̄m ha-
 bens negotium aduersus alterum iudicare apud im-
 quos & non apud sc̄os. Nescitis quō sc̄i de mundo iudi-

eccebunt. & in uobis iudicabitur mundus. indigni estis quidem
minimis iudicari. Nescitis quomodo angelos iudicabimus quanto
magis secularia. Secularia igitur iudicia si habueritis. con-
temptibiles qui sunt in ecclesia illos constituite ad iudicandum.
Ad uerendam ueram dico. sic non est inter uos sapiens quis
quam qui possit iudicare inter fratrem suum. sed frater cum
fratre iudicio contendit. & hoc apud infideles. Jam quidem
omnino delictum est in uobis. quod iudicia habetis inter uos.
quare non magis iniuriam accepistis. quare non magis
fraudem patimini. sed uos iniuriam fecistis & fraudastis.
hoc fratribus. An nescitis quia iniqui regnum dei non possi-
debant. Nolite errare. neque fornicari. neque idolis
seruientes. neque adulteri. neque molles. neque masculo-
rum concubitores. neque fures. neque auari. neque ebu-
rosi. neque maledici. neque rapaces. regnum dei posside-
bunt. Et haec quid in uobis. sed abluti estis. sed sci fici-
ti estis. in nomine domini nostri ihesu christi. & in spiritu domini. Om-
nia in uobis licent. sed non omnia & pedunt. omnia in uobis
licent. sed ego sub nullius redigar potestate. Et sca-
uentri & uenter escis. deus autem & hunc & haec destru-
et. Corpus autem non fornicationi sed domino. & dominus corpo-
ri. deus uero & dominum suscitauit & nos suscitabit per uirtu-
tem suam. Nescitis quomodo corpora uera membra sunt christi
tollens ergo membra christi faciem membra meretricis.
quomodo qui adhaeret meretrici. unum corpus efficitur.
Et uincem inquit duo in carne una. Qui autem adhe-
ret domino. unus spiritus est. fugite fornicationem. Omne pe-

catum quocumque fuerit homo extra corpus est qui
 autem fornicatur. in corpore suo peccat. Annescitis
 quomodo membra vestra templum est spiritus sancti qui in uobis est quem
 habetis ad deum & non estis uiri. Empti enim estis pretio mag-
 no glorificate & portate deum in corpore uro. De qui-
 bus autem scripsistis. bonum est homini mulierem
 non tangere. Propter fornicationem autem unusquisque
 suam uxorem habeat. & una queque suum uirum
 habeat; uixori uir debitum reddat. similiter autem
 & uxor uiro; Mulier sui corporis potestatem non
 habeat. sed uiri. Similiter autem & uir sui corporis po-
 testatem non habet. sed mulieris. Nolite fraudare in-
 uicem. nisi forte & con sensu ad tempus ut uacetis ora-
 tionem. & iterum reuertimini in id ipsum. ne empti & uos
 satanas. propter incontinentiam uestram; hoc autem dico
 secundum indulgentiam. non secundum imperium.
 uolo autem omnes homines esse sicut me ipsum. sed unus
 quisque proprium habet donum ex deo alius quidem
 sic. alius uero sic; Dico autem non nuptis & uidiuis. bo-
 num est illis si sic maneant. sicut & ego. quod si non se
 continent. nubant; melius est enim nubere quam uiri;
 si enim qui matrimonio iuncti sunt precipio non
 ego sed dominus. uxorem a uiro non discedere; quod si dis-
 cesserit manere in nubentem. aut uiro suo reconcilia-
 ri. & uir uxorem non dimittat; Nam ceteris ego dico
 non dominus; si quis frater uxorem habet infidelem &
 haec consentit habitare cum illo. non dimittat illam;

& quam uxor habet uirum infidelem & hic consentit
 habitare cum illa non dimittaturum; sc̄i ficatus est
 enim uir infidelis p̄ mulierem fidelem. & sc̄i ficata
 est mulier infidelis p̄ uirum fidelem; Alioquin filii uiri
 inmundi essent. nunc autem sc̄i sunt; Quod si infidelis
 discedit. discedat; non enim seruituti subiectus frater
 aut soror. in eius modi; in pace uocauit nos d̄s. Unde
 enim sc̄i mulier si uirum saluum facies. aut unde
 sc̄i uir si mulierem saluam facies. nisi unumque sicut
 diuisit d̄s; unumquemque sicut uocauit d̄s ita ambule.
 & sicut in omnibus ecclesiis doceo; Circumcisus aliquis
 uocatus est. non adducat preputium. In preputio aliquis
 uocatus est. non circumcidatur; Circumcisio mihi leuit.
 & preputiū nihil ē. sed obseruatio mandatorum d̄i; Unus
 quisq; in qua uocatione uocatus est. in ea p̄maneat; Ser
 uus uocatus est. non sit tibi cura. sed & si potes liber fieri.
 magis utere; quoniam in d̄no uocatus est seruus. libertus
 est d̄ni. similiter qui liber uocatus est. seruus est xpi;
 Precio empti estis. nolite fieri serui hominum; unus
 quisq; in quo uocatus est frater. in hoc maneat apud d̄m;
 De uirginibus autem p̄ceptum d̄ni non habeo. Consi
 lium autem do. tamquam misericordiam consecutus
 ad d̄no ut sim fidelis; Existimo ergo bonum ēē p̄p̄t in
 stantem necessitatem. quō bonum est homini sic ēē;
 Alligatus es uxori. nolique rere solutionem; solutus es
 ab uxore. nolique rere uxorem; Si autem accepens
 uxorem non peccasti. & si uirum uirgo non pecca

bit tribulationem tamen ceterum habebunt huiusmodi
 ego autem uobis parco. Hoc itaque dico fratres. tempus
 breue est. reliquum est. ut & qui habent uxores. tam
 quam non habentes sint. & qui flent. tamquam non flen-
 tes. & qui gaudent. tamquam non gaudentes. & qui e-
 runt tamquam non possidentes. & qui utuntur hoc
 mundo. tamquam non utuntur. Præterit enim figu-
 ra huius mundi. uolo autem uos sine sollicitudine esse.
 Qui sine uxore est. sollicitus est quae dñi sunt. quomodo
 placeat dō. Qui autem cum uxore est. sollicitus est
 quae sunt mundi. quomodo placeat uxori. Et muli-
 er inuupta & uirgo cogitat quae dñi sunt. ut sit sc̄a &
 corpore & spū. Quae autem nupta est. cogitat quae sunt
 mundi. quomodo placeat uiro. Porro hoc ad utilitate
 uram dico. non ut laqueum uobis intiam. sed ad id quod
 honestum est. & quod facultatem prebeat sine impedim̄
 to dñi obseruandi. Siquis autem turpem se uideri
 existimat super uirgine sua quod sit super adultera. & ita
 oportet fieri. quod uult fecerit. non peccat si nubat.
 Nam qui statuit in corde suo firmus non habens neces-
 sitatem. potestatem autem habens suae uoluntatis.
 & hoc iudicabit in corde suo seruare uirginem suam
 benefacit. Igitur & qui matrimonio iungit uirginem
 suam benefacit. & qui non iungit. melius facit.
 Mulier alligata est. quanto tempore uireus uiuit
 quod si dormierit uireus liberata est.
 cui uult nubere. tantum in dño beatio

autem erit. si sic permanserit secundum meum, putavit.
 quod & ego spiritum dei habeam. **O**chis autem quaeridolis sa-
 crificantur. scimus quomodo omnes scientiam habemus, scientia
 inflat, cecitas uero aedificat; Siquis se existimat scire
 aliquid, nondum cognouit quem admodum oporteat eum
 scire; si quis autem diligit deum, hic cognitus est ab eo; De
 escis autem quaeridolis immolantur. scimus quia nihil est
 idolum in mundo & quod nullus deus nisi unus; Nam & si
 quid dicantur dii siue in caelo siue in terra, si quidem sunt dii
 multi & domini multi nobis tamen unus deus pater & quo
 omnia & nos in illum & unus deus ihesus christus pro quem omnia
 & nos pro ipsum, sed non in omnibus est scientia; Quidam autem
 conscientia usque nunc idoli quasi idolo thytum mandu-
 cant, & conscientia ipsorum cum sit infirma polluitur;
Ita autem nos non commendat deo; neque enim si non
 manducauerimus deficiemus, neque si manducauerimus
 habundatumus; **N**id & ea autem, ne forte hoc & licentia auram
 offendiculum fiat infirmis; si enim quis uiderit eum qui ha-
 bet scientiam in idolo recumbentem, nonne conscientiam
 cum sit infirma aedificabitur ad manducandum idolo thytum
 & peribit infirmus in tua scientia frater, propter quem christus
 mortuus est; sic autem peccantes in fratres & peccantes
 conscientiam eorum infirmam. **I**n christo peccatis; quia propter
 si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem
 meam & numquam ne fratrem meum scandalizem. **N**on sum
 liber, non sum apostolus, nonne in
 me in iudi non opus meum uos estis in

Si alius nomen apostolorum sed tamen uobis sum; nam signaculum
 apostolatus mei uos estis in dno; me defensio apud eos qui me
 interrogant. haec est; Numquid non habemus potestatem
 manducandi & bibendi. numquid non habemus potestatem
 sororem mulierem circumducendi. sicut & ceteri apostoli. &
 fratres dñi. & cephas aut solus ego. & barnabas non habem
 potestatem hoc operandi. Quis militat suis stipendius um
 quam. quis plantat uineam & fructum eius non edit. quis pas
 cit gregem & de lacte gregis non manducat. num
 quid secundum hominem haec dico. an & lex haec
 non dicit. scriptum est enim in lege moysi
 Non alligabis os boui trituranti; Numquid
 debubus cura est dñi. an ppter nos uti que dicit. nam ppter
 nos scripta sunt; Quod eb & in spe quia arat arare. & qui tri
 turat in spe fructus percipiendi; Si nos uobis spiritalia sem
 nauimus. magnum est si nos carnalia auram & amur; si alii
 potestatis urae participessunt. non potius nos; sed non uisi sum
 hac potestate. sed omnia sustinemus ne quo d'offendiculum
 demus euangelio xpi; Nescitis quia qui in sacrario operantur
 quae de sacrario sunt edunt. qui altario deseruiunt cum alt
 rio participantur. Ita & dñs ordinauit his qui euangelium
 adnuntiant de euangelio uiuere; Ego autem. nullo horum
 usus sum. Non scripsi autem haec ut ita fiant in me. bonum
 est tibi mihi magis mori. quam ut gloriam meam quis
 euacu &. Nam si euangelizauero non est mihi gloria. neces
 sitas enim mihi incumbit; Ue enim mihi est. si non euange
 lizaue ro. si enim uolens hoc ago mercedem habeo. si autem uiua

dispensatio mihi credita est. Quae est ergo merces mea ut
 euangelium predicans sine sumptu ponam euangelium, ut non
 abutar potestate mea in euangelio. Nam cum liber essem &
 omnibus. omnium me seruum feci ut plures lucrifacerem;
 & factus sum iudaeis tamquam iudeus. ut iudeos lucrarer,
 his qui sub lege sunt quasi sub lege essem. cum ipse non essem
 sub lege ut eos qui sub lege erant lucrifacerem; his qui sine
 lege erant tamquam sine lege essem cum sine lege di non esse
 sed in lege ^{xpi.} ut lucrifacerem eos qui sine
 lege erant; factus sum ^{infirmis} infirmus. ut in
 firmos lucrifacerem; omnibus ^{anima} anima
 factus sum. ut ^{omnes} omnes facerem saluos; Omnia
 autem facio propter ^{euangelium} euangelium. ut particeps eius ef
 ficiar. Nescitis quod hi qui in stadio currunt. omnes qui
 dem currunt sed unus accipit brauium. Sic currite ut
 comprehendatis. Omnis autem qui in agone contendit
 ab omnibus se abstinet. & illi quidem ut corruptibilem co
 ronam accipiant. nos autem incorruptam. Ego igitur sicur
 ro. non quasi in incertum. si pugno non quasi aerem uerbe
 rans. sed ut castigo corpus meum & in seruitutem redigam. ne
 forte cum alius predicauerim ipse reprobus efficiar. Non enim
 uos ignorare fratres. quomodo patres nostri omnes sub nube fuer.
 & omnes mare transierunt. & omnes in moyse ^{baptizati} sunt.
 in nube & in mari. & eandem ^{omni} escam spiritualem mandu
 cauerunt. & omnes eandem potum spiritalem biberunt.
 bibeant autem de spiritali. consequentes eos per mare
 & ira autem erat xpi. sed non in plurimis eorum benepla

erant esedo; nam prostrati sunt in deserto; Haec autem in si-
 gura facti sunt mihi ut non sumus concupiscentes malorum.
 sicut illi concupierunt; neque idolatre efficiamini. sicut
 quidam & ipsis quemadmodum scriptum est; Sed ut popu-
 lus manducare & bibere. & surrexerunt ludere; neque for-
 nicemur sicut quidam & ipsis fornicati sunt. & ceciderunt
 una die ^{uiginti} milia. Neque temptemus xpm sicut quidam
 eorum temptauerunt. & a serpentibus perierunt. Neque
 murmuraueritis sicut quidam eorum murmurauerunt.
 & perierunt cetero terminatore. Haec autem omnia in figu-
 ra contangebant illis. scriptae sunt autem ad correptionem
 nostram. in quos fines saeculorum de uenerunt. Itaque qui se
 existimat stare. uideat ne cadat; temptatio uos non adpre-
 hendit. nisi humana, fidelis autem deus est qui non patitur uos
 temptari. super id quod potestis. sed facite cum temptatione
 & iam pueniam. ut possitis sustinere. Propter quod carissimi
 mihi. fugite ab idolorum cultura; ut prudentibus loquor.
 uos iudicatis quod dico; calicem benedictionis cui benedicimus.
 nonne communicatio sanguinis xpi est. & panis quem fran-
 gimus. nonne participatio corporis dñi est. quo unus panis
 unum corpus multus unus. omnes qui de uno pane parta-
 cipamus. uideamus secundum carnem; nonne quaedam
 bestia participes sunt altaris. quod uero dico quod idolis
 immolatum sit aliquid. aut quod idolum sit aliquid. sed
 quae immolant gentes. demonus immolant. & non deus.
 Nolo autem uos seruos fieri demonorum; non potestis calicem
 dñi bibere. & calicem demonorum; non potestis mensam dñi

peccati aper eē. & mense daemoniorum; an mulamur dnm.
 numquid forciores illo sumus. Omnia licent. sed non omnia
 & pedunt; Omnia licent. sed non omnia aedificant; nemo
 quod suum est querat. sed quod alterius; omne quod in macello
 ueniat manducate. nihil interrogantes p̄t conscientia;
 Om̄ est terra & plenitudo eius; Siquis uocat uos in fidelium
 & uultis ire. omne quod uobis adponitur manducate. nihil in
 terrogantes p̄t conscientiam, si quis autem dixerit hoc
 immolatum est idolis nolite manducare. p̄t illum qui
 dicauit & p̄t conscientiam; conscientiam autem dico.
 non tuam. sed alterius; ut quidem libertas mea iudicatur
 ab alia conscientia. si ego cum gratia participo. quid blasphemor
 pro eo quod gratias ago. siue ergo manducatis siue bibetis
 uel aliud quid facitis. Omnia in gloria dei facite; Sine
 offensione estote iudaeis & gentilibus & ecclesiaedi. sicut
 & ego pro omnia omnibus placeo. non querens quod mihi
 utile est sed quod multis ut salui fiant; Imitatores mei
 estote. sicut & ego xpi; laudo autem uos fratres. quod omnia
 mei memores estis. & sicut tradidi uobis precepta mea tene-
 tis; Nolo autem uos scire. quod omnis iuri capud xpi est.
 Capud autem mulieris iur. capud uero xpi dei; Omnis iur.
 orans aut pphans uel ceto capite. de iur. pat capud suum;
 Omnis autem mulier orans aut pphans non uelato capite.
 de iur. pat capud suum; Unum est enim. atq; sicut calua;
 nam si non uelatur mulier. & tondeatur; si uero turpe est
 mulieri tonde ri aut de aluari. uel de capud suum;
 iur. quidem non debet uelare capud suum. quom̄ imago.

quod uelatur mulier
 q̄ abet ut in eo;

& gloria est illi; mulier autem gloria uiri est; non uir
 & mulier est. sed mulier & uiro; & enim non est crea-
 tus uir p̄pt̄ mulierem. sed mulier p̄pt̄ uirum; Ideo
 dei & mulier ^{uelamen} potestatem habere sup̄ capud p̄pt̄ an-
 gelos; uerum tamen neque uir sine muliere. neque
 mulier sine uiro in dño; nam sicut mulier de uiro ita
 & uir p̄ mulierem; omnia autem & dō. Nos ipsi iudica-
 te; dō & mulierem non uelatam orare dīm. nō & ipsa cre-
 atura docet uos quod uir quidem sic omnia nutrit & ig-
 norat e illi; mulier uero sic omnia nutrit & gloria est illi
 quō capilli p̄ uelamine ei dati sunt; Siquis autem uidet uir-
 contentiosus eē. nos autem ^{talem} consuetudinem non habemus.
 neque & ecclesiā; hoc autem p̄cipio. non laudans quod
 non melius sed in dō uis conuenitis; Primum quidē
 conuenientibus uobis in ecclesia audio scis suras eē. & &
 parte credo; nam oportet & hereses eē. ut & qui p̄bati
 sunt manifestant in uobis; Conuenientibus ergo
 uobis in unum. iam non est dominicam cenam mandu-
 care; unusquisque enim suam cenam presumit ad
 manducandum; & alius quidem esurit alius autem
 ebrius est; Numquid domos non habetis ad man-
 ducandum & bibendum. aut ecclesiam dī contempni-
 tis & confundatis eos qui non habent; Quid dicam
 uobis laudo uos. in hoc non laudo; Ego enim accepi
 a dño quod & tradidi uobis. quō dñs noster ih̄s in qua
 nocte t̄cedebatur accepit panem & gratias agens
 fregit & dixit; hoc est corpus meum quod p̄ uobis

traditur hoc fecit in meam commemorationem; simi-
liter & calicem postquam cenauit dicens; huius calix noui
testamenti est in meo sanguine. hoc facite quotiens
cumque bibetis in meam commemorationem; Quotiens
cumque enim manducabitis panem hunc & calicem bi-
betis. mortem domini adnuntiabitis donec ueniat; Itaque
quicumque manducauerit panem uel biberit calicem domini
indigne. reuserit corporis & sanguinis domini; pro se ipse
ipsum homo & sic de pane illo edat & de calice bibat; qui enim
manducat & bibit indigne iudicium sibi manducat & bibit
non diiudicans corpus domini; Ideo iter uos multi infirmi & in-
biles & dormiunt multi; quod si nos in ipsos diiudicare-
mus non utique iudicaremur; dum iudicamur autem
a domino corripimur; ut non cum hoc mundo damnemur;
Itaque fratres mei cum conuenitis ad manducandum inuicem ex-
pectate; si quis esurit domini manducet; ut non in iudicium
conueniatis; Cetera autem cum uenero disponam;
De spiritualibus autem noluo uos ignorare fratres. Scitis quomodo
cum gentes essetis; cedis simulacra muta putate uos habuistis
ter; Ideo notum uobis facio; quod nemo in spiritu dei loquens
dicit anathema ihesu; & nemo potest dicere dominus ihesus; nisi
in spiritu sancto; Diuisiones uero gratiarum sunt; idem autem
spiritus; & diuisiones ministracionum sunt; idem autem dominus; &
diuisiones operationum sunt; idem uero deus qui operatur
omnia in omnibus; unicuique autem datur manifestatio
spiritus ad utilitatem; Aliquidem pro spiritu datur sermo
sapientiae; Alii autem sermo scientiae secundum eundem

spū; Alii fides in eodem spū; Alii gratia sanctorum in
 uno spū; Alii operatio uirtutum. Alii ^{propheta} prophatio. Alii
 discretio spirituum; Alii genera linguarum. Alii
 prelatio sermonum; Haec autem omnia operatus unus
 atque idem spū. diuidens singulis prout uult; Sicut enim corpus
 unum est & membra haec & multa. Omnia autem membra
 corporis cum sint multa unum corpus sunt. Ita & xp̄s &
 enim in uno spū omnes in unum corpus baptizati sumus.
 Siue iudaei. siue gentiles. siue serui. siue liberi. & omnes uno
 spū potati sumus; Nam & corpus non est unum membrū.
 sed multa. si dixerit pes quō non sum manus non sum de
 corpore. non ideo non est de corpore; & si dixerit auris
 quā non sum oculus non sum de corpore. non ideo non est
 de corpore; Si totum corpus oculus ubi auditus. si totum au-
 ditus ubi odoratus. Nunc autem posuit d̄s membra unū
 quodque eorum in corpore sicut uoluit. Quasi essent om-
 nia unum membrum. ubi corpus. nunc autem multa qui-
 dem membra. unum autem corpus. Non potest autem di-
 cere oculus manus operatus non indigeo. aut aurum caput
 pedibus non estis mihi necessarii. sed multo magis quae uiden-
 tur membra corporis infirmiora eē necessaria sunt;
 & quae putamus ignobiliora membra eē corporis. his ho-
 norem abundantiorem circumdamus. & quae honesta
 sunt nr̄a habundantio rem honestatem habent. honer-
 ta autem nr̄a nullius egent sed d̄s temperauit corpus
 ei. quae erat habundantio rem tribuendo honorem ut
 non scis ^{sc̄h} ma in corpore. sed id ipsum p̄mucem sollicita

sunt membra & siquid patitur unum membrum. conpa-
 ciuntur omnia membra. siue gloriatur unum membru
 congaudent omnia membra. **N**os autem estis corpus xpi
 & membra de membro. & quosdam quidem posuit dñs in
 ecclesia. primum apostolos. secundo pph&as. tercio doc-
 tores. deinde uirtutes. & inde gratias curationum. optu-
 lationes. gubernationes. genera linguarum. Numquid
 omnes apostoli. numquid omnes pph&ae. Numquid
 om̄ doctores. numquid om̄ uirtutes. Numquid omnes
 gratiam habent curationum. Numquid om̄ linguis
 loquuntur. Numquid omnes interpretantur. aemula-
 minia autem charismata meliora. **E**t adhuc excel-
 lenciam uiam uobis demonstro. Si linguis hominū
 loquar & angelorum caritatem autem non habeam. fac-
 tus sum uelut aes sonans aut cymbalum tinniens. & si
 habuero pph&iam & nouerim mysteria omnia & omnē
 scientiam & hec buero omnem fidem ita ut montes trans-
 feram caritatem autem non habuero nihil sum. & si distri-
 buerō in cibos pauperum om̄ facultates meas. & si tradidero
 corpus meum ut ardeam caritatem autem non habuero nihil
 mihi prodest. Caritas patiens est benigna est. caritas nonae-
 mulatur non agit propter am non inflatur non est ambitiosa
 non querit que suasunt non irritatur non cogitat malum
 non gaudet super iniquitate. congaudet autem ueritati.
Omnia suffert omnia credit omnia sperat. Omnia susti-
 net. Caritas numquam excidat. siue pph&iae euacua-
 buntur. siue linguae cessabunt. siue scientia destruetur.

& parte enim cognoscimus & & parte pph&amus, cum aut
 uiderit quod pfectum est euacuabitur quod & parte est. Cū
 essem paruulus. loquebar ut paruulus. sapiebam ut par
 uulus cogitabam ut paruulus; quando factus sum uir. eua
 cuauit quę erant paruuli. Videmus nunc p speculum in
 aemigmate. tunc autem fectie ad faciem; nunc cognosco &
 parte tunc autem cognoscam. sicut & cognitus sum. Nunc
 autem manet fides spes caritas tria haec; maior autem his
 est caritas. & tamini caritate. aemulamini spiritalia
 magis autem ut pph&is. Qui enim loquitur lingua non ho
 minibus loquitur sed dō. nemo enim audit; spū autem loqui
 tur mysteria. nam qui pph&at. hominibus loquitur. ad
 aedificationē & & hortationem & consolationē. qui loqui
 tur lingua semetipsum aedificat. qui autem pph&at. &
 clesia aedificat. Nolo autem om̄ uos loqui linguis. magis
 autem pph&are. nam maior est qui pph&at. quam qui lo
 quitur linguis. nisi forte ut in pph&atur ut & clesia aedifi
 cationem accipiat. Nunc autem fratres si uenero ad uos
 linguis loquens. quid uobis pdero nisi si uobis loquar aut
 in reuelatione aut in scientia aut in pph&ia aut in docty
 na. tamen quae sine anima sunt uocem decentia. siue tri
 bia siue cithara nisi distinctionem sonituum dederint.
 quomodo scietur quod canitur. aut quod citharizatur.
 Nempe si uocem. d& tuba. quis parabit se
 ad bellum. Ita & uos p linguam nisi manifestum sermonē
 dederitis. quomodo scietur id quod dicitur. Eritis enim
 in aere loquentes. Tam multa ut putō generalinguarū

sunt in hoc mundo & nihil sine uoce est, si ergo nescierit uirtutē
 uocis, erit uelut loquor barbarus, & qui loquitur mihi barbarus,
 sic & uos quō aemulatores estis spirituum ad aedificationem &
 ecclesiae querite ut hic habundetis, & ideo qui loquitur lingua orat
 ut inter praesentia, nam si ore lingua spiritus insonat, mens autem
 mea sine fructu est. Quid ergo est orabo spiritu, orabo & mente
 psallam spiritu, psallam & mente. Ceterum si benedixeris spiritu, quis
 supplet locum idiotae, quomodo dicet amen super tuam benedic-
 tionem quō quod dicas nescit, nam tu quidem benedixisti gratias agis,
 sed alter non aedificatur. Gratias ago dō quod omnium uerbum
 lingua loquor, sed in ecclesia uolo quinque uerba sensu meo
 loqui ut & alios instruam, quam decem milia uerborum in lingua.
Fratres nolite pueri effici sensibus, sed malicia paruuli estote
 sensibus autem perfecti estote. In lege scriptum est, quō malus
 linguis & labiis alius loquar populo huic & nec sic exaudi
 enim me dicit dominus. Itaque linguae insignum sunt non fidelibus,
 sed infidelibus, prophetae autem non infidelibus sed fidelibus.
Si ergo conueniat uniuersae ecclesiae unum & omnes linguis
 loquantur, intrent autem & idiotae aut infideles non dicent
 quod insanitis, si autem omnes prophetent, intrat autem quis in-
 fidelis uel idiotae conuincitur ab omnibus, diiudicatur
 ab omnibus, occulte cordis eius manifesta fiunt, & ita cadens
 in faciem adorabit dominum, pronuntians quod uerum dicit in uobis sit.
Quid ergo est fratres, cum conuenitis unusquisque uerbum psal-
 mum habet & doctrinam habet & apocalypsin habet & linguam
 habet interpretationem habet omnia ad aedificationem
 fiant, siue lingua quis loquitur secundum quos aut multum

tres & partes. & unus inter presbiteros. si autem non fuerit inter
 presbiteros. taceat in ecclesia. sibi autem loquatur & dō. Prophetae
 duo aut tres dicant & ceteri diiudicent. quod si alii reuelatum
 fuerit sedenti prior taceat. Potestis enim omnes per singulos
 prophetae ut omnes discant & omnes exhortentur. & spiritus
 prophetarum prophetis subiectus est. non enim est dissensionis deus
 sed pacis. sicut in omnibus ecclesiis sanctorum doceo. Mulieres
 in ecclesiis taceant. non enim permittatur eis loqui sed subditas
 esse sicut & dicit. Siquid autem uolunt discere domi uiros
 suos. interrogent. turpe est enim. mulieri loqui in ecclesia. an
 uobis uerbum dei processit aut uos solos puenit. Siquis uide
 tur prophetare aut spiritalis. cognoscat quae scribo uobis quia
 domini sunt mandata. si quis autem ignorat. ignorabit. Itaque
 fratres aemulamini prophetare. & loqui linguis nolite prohibere.
 omnia autem honesta & secundum ordinem fiant. Notum
 autem uobis factio fratris euangelium quod predicauit uobis. quod
 & accepistis. in quo & statis. pro quo & saluemini. quia ratione
 predicauerim uobis sitentis. nisi frustra credidistis. Tra
 dedi enim uobis in primis quod & accepi. quomodo christus mortuus
 est pro peccatis nostris secundum scripturas. & quia sepultus
 est. & quia surrexit terti die secundum scripturas. & quia
 uisus est cephae. & post haec undecim. deinde uisus est plus
 quam quingentis fratribus simul. ex quibus multi manent
 usque adhuc. quidam autem dormierunt. Deinde uisus est ia
 cobo. Deinde apostolis omnibus. nouissime autem om
 num tamquam abortiuo. uisus est & mihi. Ego enim sum
 minimus apostolorum qui. non sum dignus uocari apostolus.

quō p̄secutus sum & ecclesiam dñi. Gratia autem dñi sum id quod su.
 & gratia eius in me uacua non fuit. sed habundantius illis
 omnibus laboraui. Non ego autem. sed gratia dñi mecum. si
 ue enim ego. si uelli. sic predicamus. & sic credidistis. Si autē
 x̄p̄s predicatur quod resurrexit a mortuis. quem modo quidā
 dicunt in uobis quō resurrexio mortuorum non est. neque
 x̄p̄s resurrexit. Si autem x̄p̄s non resurrexit. manifeste ergo p̄
 dicatio nr̄a manifeste ergo & fides surā. In uenimur autem & fal
 si testes dñi. quō testimonium diximus ad uer. susd̄m quod susci
 tauerit x̄p̄m quem non suscitauit. si autem mortui non resur
 gunt. neq; x̄p̄s resurrexit. quod si x̄p̄s non resurrexit. uana ē
 fides surā. cōd huc enim estis in peccatis ur̄is. Ergo & quid dormi
 erunt in x̄p̄o perierunt. si in hac uita tantum in x̄p̄o sperantes
 sumus. miserabiles sumus omnibus hominibus. Nuncaut
 x̄p̄s resurrexit a mortuis. primitiae dormientium. quō enī
 p̄ hominem mors. & p̄ hominem resurrexio mortuorum. &
 sicut in adam om̄ moriuntur. ita & in x̄p̄o om̄ uiuificantur.
 unusquisq; autem in suo ordine. Primitiae x̄p̄s deinde hinc
 sunt x̄p̄i qui in eaduentu eius crediderunt. Deinde finis cuncta
 diderit regnum dō & patri. Cum euacuerit omnem principa
 tum & potestatem & uirtutem. oportet autem illum regnare.
 donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius. nouissima autē
 inimica destruetur mors. omnia enim subiecit sub pedibus eius.
 Cum autem dicat omnia subiecta sunt. sine dubio p̄ter eum qui
 subiecit ei omnia. cum autem subiecta fuerint ei omnia. tunc
 ipse filius subiectus erit illi qui subiecit omnia. ut sit d̄s omnia
 in omnibus. Alioquin. quid facient qui baptizantur. p̄ mor

tus. si omnino mortui non resurgunt: ut quid & baptizantur
 pro illis. ut quid & nos persequamur omni hora. cotidie mori
 or propter uram gloriam fratres. quam habeo in xpo
 ihu dno nro. Si & iudum hominem ad bestias pugnavi
 ephesi. quid mihi prodest si mortui non resurgunt. Man
 ducemus & bibamus. cras enim moriemur. Nolite sedu
 cij corrumpunt mores bonos. conloquia mala. Evigilate
 iuste. & nolite pericare. ignorantiam enim di quidam habent.
 ad reuerentiam uobis loquor. Sed dicat aliquis. quomodo
 resurgent mortui. qualia autem corpore ueniunt. insipiens.
 tu quod seminas non uiuificatur. nisi prius moriatur. & quod
 seminas non corpus quod futurum est. seminas sed nudum
 granum. ut puta tritici aut aliorum. Di autem
 dat illi corpus sicut uoluit. & unicuique semini proprium corpus.
 Non omni miscaro eccle carum sed celi hominum. alia per corum.
 alia corpora uoluerum. alia autem piscium. & corpora cae
 lestia. & corpora terrestria. sed alia quidem caelestium
 gloria. alia autem terrestrium. Alia claritas solis. Alia
 claritas lunae. & alia claritas stellarum. Stella enim a
 stella differt in claritate. sic & resurrectio mortuorum.
 Seminatur in corruptione. surgit in incorruptione. Semi
 natur in ignobilitate. surgit in gloria. Seminatur in
 firmitate. surgit in uirtute. Seminatur corpus animale.
 surgit corpus spiritale. Si est corpus animale est & spiri
 tale. sic & scriptum est. Factus est primus homo adam
 in animam uiuentem. Nouissimus adam in spm uiuifican
 tem. Sed non prius quod spiritale est sed quod animale est.

Deinde quod spiritale / primus homo dicitur terrenus. secundus
 homo dicitur caelestis, qualis terrenus. tales & terreni
 & qualis caelestis. tunc & caelestis. Igitur sicut portauimus
 imaginem terreni. portemus & imaginem caelestis. Hoc autem
 dico fratres. quo caro & sanguis regnum dei possidere non possunt.
 neque corruptio incorruptelam possidebit. Ceterum fratres uos
 dico omnes quidem resurgemus. sed non omnes immutabimur
 in momento. in cunctu oculi. in nouissima tuba. Unum enim tuba
 & mortui resurgent incorrupti & nos immutabimur. Opor-
 tet enim corruptibile hoc induere incorruptionem. & mor-
 tale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc
 induerit immortalitatem. Tunc fiat sermo qui scriptus est.
 Ceterum sortis est mors uictoria; ubi est mors uictoria tua. ubi
 mors stimulus tuus. stimulus autem mortis. peccatum est;
 uirtus uero peccati. lex. Deo autem gratias quidedit nobis uic-
 toriam. per dominum nostrum Iesum Christum. Itaque fratres mei dilecti. Stabiles
 estote & immobiles habundantes in opere domini semper scientes
 quod licet uester non est manus in domino. De collectis autem
 quae sunt in seculis. sicut ordinavi & celsus galaciae. Ita & uos
 facite. per unam sabbati unusquisque uerum aput se ponat re-
 condens quod ei bene placeuerit. ut non cum uenero tunc col-
 lectes fiat. Cum autem presens fuero. quos probaueritis per epis-
 tulas. hos mittam proferre gratiam uestram in hierusalem;
 quod si dignum fuerit ut ego eam. mecum ibunt. Veniam autem
 ad uos. cum macedoniam pertransiero. Nam macedoniam per-
 transibo aput uos autem forsitan manebo. uel etiam hie-
 mabo. ut uos me deducatis quocumque iero. Nolo enim uos

mof

modo intransitu uideri. Spero enim me aliquantum tempo-
 ris manere apud uos si dñs p̄miserit; p̄manebo autem ephesi
 usq; pente costen; Ostium enim mihi ap̄tū est magnum
 & euident. & cōuersarum multi; Si autem uenerit timo-
 theus. uideat ut sine timore sit apud uos; opus enim dñi ope-
 ratur sicut & ego. ne quis ergo illum spernat; deducite autē
 illum in pace ut ueniat ad me. & p̄specto enim illum cum
 fratribus; De apollo autem fratere multum rogaui eum
 ut ueniret ad uos cum fratribus. & utique non fuit uoluntas eius
 ut nunc ueniret; ueni autem. cum euacuatus fuerit; Nigi-
 lite & state in fide. uiriliter agite. & confortamini; omnia
 ur̄a in cōtate fiant; Obsecro autem uos fr̄s. nostis do-
 mum stephani & fortunati quō sunt primiciae achae
 & ministerium sc̄orum ordinauerunt seipsos. ut & uos
 subditis eius modi & omni cooperanti & laboranti Gau-
 deo autem in presentia stephani & fortunati & achaci.
 quō id quod uobis deerat ipsis suppleuerunt; refecerunt
 enim & meum sp̄m. & ur̄m; cognoscite ergo. qui eius modi
 sunt; Salutant uos & ecclesiae; salutant uos multam a-
 quila & prisca cum domestica sua ecclesia; Salutant uos
 fr̄s om̄; salutate in uicem in osculo sc̄o; Salutatione mea
 manu pauli; si quis non amat dñm nr̄m ih̄m xp̄m. sit ana-
 thema maranatha; Gratia dñi nr̄i ih̄u xp̄i uobiscū;
 Caritas mea cum omnibus uobis. in xp̄o ih̄u Amen
 EXPLICIT EPISTOLA PAULI AD CORINTHI
 PRIMA; INCIPIT SECUNDA;

Paulus apostolus ihu xpi per uolun-
tatem di & timotheus frater. ecclesiaedi quae
est corinthi cum scis omnibus qui sunt in uniuersa
aachia. gratia uobis & p axcedo patre nro & dno
ihu xpo; Benedictus ds & pater dñi nri ihu xpi pat
m̄i misericordiarum & ds̄ tocius consolationis. qui consola-
tur nos in omni tribulatione nra. ut possimus & ipsi con-
solari eos qui in omni presurasunt p̄ exhortationem
qua & exhortamur & ipsi adō. quō sicut habundant passio-
nes xpi in nobis. ita & xpm̄ habundat consolatio nra;
Sive autem tribulamur purā exhortatione & salute.
sive exhortamur purā exhortatione quae operatur in
tollerantia earum dñm passionum quas & nos patimur.
& spes nostra firma uobis. scientes quō sicut socii pas-
sionum estis. sicut & consolationis; Non enim uolu-
mus ignorare uos fr̄s de tribulatione nra quae facta
est in asia. quō supra modum grauatisimus. supra uir-
tutem. ita & taedere nos & iam uiuere; sed ipsi in nobis
ipsis responsum mor-tis habuimus. ut non simus fiden-
tes in nobis sed in dō qui suscitatur mortuos. quid & ante
periculis eripuit nos. & eruet. in quem speramus quō
& ceteris eripiet. adiuuantibus & uobis moratione
p̄ nobis. ut & multarum facierum eius quae in nobis est
donationis p̄ multos gratiae aguntur p̄ nobis; Hāc
gloria nra haec est testimonium conscientiae nrae.
quod in simplicitate & sinceritate di & non in sapientia
carnali sed in gratia di conuersati sumus in mundo.

com
abundantia
quod legi
ceteris
dicit nra in die
uenit ad uos ut
in macedonia
delictum in deam
ut sum. aut q
me esse non
uos non est in
nos predicatio
illo esse non. sed
fieri in illo est. id
quae uerum confir
& qui signatur po
autem testem dñi
uobis non ueni
de uerā. sed ad
Statu autem h
ad uos; si enim e
nisi qui contrist
uenero tristit
uerat me gau
gaudium omni
angustia cordis
tristem salu
in uobis; si quis

abundantius autem ad uos; Non enim alia scribimus uobis qua
 que legistis & cognoscitis. spero autem quod usque in finem cognos
 catis sicut & cognouistis nos & ex parte. quia gloria uestra sumus sicut
 & uos uestra in die domini nostri ihesu christi; & hac confidentia uolui prius
 uenire ad uos ut secundum gratiam haberetis. & per uos transire
 in macedoniam. & iterum a macedonia uenire ad uos. & a uobis
 deducere in iudeam; Cum hoc ergo uoluisset. numquid leuitate
 usus sum. aut quae cogito secundum carnem cogito. ut sit apud
 me est & non. Fidelis autem deus quia sermo noster qui sit apud
 uos non est in illo est & non. deus enim filius ihesu christi qui in uobis p
 nos predicatus est per me & siluanum. & timotheum. non fuit in
 illo est & non. sed est. in illo fuit; Quotquot enim promissiones dei
 sunt in illo est. ideo & per ipsum amando ad gloriam nostram;
 qui autem cor firmat nos uobiscum in christo. & qui unxit nos deus.
 & qui signauit uos. & dedit pignus spiritus in cordibus uestris; Ego
 autem testem domini in uoco in anima mea. quod parcens
 uobis non ueni ultra corinthum; non quia dominamur si
 de uestra. sed ad uitores sumus gaudium uestrum; nam fide stetit;
 Statui autem hoc ipse apud me. ne iterum in tristitia uenire
 ad uos; si enim ego contristauos. & quis est qui meliorifica
 nisi qui contristatur ex me. Et hoc ipsum scripsi. ut non cum
 uenero tristitiam super tristitiam habeam; De quibus oport
 uerat me gaudere. confidens in omnibus uobis quia meum
 gaudium omnium uestrum est; Nam & multa tribulatione &
 angustia cordis scripsi uobis per multas lacrimas. non ut con
 tristemini sed ut sciatis quam caritatem habeo abundanter
 in uobis; Siquis autem contristauit. non me contristauit

sed ex parte ut non onerem omnes uos; sufficit illi quae
 modeste oburgatio haec quae fit a pluribus. ita ut con-
 trario in eis donatis & consolimini. ne forte abun-
 danti tristitia absorbeat quae modeste est. Propter
 quod obsecro uos. ut confirmetis in illa caritatem; ideo enim
 & scripsi ut cognoscam experimentum uestrum. an in omni-
 bus oboedientes sitis; Cui autem aliquid donatis & ego non
 & ego quod donauit. si quid donauit propter uos in persona christi ut
 non circumueniamur a satana; non enim ignoramus
 cogitationes eius; Cum uenissem autem in adae propter
 euangelium christi & ostium mihi aperuisset in domino.
 non habui requiem spiritu meo. eo quod non inuenerim
 titulum fratrem meum. sed uale faciens eis profectus sum in
 macedoniam; Deo autem gratias qui semper triumphat
 nos in christo ihesu & odorem uocis suae manifestat pro nos
 in omni loco. quia christi bonus odor sumus deo. in his qui sal-
 uati sunt & in his qui pereunt; alius quidem odor mortis
 in mortem alius autem odor uitae in uitam; Et ad
 haec quis tam idoneus. non enim sumus sicut plurimi
 ad ulterantes uerbum dei. sed ex sinceritate. sed sicut
 ex deo coram deo in christo loquimur; Incipimus iterum
 nos in seipso commendare; aut numquid egemus sicut
 quidam commendatus epistolis ad uos aut se uobis
 Epistola nostra uos estis scripta in cordibus nostris. quae scitur
 & legitur ab omnibus hominibus. manifestata quoque epis-
 tola estis christi ministrata a nobis. & scripta non a tra-
 mento sed spiritui uiui. non in tabulis lapideis sed in tabulis

cordis carnalibus. Fiducia autem talem habemus p̄ xp̄m ad
 dñm. non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis qua
 si a nobis sed sufficienti a nra & dō est, qui & idoneos nos fecit
 ministros noui testamenti non littera sed sp̄i. littera enim
 occidit. sp̄s autem uiuificat; Quod si ministratio mortis
 litteris deformata in lapidibus fuit in gloria. ut non pos
 sent intēdere filii israhel in faciem moysi p̄ gloriā
 uultus eius que euacuatur. quomodo non magis ministra
 tio sp̄s erit in gloria. Nam si ^{ministratio} ministerium damnationis
 gloria est. multo magis abundat ministerium iustitiae
 in gloria. nam & glorificatū est quod cl̄cerat in hac
 parte p̄ excellentem gloriam. si enim quod euacuatur
 p̄ gloria est. multo magis quod manet in gloria est;
 Habentes igitur talem spem. multa fiducia utimur; &
 non sicut moyses ponebat uelamen sup̄ faciem suam
 ut non intēderent filii israhel in faciem eius quod euacuatur.
 sed obdormisunt sensus eorum; usq; in diem nūc
 diem id ipsum uelamen in l̄ctione ueteris testamenti
 manet. non reuelatum quō in xp̄o euacuatur. sed usq;
 in hodie nūc die ^{pb} cum legitur moyses. uelamen est po
 situm sup̄ cor eorum; Cum autem conuersus fuerit ad
 dñm. auferetur uelamen; Dñs autem sp̄s est; ubi autē
 sp̄s dñi ibi libertas; Nos uero omnes reuelata facie
 gloriā dñi specularē. in eandem imaginem trans
 formamur a cl̄ritate in cl̄ritatem. tamquam ad dñi
 sp̄i; Ideo habentes hanc ministratiōem iuxta quod mi
 sericordiam consecutus sumus non deficiamus. sed abt̄icam̄

oclta de d&coris. non ambulantes in astita. nec cedub terantes
 uerbum di sed in manifestatione ueritatis commendantes
 nos m& ipsos ced omnem conscientiam hominum coram do;
 Quod si & iam operatum est euuangelium nrm in his qui pere
 un est operatum in quibus ds huius seculi & cecauit mentes
 infidelium. ut non fulgeat in luminatio euangeli gloria xp̄i
 que est imago di non enim nos m& ipsos predicamus sed ihm
 xp̄m dnm nos autem seruos ur̄os p̄ ihm quō ds quid dixit
 d& enebris lucem splendescere qui in luxit in cordibus nris
 ced in luminationem scientiae claritatis di in faciem xp̄i
 Habemus autem thesaurum istum in uasis fictilibus. ut subli
 mitas sit uirtutis di & non & nobis. In omnibus tribulatione
 patimur sed non angustiamur. aperiatur. sed non defa
 tumur p̄secutionem patimur sed non derelinquimur de
 iamur sed non perimus. Semper mortificationem ihu
 in corpore nro circum ferentes ut & uita ihu in corporib;
 nris manifestetur semper enim nos qui uiuimus in mortem
 trecedimur p̄t ihm ut & uita ihu manifestetur in carne
 nra mortali. Ergo mors in nobis operatur uita autem
 in uobis habentes autem eundem sp̄m fidei sicut scriptu
 est. Credidi p̄t quod locutus sum & nos credimus p̄t
 quod & loquimur scientes quō quis suscitauit ihm & noscū
 ihu suscitabit & constituet uobis cum. Omnia enim p̄t
 uos ut gratia abundans p̄ multos gratiarum actiones
 abund& in gloriam di. Propt̄ quod non deficiamus sed
 lic& is qui foris est noster homo corrumpitur tam
 is qui intus est reno uatur de die in diem. Idem qd

in presentia est momentaneum & leve tribulationis nostrae.
 supra modum in sublimitatem aeternam gloriae pondus opera-
 tur nobis non contemplantibus nobis quae uidentur. sed quae
 non uidentur quae enim uidentur temporalia sunt. quae
 autem non uidentur aeterna sunt. Scimus enim quomodo sitis
 uestra domus nostra huius habitationis dissoluatur quod aed-
 ificationem & de hoc habemus domum non manu factam.
 aeternam in caelis. nam & in hoc ingemescimus habitationem
 nostram quae de aelo est super in diu cupientes. sita enim uestri
 non uadi inueniamur. Nam & quomodo sumus in tabernaculo
 ingemescimus grauati eo quod nolimus & spoliari sed super
 uestri. ut absorbeat quod mortale est auita. quia uero
 efficit nos in hoc ipsum. deus quod dedit nobis pignus spiritus;
 Audentes igitur semper & scientes quomodo dumus in corpore
 peregrinamur ad domino; per fidem enim ambulamus
 & non per speciem. Audemus autem & bonam uoluntatem
 habemus magis peregrinari a corpore & presentes esse
 ecclesiam. & ideo commendimus siue absentes siue presentes
 placere illi; Omnes enim nos manifestari oportet ante
 tribunal christi ut referat unusquisque propria corpo-
 ris putgessit. siue bonum siue malum. Scientes ergo
 timore domini hominibus succedemus deo autem mani-
 festi sumus. Spero autem & in conscientia uestra manifestos
 nos esse. Non iterum nos commendemus uobis. sed
 occasionem ducimus uobis gloriandi pro nobis. ut habeatis
 cedat eos qui in facie gloriantur & non in corde. Siue enim
 mente & cedimus deo. siue sobrii sumus uobis; Caritas

enim xpi urget nos aestimantes hoc quo sumus omnibus
 mortuus est ergo omnes mortui sunt & p omnibus mor
 tuus est. ^{ut} & qui uiuit iam non sibi uiuat sed ei qui p ipis
 mortuus est & resurrexit. Ita que nos & hoc neminem no
 uimus secundum carnem & sic cognouimus secundum car
 nem xpm sed nunciam non nouimus. Siqua ergo in xpo
 noua creatura uetera transierunt & cetera sunt noua
 omnia ~~autem~~ & do qui & conciliauit nos sibi p xpm &
 dedit nobis ministerium re conciliationis. quo quidem dr
 erat in xpo mundum re concilians sibi non reputans illis
 delicta ipsorum & posuit in nobis uerbum re concilia
 tionis. Pro xpo ergo legatione fungimur tam qua
 do & hortante p nos; obsecramus p xpo. re conciliami
 ni do; eum qui non nouerat peccatum p nobis peccatu
 fecit ut nos efficeremur iusti ad i in ipso. Aduuantes
 autem & exhortemur ne in uacuum gratiam di
 recipiatis; aut autem tempore accepto & auduite
 & in die salutis adiu uate. Ecce nunc tempus accep
 tabile & ecce nunc dies salutis; nemini dantes ullam of
 fensionem ut non uituperetur ministerium nostru
 sed in omnibus & habeamus nos in & ipsos sicut di minist
 ros; In multa patientia In tribulationibus In excessi
 tatibus in angustiis in plectis. In carceribus. In sectio
 nibus. In laboribus In uigiliis In ieiuniis In castita
 te In scientia In longanimitate In suauitate. In
 spu sco. In caritate non ficta In uerbo ueritate In uir
 tute. per arma iustitiae. ad dextris & sinistris;

trig. a. x. le

per gloriam
 ut saluamur
 & cetera
 autem gaudent
 tanquam nihil
 per aduerso
 namini inob
 dem autem ha
 dico dilata
 quoniam part
 ras luci acter
 autque pars fia
 templo cum
 dicitur quom
 di & ipse erim
 eorum & sepe
 & ego recipian
 in filios & filia
 siones hmi m
 & ipse p fia
 neminem leti
 cum uenimus
 quod in cordib
 mihi fiducia
 repleuissim c
 tribulatione

per gloriam & ignobilitatem. p̄ infamiam & bonam famam;
 ut seductores & ueraces; sicut qui ignoti & cogniti quasi morientes.
 & & ceuiumus; ut ceffigati & non moraficati quasi tristes ſep̄
 autem gaudentes sicut egentes multos autem locupletantes
 tamquam nihil habentes & omnia poſſidentes. **O**s nr̄m
 pat̄ & ad uos o corinthi cor nr̄m dilatatum eſt; non angus
 tiamini in nobis anguſtiamini autem in uisceribus ur̄is ean
 dem autem habentes remunerationem tamquam filii
 dico dilatamini & uos nolite iugum ducere cum infidelib;
 quoniam participatio iuſtitiae cum iniquitate autque ſocie
 tas luci cedit tenebris. Quae autem conuentio xpi cedit belial.
 autque pars fidei cum infidele. quae autem conſenſus
 templi di cum idolis. uos enim eſtis templum di uiui ſicut
 dicit d̄s. quom̄ in habitabo in illis & inambulabo & ero illoꝝ
 d̄s & ipſi erunt mihi populos propt̄ quod exite de medio
 eorum & ſeperamini dicit d̄s. & immundum n̄ & egeritis.
 & ego recipiam uos & ero uobis in patrem & uos eritis mihi
 in filios & filias dicit d̄s om̄ps; Haſigitur habentes p̄miſ
 ſiones km̄i mundemus nos ab omni inquinamento carnis
 & ſp̄s. p̄ficiētes ſc̄iſicationem in timore di. Capite nos;
 neminem leſimus. neminem corrupimus. neminem cir
 cumuenimus. non cedit condemnationem dico; predixi enim.
 quod in cordibus nr̄is eſtis cedit con moriendum. Multa
 mihi fiducia eſt apud uos multa mihi gloria in uobis.
 repleſſum conſolatione. ſup̄ hęc bundo gaudio in omni
 tribulatione nr̄a. Nam & cum ueniſſemus macedonia.

22
nullam requiem habuit caro nra. sed ^{sum + dolore;} dominum passis foris
pugne. inuis timores sed qui consolatur humiles consolatus e
nos dicit incedentia nra non solum autem in aduentu eius sed
& iam ^{in con} solatione qua consolatus est in uobis. referens nobis
ur̄m desiderium. ur̄m fletum. ur̄am aemulationem pro
me. ita ut magis gauderem quō & si contristau uos in episto
la non me penit & si peniter & uideris quod epistola illa &
si ad horam uos contristauit. numc gaudeo. non quia contris
tati estis. sed quia contristati estis ad paenitentiam. contrista
ti enim estis secundum dñm. ut in nullo dērimētum patiam
ni & nobis si qua enim secundum dñm tristitia ē paenitentia
in salutem stabilem operatur. seculi autem tristitia mortē
operatur; & ce enim in hoc ipsum secundum dñm contrista
ri uos. quantam in uobis operatur sollicitudinem. sed defen
sionem. sed dignationem. sed amorem. sed desiderium. sed
aemulationem. sed uindictam; in omnibus & i buistis uos in
contaminatos eē negotio; Igitur & scripsi uos non ppter eū
qui fecit iniuriam. nec ppter eum qui passus est. sed ced mani
festandem sollicitudinem nostram quam p uobis habemus co
ram dō. Ideo consolati sumus; in consolatione autem nra ha
bundantius magis gauisus sumus sup gaudium titi. quare
fœtus est sp̄s. eius ab omnibus uobis; & si quid apud illum de
uobis gloriatus sum. non sum confusus. sed sicut omnia de uob
in ueritate locutus sumus. Itc & gloriatio nra quaefuit ad ti
tum ueritas facta est. & uiscera eius abundantius in uos sunt
reminiscentis omnium ur̄m obediētiā. quomodo cum
timere & tremore & cepistis eum; gaudeo. quod in omnib;

confido in uobis; *Notte* maiorem facimus uobis *frs* gratiam
 di qua edatist in ecclesiis macedoniae quod in multo expe-
 rimento tribulationis [&] *dan* [&] *dan* gaudii ipsorum & altissima
 paupertas *cebun* *clauit* induitias simplicitatis eorum; quia se-
 cundum ueritatem testimonium illis reddo. & supra ueritatem
 uoluntari fuerunt cum multa & hortatione. obseruantes
 nos gratiam & communicationem ministerii quod sit in scos
 & non sicut sperauimus. sed semet ipsos dederunt primum do-
 dem denobis *puoluntatem* di ite ut roga remus utam ut
 quem eodem modo *coyit*. ite & p ficiat in uobis & iam gratia
 istam. Sicut in omnibus abundetis fide & sermone & sci-
 entia & omni sollicitudine in sup, & ceteritate ura in nos
 ut & haec gratia abundetis. Non quasi imperans dico sed p alio-
 ram sollicitudinem & in murae caritatis ingenium bonum
 conplans; Scitis enim gratiam dñi nri ihu xpi. quo p p tuos
 egenus factus est cum esset diues. ut illius inopia uos diuites
 essetis; & consilium in hoc do; hoc enim uobis utile est. Qui
 non solum. scire sed & uelle coepistis ab anno
 priore. nunc uero & scire p ficit. ut quem ad-
 modum promptus est animus uoluntatis. ita
 sit & p ficiendi & eo quod habetis. si enim uolun-
 tas prompta est. secundum id quod habet & ac-
 ceptum est. non secundum quod non habet. non
 enim ut alius sit remissio. uobis autem tribula-
 tio. sed & equalitate presentis tempore ura abundan-
 tia illorum in opia impleat. ut & illorum abunda [&] *dan*
 inopiae sit implemētum ut fiat aequalitas sicut scriptum est.

Qui multum non habundavit. & quanto dicam non mino-
 ravit; gratias autem dō quod eadem sollicitudinem p
 uobis in corde & ita. quō & hortationem quidem suscepit.
 sed cum sollicitior esset. sua uoluntate pfectus est ad uos.
 misimus & iam cum illo fratrem. cuius laus est in euange-
 lio p om̄ & ecclesias. non solum autem. sed & ordinatus ab
 ecclesiis comes peregrinationis nr̄e in hac gratia qua emi-
 nistratur cenobis cō dñi gloriam. & destinata uolunta-
 tem nr̄am deuitantes hoc ne quis nos uttuperet in hac
 plenitudine qua ministratur a nobis; puidemus enim bo-
 na non solum coram dō sed & iam coram hominibus.

Misimus autem cum illis & fratrem nr̄m quem pbaui-
 mus in multis saepe sollicitum eē. Nunc autem multo sol-
 liciozem confidentia multa in uos; siue p̄nto que est socius
 m̄s & in uos adiutor. siue fr̄s nr̄i apostoli & ecclesiarum glo-
 ria xp̄i. Ostensionem ergo que ē caritatis ur̄ae & nr̄ae
 gloriae p uobis in illos ostendite in facie ecclesiarum. Nō
 deministerio quod sit in scōs. & habundantia est mihi
 scribere uobis scio enim promptum animum ur̄m
 p quod euobis glorior apud macedones. quō a cha-
 ra parata est cōbanno p̄terito. & ur̄a aemu-
 latio puocauit plun̄ mos; Nisi autē fr̄s
 ut ne quod gloriamur de uobis euacuet̄ in hac parte.
 ut quem admodū dixi parati sitis nec uenerint me cum
 macedones & in uenerint uos in paratos erubescam. ut nos
 & nō dicamus uos in hac substantia; Necessariū ergo existi-
 maui rogare fr̄s ut pueniant ad uos & pparent̄ pmiss̄ bene

dictioe
 auarum
 equum
 Vnusquisque
 aut ex necessitate
 est dō omnem
 omnibus temp
 tis in omne op
 pau peribu
 ministrat
 prestabit &
 ta frugum usq
 dicit in omne
 gratiarum ac
 non solum sup
 hec bund
 p̄bationem
 tam confes
 te communi
 tione puobis
 in uobis grat
 ego paulus obs
 quin facie qu
 Confido in uos
 tam confidenti
 quar bitant
 ambulemus

dictione hanc paratamēe. sic quasi benedictionem. non quasi
 auaritiam; Hoc autē dico quia qui parce seminat parte & m&&
 & qui seminat. in benedictionibus debet benedictionibus & m&&.

Vnusquisque prout distinauit corde suo. non ex tristitia
 aut ex necessitate. hilarem enī datorem diligit d̄s. Potens
 est d̄s omnem gratiā habundare facere in uobis. Ut in
 omnibus semp omnem sufficientiam habeatis. Habunde
 tis in omni opus bonum sicut scriptum est. Disp̄sit dedit
 pauperibus iustitia eius manet in & n̄m quia autē ad
 ministrat semen seminanti & panē ad manducandum
 prestabit. & multiplicabit semen ur̄m. & augebit increm̄
 ta frugum iustitie ur̄e. Ut in omnibus locupletati habun
 deat in omnem simplicitatem que operatur per nos
 gratiarum actione d̄o; Qm̄ ministerium huius officii
 non solum suppleat ea quae de sunt sc̄is. sed & iam
 hec bundat p̄ multas gratiarum actiones in d̄no
 p̄ p̄bationem. ministerii huius. glorificantes in obediē
 tiā confessionis ur̄ae. in euangelium xp̄i & simplicita
 te communicationis in illos & in om̄. & ipsorum obs̄ra
 tione p̄ uobis desiderantium uos p̄ p̄t eminentem gratiā
 di in uobis gratias d̄o. sup̄ menarrabili dono eius. Ipse autē
 ego paulus obs̄ero uos p̄ mansuetudinem & modestiā xp̄i.
 quin facie quidem humilis inter uos. absens autem durus;
 Confido in uobis; Rogo autem ne presens audeam p̄
 eam confidentiam quae existimor audeere in quosdam.
 qui arbitrantur nos t̄c̄mquam s̄c̄undum carnem
 ambulemus. In carne enim ambulantes non s̄c̄undū

cernem militamus; nam arma miliciae nostrae non car-
 nalia sed potentia caelo caelestrationem munitionū.
 consilia destruentes & omnem altitudinem & tollentē
 se aduersus scientiam dī. & in captiuitatem redigentes om-
 nem intellectum in obsequium xpi & in promptu habentes
 ulcisci omnem inoboerentiam cum implēta fuerit urā
 oboedientia; Quae sām fœcciem sunt. uidē; si quis con-
 fidet sibi xpi scēe. hoc cogit & iterum apud se quasi uerū
 ipse xpi est. ite & nos; Nam & si amplius aliquid glori-
 atus fuero de potestate nrā quam dedit dñs in ae-
 dificationem & non in destructionem urām. non erubescam;
 ut autem non existimet tamquam terrene uol
 p̄ epistolas quō quidam epistole inquit graues sunt
 & fortes presentia autem corporis infirma & sermo
 contemptibilis. hoc cogit & qui eius modi ē quia quales
 sumus uerbo p̄ epistolas absentes. tales & presentes in
 facto; Non enim audemus inserere aut comparare
 nos quibusdam qui se ipsos commendunt. sed ipsissime
 bis nos & ipsos in & ientes & conpccrcentes nos &
 ipsos nobis; nos autem non in inmensum gloriabimur.
 sed secundum mensuram regulae quam mensus est nob
 dñs mensuram pertingendi usque ad uos. non enim qua-
 si non p̄ tigen. tes ad uos. sup & extendimus nos usque ad
 uos enim puenimus in euangelio xpi. non in inmensum
 gloriantē in alienis laboribus. spem autem habentes
 crescentis fidei urāe in uobis magnificari secundum
 regulam nrām in abundantiam & iam in illa quae

ultra uos sum euangelizare. non in aliena regula in his que
 pparata sunt gloriari. Qui autem gloriatur in dno glo
 riatur. Non enim qui se ipsum commendat ille pbatissed
 quem dñs commendat. Utinam sustineretis modicum
 quid insipientiae meae sed & supporate me. Emuloreni
 uos diaemulatione. despondenim uos uniuero uirginem
 castam & habere xpo. timeo autem ne sicut serpens. eua
 seduxit astutia sua. ite corrumpantur sensus ur̄i &
 excidant cōsimplicitate quae est in xpo. Nam si quis qui
 uenit alium xpm̄ predicat quem non predicamus. aut
 alium spm̄ accipitis quem non accepistis. aut aliud euan
 gelium quod non recepistis. & cepteteremini. Existi
 mo enim nihil meminisse fecisse magnis apostolis. & si
 imperitus sermone. sed non scientia. in omnibus autem
 manifestus sum uobis. aut numquid pccatum feci me ipsu
 humilians ut uos & altemini quō gratis euangelium dñi
 euangelizau uobis. alias ecclesias & spoliari accipient
 stipendium cō ministerium ur̄m. & cum essem apud
 uos & egerem. nulli onerosus fui. nam quod mihi deerat
 suppleuerunt fr̄s qui uenerunt a macedonia & in om
 nibus sine onere me uobis seruau & seruabo. Est
 ueritas xpi in me. quō hec gloria non infringetur
 in me in regionibus achaie. quare quia non diligo uos
 dicit. quod autem facio & fecciam. ut amputem oc
 casionem eorum qui uolunt occasionem. ut in quo
 gloriantur inueniantur sicut & nos. Nam eius
 modi p seudo apostoli operari subdoli transfigurantur.

se in apostolo xpi & non mirum ipse enim sathanas trans
 figurat se in angelum lucis; non est ergo magnum simi
 listri eius trecenti figurentur uelut ministri iustitiae
 quorum finis est secundum opera ipsorum. Iterum di
 co ne quis me putet insipientem alioquin uelut insipien
 tem accipite me ut & ego modicum quid glorier quod
 loquor non loquor secundum dominum sed quasi in insipientia
 in hac substantia glorie quomulti gloriantur secundum
 carnem & ego glorior. Libenter enim sufferas in
 sapientes cum sitis ipsi sapientes. Sustinet enim si quis
 uos in seruitutem redigit; si quis deuorat; si quis accipit
 si quis extollitur si quis in faciem uos cedit; ^{in hac parte} secundum ig
 nobilitatem dico quasi nos infirmi fuerimus. In quo quis
 aude in insipientia dico cudeo & ego hebraei sunt & ego is
 rahelites sunt & ego semen abrahae sunt & ego ministri
 xpi sunt ^{& ego;} ut minus sapiens dico plus ego. In lecturis plu
 rimis. In ceteris abundans. In plecgis supra modum
 In moribus frequenter. Audeo quinquies quadrage
 nas unaminus accepi. Ter uirgis cesus sum. Semel lapida
 tus sum. Ten naufragum feci nocte & die in profundoma
 ris sui. In itineribus saepe periculis fluminum pericu
 lis lectronum periculis & genere periculis & gentibus
 periculis in ciuitate periculis insolitudine periculis
 in mari periculis in falsis fratribus. In labore & aru
 na in uigiliis multis in fame & siti. In ieiuniis multis
 in frigore & nuditate. praeter illa quae extrinsecus sunt
 instantia mea cotidiana sollicitudo omnium ecclesiarum

quis in firmam
 & ego glorior
 sum glorabor
 natus in se
 gentis arate
 me conpret
 sis sum p mur
 tel non exped
 lationes dni
 docim. suem
 raptum eius
 modi hominem
 scit quoraptus
 uerba que no
 bor p me aute
 mens. Nam &
 tatem enim da
 supra id quod
 tudo reuelat
 lus carnis me
 quod ter dnm
 sufficit tibi gr
 citur. Libente
 meis. ut in hec
 comhi in infir
 taribus. In se
 infirmo tun

quis infirmatur & ego non infirmor quis scandalizatur
 & ego non iuror si gloriari oportet quae firmitatis meae
 sunt gloriabor. De & propter dñi ihu xpi scia quae est be-
 nedictus in saecula quod non mentior; de masia praepositus
 gentis arabe regis custodiebat ciuitatem damascenorum
 ut me comprehenderet; & per fenestram in porta domus
 sussum per murum & sic effugi manus eius; si gloriari oportet
 & non expedit quidem ueniam autem ad uisiones & reue-
 lationes dñi. Scio hominem in xpo ante annos quatuor
 decim. siue in corpore nescio siue extracorpore nescio dñs scit
 raptum eius modi usque ad tertium caelum; & scio huius
 modi hominem siue in corpore siue extracorpore nescio dñs
 scit quomodo raptus est in perrecedisum. & audiuit archana
 uerba quae non licet homini loqui; pro eius modi gloriabor
 pro me autem nihil gloriabor nisi in infirmitatibus
 meis; Nam & si uoluerim gloriari non ero insipiens; uen-
 tatem enim dicam; parco autem ne quis me existimat
 supra id quod uidet me aut audit de me; & ne magni-
 tudo reuelationum extollat me datum est mihi stimu-
 lus carnis meae angelus satanae ut me collicifet; propter
 quod ter dñm rogavi ut discederet a me & dixit mihi
 sufficit tibi gratia mea nam uirtus in infirmitate profi-
 citur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus
 meis ut in hoc habitaet in me uirtus xpi. Propter quod pla-
 ceo mihi in infirmitatibus. In contumeliis in necessi-
 tatibus. In persecutionibus. In angustiis pro xpo. Cum enim
 infirmor tunc potens sum; Factus sum insipiens.

ad legem.

uos me coegistis, ego enim debui uobis commendari. nihil enim
 minus fui uobis quam sunt ^{supra} modum apostoli; tamen & similitudo
 sum. signa tamen apostolorum ^{et meorum} fecerunt super uos in omni potentia,
 signis & prodigiis & uirtutibus, quid est enim quod minus habuistis
 praeter ecclesiam nisi quod ego ipse non grauauis uos donate
 mihi licentiam iuriam; Ecce tertio hoc paratus sum uenire ad uos.
 & non ero grauis uobis; non enim quero quae uera sunt sed uos;
 nec enim debent filii parentibus thesaurizare sed parentes
 filii; Ego autem libentissime impendam & super impendam
 ipse pammabam uobis. Licet plus uos diligens minus diligar;
 Sed esto; ego uos non grauauis sed cum essem astitus dolens cepi
 numquid paliquem eorum quos nisi ad uos circumueni uos;
 Rogauit tamen & misit cum illo fratrem, numquid tunc uos cir-
 cumuenit. nonne eodem spiritu ambulauimus. nonne isdem ues-
 tibus. Olim putatis quod excusemus nos apud uos; coram deo
 in christo loquimur. Omnia autem carissimi propter uestram aedifica-
 tionem; Timeo enim ne forte cum uenero non quales uolo in-
 ueniam uos. & ego inueniar a uobis qualem non uultis; Ne
 forte contentiones, aemulationes, animositates, dissensio-
 nes, detractiones, susurrationes, inflectiones, seditiones sint
 inter uos. ne uobis cum uisus humilis & deus apud uos. & luceat
 multos & his qui ante peccauerunt & non egerunt peni-
 tentiam super immundicia & fornicatione & impudicitia
 quam gesserunt; Ecce tertio hoc uenio ad uos, more duorum
 uel trium testium stabit omne uerbum; predixi & predico
 ut praesens his & nunc absens his qui ante peccauerunt &
 ceteris omnibus quos si uisus uestrum non parciam; An & pen-

mentum quod
 firmatur de
 mentum
 multum cum meo
 testis in fide ipse
 uobis est nisi si
 quos non si
 fecerit non
 est fecerit
 aliquid adue
 quando nos in
 oramus uestra
 ut non praesens
 deus dedit mihi
 deus deus
 te peccem hoc
 salute inue
 na deus mihi
 cum omnibus
 EPISTULA
 ta de uoce
 CALATA
 RITATIS PRI
 SED POST DIS
 FALSIS APOS
 uentent
 Fideo uent

mentum querit ut sciat quomodo loquatur xpi. qui in uos non in
firmatur. sed potens est in uobis. nec enim & sic crucifixus est & infir-
mitate. sed uiuax & uirtute. nam & nos infirmi sumus in illo sed
uiuimus cum eo & uirtute dei in uobis. Nos in & ipsos temptate
si estis in fide. ipsi uos probate. an non cognoscitis uos ipsos qui xpi sitis
in uobis est. nisi forte reprobati. spero autem quod cognoscetis.
quia nos non sumus reprobi. Oramus autem deum ut nihil mali
faciat. non ut nos probati pareamus. sed ut uolo quod bonum
est faciat. nos autem ut reprobi simus. Non enim possumus
aliquid aduersus ueritatem. sed pueritate. Gaudemus enim
quando nos infirmi sumus uos autem potentes estis. haec &
oramus. uestram consumptionem. Ideo haec absens scribo.
ut non presens durius agam secundum potestatem quam
dominus dedit mihi in aedificationem & non in destructionem.
Dixit o fratres. gaudete. perfecti estote & hortamini. idem sapi-
te peccem habete. & deus dilectionis & pacis erit uobiscum.
Salutate inuicem in osculo sancto. Salutant uos sancti omnes. gra-
tia domini nostri ihesu christi & caritas dei & communicatio spiritus sancti
cum omnibus amen.

EPISTULA PAULI AD CORINTH II EXPLICIT. SCRIP-
TA DE MACEDONIA UERSUS. DIXIT INCIPIT AD
CALATAS. CALATAS SUNT GRECI HI UERBUO UE-
RITATIS PRIMUM AB APOSTOLO ACCEPERUNT
SED POST DISCESSUM EUS TEMPTATI SUNT A
FALSIS APOSTOLIS UT IN LEGE ET CIRCUCISIONE
UERTERENTUR. OS APOSTOLUS REUOCAT AD
FIDEM UERITATIS SCRIBENSEIS AB EPHESO.

Paulus apostolus non ab hominibus neque per hominem sed
 ih̄m xp̄m & d̄m patrem qui suscitavit eum a mor-
 tuis & qui mecum sunt fratres & deus galatiae gratia
 vobis & p̄cc̄o c̄do patre & d̄no n̄ro ih̄u xp̄o. quidedit sem̄ ip-
 sum pro peccatis n̄ris ut eriperet nos de presenti seculo nequā.
 secundum voluntatem d̄i & patris n̄ri cui est gloria in secula
 seculorum amen. **M**iror quod sic tam cito transferimini
 ab eo qui vos vocavit in gratiam xp̄i maluit euangelium quod
 non est aliud nisi sunt aliqui qui vos conturbant & volunt
 convertere euangelium xp̄i sed licet nos aut angelus de cae-
 lo euangelizet vobis pr̄ter quam quod euangelizavim̄
 vobis anathematis. Sicut prediximus & nunc iterū dico.
 si quis vobis euangelizaverit pr̄ter id quod accepistis ana-
 thematis. **M**odo enim hominibus succedo. aut d̄o. aut que-
 ro hominibus placere. sic adhuc hominibus placerem xp̄i
 servus non essem. **N**otum enim vobis fecit os n̄r euangelium
 quod euangelizatum est a me. quia non secundum hominem
 neque enim ego ab homine accepi illud neque didici sed p̄ re-
 velationem ih̄u xp̄i. Audistis enim conversationem meam
 aliquando in iudaismo quō supra modum p̄sequebar &
 clesiam d̄i & pugna b̄cem illam & p̄sicebam in iudaismo
 supra multos ^{meos} eos. & in eos in genere meo h̄c abundantius ac-
 mulator existens p̄ cetera necrum mearum traditionū.
Cum autem peccaverit qui me segregavit de utero matris
 meae & vocavit p̄ gratiam suā. ut revelaretur filium suū
 in me. & euangelizarem illum in gentibus. continuo non
 ceciditque eu carnū & sanguini. neque veni hierosolymā ad an-

te cessores
 reuerſum
 ratiōis iudic
 aliam autem ap
 d̄i. quae autem
 inde uenit imper
 & clesis iudice
 bebant. quā o
 fidem quam
 d̄m. **T**em
 rusolymā cum
 reuelationem
 ingentibus. sed
 ne forte in uacu
 tatis quae cur
 cidi. sed p̄p̄t su
 istram & p̄lor
 ih̄u ut nos in
 subd̄ctione. ut
 quid e b̄ant
 inter. eū p̄son
 lantur nihil
 creditum est
 om̄i. **Q**uem
 sionis operatus
 gratiam quae
 uidebatur col
 eū d̄i ut nos in

re cessores meos copostolos sed ab in marabiam & iterum
 reuersum de maseum; deinde post annos tres ueni hie
 rasolima iudere per & rum. & in censi apud eum diebus quindeci;
 alium autem apostolorum iudinem mem. nisi iacobum fratrem
 dñi. quae autem scribo uobis & cetera modo quia non mentior; De
 inde ueni in partes syriae & ciliciae. eram autem ignotus facie
 & ceteris iudae quae erant in xpo. Tantum autem auditum ha
 bebant. quò qui persequeretur nos aliquando nunc euangelizat
 fidem quam aliquando & pugnabat. & in me deificabant
 dñm; Deinde post annos quatuor decem iterum ascendi hie
 rasolima cum barnaba ad sup̄to & ito. Ascendi autem secundum
 reuelationem. & contulicam illis euangelium quod predico
 in gentibus. seorsum autem his qui uidebantur eē aliquid
 ne forte in uacuum currerem aut cucurrissem. Sed neque
 titus quum & cum erat cum esset gentilis compulsus ē circū
 cidī. sed p̄t̄ subintroductos ~~autem~~ falsos fr̄s qui subintro
 ierunt & explorare libertatem nr̄am quam habemus in xpo
 ih̄u ut nos in seruitutem redigerent. quibus neq; ad horam cessim
 subiectionem. ut ueritas euangelii p̄maneat apud uos. Ab his autē
 qui uidebantur eē aliquid. quales aliquando fuerint nihil mea
 inter. eē sp̄sonam hominis non accipit; Nihil enim qui uide
 bantur nihil contulerunt. sed e contra cum uidissent quod
 creditum est ^{mihī} euangelium p̄reputi. sicut p̄ & ro circumcisi
 om̄s; Qui enim operatus est p̄ & ro in apostolatū circumci
 sionis. operatus est & mihī inter gentes. & cum cognouissent
 gratiam quae data est mihī iacobus & cephas & iohannes qui
 uidebantur columnae eē dexteras dedit mihī. & bcernabes so
 ciatis. ut nos in gentes ipsi autem in circumcisiōe. tantum

ut pccuperum memores essemus quod etiam sollicitus
 fui hoc ipsum facere; Cum autem uenisset chephas antio-
 chiam in faciem meam restitit quia reprehensibilis erat; prius
 enim quam uenirent quidam ab iacobo cum gentibus ede-
 bat. Cum autem uenissent subtraherebat & segregabat se timens
 eos qui & circumcisione erant; & simulatione uis consenser-
 ceteri iudaei ut aut barnabas seduceretur ab eis in illa simula-
 tione; Sed cum uidissem quod non recte ambularent adue-
 ritatem euangelii dixi chephe coram omnibus; sit tu cum iu-
 deis sic gentiliter & non iudaice uiuis quomodo gentes cogis
 iudicare nos natura id est & non & gentibus peccatores sci-
 entes autem quod non iustificatur homo & operibus legis nisi
 per fidem ihu xpi; & nos in xpo ihu credidimus ut iustificemur
 & fide xpi & non & operibus legis; Propter quod & operibus
 legis non iustificabitur omnis caro; Quod si queremus iustifi-
 cari in xpo inuenti sumus & ipsi peccatores; numquid xps
 peccati minister est absit; Si enim quae destruxi haec & iterum
 aedifico praeuaricatore me constituo; ego enim pro lege
 legi mortuus sum ut do uiuam; Xpo confixus sum cruci; ui-
 uo autem iam non ego uiuit uero in me xps; Quod autem nunc
 uiuo in carne in fide uiuo filii dei qui dilexit me & tradidit seip-
 sum pro me; non ab iocis gratiam dei; si enim pro lege iustitia Ergo
 xps gratis mortuus est; Omnes iati galatae; qui suos fas-
 cinant ante quorum oculos ihu xps prescriptus est cruci
 fixus; Hoc solum uolo a uobis discere; & operibus legis
 spiritum accepistis an & auditu fidei sic stulti estis; cum spiritu co-
 pentis nunc carne consummamini; tanta passi estis sine car-

suam enim sine causa, qui ergo tribuit vobis spiritum & operatur vir-
 tutem in vobis. & operibus legis an & auditu fidei. Sicut cetera
 creditudo & reputatum est ei ad iustitiam; Cognoscite ergo quia
 qui ex fide sunt hi sunt filii cetera; Puidens autem scriptura
 qui ex fide iustificat gentes deus. praenuntiavit abraham quia be-
 nedicerentur in cetera gentes; Igitur qui ex fide sunt. benedicentur
 cum fidei abraham; Quicumque enim ex operibus legis sunt.
 sub maledicto sunt; Scriptum enim est; maledictus omnis
 qui non permanserit in omnibus quae scriptae sunt in libro legis
 ut faciat ea; Quo autem in lege nemo iustificatur apud deum.
 manifestum est quia iustus ex fide vivit; Lex autem non est
 ex fide sed qui fecerit ea vivet in illis; Christus nos redemit de male-
 dicto legis factus pro nobis maledictum quia scriptum est;
 maledictus omnis qui pendet in ligno. Ut in gentibus bene-
 dictio cetera fieret in christo in ut pollicitationem spiritus accipia-
 mus pro fidei; Fratres secundum hominem dico. tam ho-
 minis confirmatum est testamentum, nemo spernit. aut
 super ordinat; Abraham dictae sunt promissiones & semini eius;
 non dicitur & seminibus quasi multis. sed quasi uno & semi-
 nituo qui est christus; Hoc autem dico testamentum confir-
 matum cetero. quae post quadringentis & triginta annos fac-
 ta est lex non irritam fecit cetero a cuandam promissione;
 nam si ex lege hereditas in cetero non est promissione; Abraham autem.
 pro promissione donavit deus; Quod dicitur lex propter transgres-
 siones posita est. donec veniret semen cui promiserat ordi-
 nata per angelos in manu mediatoris; mediator autem unus
 non est deus autem unus est; Lex ergo cetero suscipit promissio ad.

absit; Si enim dicitur esse lex que possit uiuificare uereque
 lege esset iustitia; Sed conclusit scriptura omnia sub peccato
 ut promissio & fide ihu xpi deceret credentibus; prius autem
 quam ueniret fides sub lege custodiebamur conclusi in eam
 fidem que reuelanda erat. Itaque lex pedagogus noster fuit
 in xpm. ut & fide iustificemur. At ubi uenit fides iam non
 sumus sub pedagogo, omnes enim filii estis per fidem in xpo ihu
 quicumque enim in xpo baptizati estis xpm induistis; non est
 iudaeus neque grecus. non est seruus neque liber non est
 masculus neque femina. Omnes enim uos unum estis in xpo
 ihu. Si autem uos xpi ergo abrahae semen estis secundum
 promissionem heredes; Dico autem; quanto tempore he-
 res paruulus est nihil differt a seruo cum sit dominus om-
 nium. sed sub tutoribus est & auctoribus. usque ad presens
 tempus a patre. Itaque nos cum essemus paruuli sub elemen-
 tis mundi eramus seruientes; at ubi uenit plenitudo tempo-
 ris misit dominus filium suum factum & muliere factum sub lege
 ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptionem filiorum
 reciperemus. Quo autem estis filii misit dominus spiritum filium
 in corde nostro clamantem abba pater. Itaque iecum non est
 seruus sed filius quod si filius & heres patris; sed tunc quidam
 ignorantes dominum huius qui natura sunt diu seruebant. nunc autem
 cum cognoueritis dominum immo cogniti sitis cedo; quo modo con-
 uertimini iterum ad infirma & genera elementa quibus
 denuo seruire uultis. dies obseruatis & menses & tempo-
 ra & annos; timeo uos ne forte sine causa laborauerim
 in uobis. Estote sicut ego quia & ego sicut uos fratres

Obscuro uos nihil me laesistis. scitis autem quia p[ro] infirmi-
 tatem cecernis euangelizauis uobis iam pridem & temptati-
 onem uram in carne mea non spreuistis neque respuistis
 sed sicut angelum dei excepistis me. sicut xpm ihm. ubi est
 ergo beatitudo ura testimonium enim prohibeo uobis quia
 si fieri possit & oculos uros eruissetis & dedissetis mihi. Ergo
 inimicus uobis factus sum uerum dicent uobis aemulan-
 tur uos non bene sed excludere uos uolunt ut illos aemu-
 lemini. bonum autem aemulccm in bono semp & non
 tantum cum presens sum apud uos. Filioli mei quos te-
 rum parturio donec formetur xps in uobis uelle aut
 esse apud uos modo & mutare uocem meam quo confun-
 dor in uobis. Dicite mihi quis sub lege uultis ee; legem n[on]
 legistis. Scriptum est enim. quo abraham duos filios ha-
 buit; unum de ancilla & unum de libera; sed quid de ancil-
 la secundum carnem natus est; quia autem de libera
 p[ro]missionem quaesunt p[ro] allegoriam dicta. Haec enim
 sunt duo testamenta unum quidem a monte sina
 in seruitutem generans. quae est agar. Sinacrum
 mons est in arabia qui conuinctus est ei quae nunc est
 hierusalem & seruit cum filius suus illa autem quae sur-
 sum est hierusalem libera est. quae est mat[er] n[ost]ra; Scrip-
 tum est enim; Lacare sterelis quae non parit. erumpe
 & clama quae non parturit. quia multi filii deserte magis

quameius quae habet uirum Nos autem fratres secundum isaac
 promissionis filii sumus, sed quomodo tunc quis secundum carnem
 natus fuerat persequeretur eum quis secundum spiritum. Itaque nunc
 sed quid dicit scriptura eice ancillam & filium eius; non enim
 heres erit filius ancillae cum filio liberae; Itaque fratres non sumus
 ancillae filii sed liberae; qualibet tate nos Christus liberauit;
 State & nolite iterum iugo seruitutis contineri; Ecce ego paulus
 dico uobis quomodo sicut cum adueni in Christus uobis nihil perderit;
 Testificor autem rursus omni homini circumcidente se quomodo
 debitor est uniuersae legis facienda; Euacuati estis Christo qui
 in lege iustificamini; cetera excidistis; nos enim spiritum & fide
 spem iustitiae expectamus; nam in Christo Iesu neque circumci-
 sio aliquid ualeat neque preputium sed fides quae per caritatem
 operatur; Currebatis bene; qui uos impediunt ueritati non
 oboedite per suasio non est deo qui uocat uos; modicum fermentum
 totam massam corrumpit; Ego confido in uobis in domino
 quod nihil aliud sapiatis; qui autem conturbat uos portabit
 iudicium quicumque ille; Ego autem fratres sicut circumcisi
 adhuc predico; quidam huc per seditionem patior ergo eu-
 cuatum est scilicet deum crucis; utinam & ceteri sciantur qui
 uos conturbant; uos enim in libertatem uocati estis
 fratres non in libertatem in occasionem deus carnis
 sed per caritatem seruite in inuicem; Omnis enim lex in
 uno sermone impletur; diligis proximum tuum sicut te
 ipsum quod si in uicem mordetis & comedetis uide ne
 ab inuicem consumamini; Dico autem spiritu ambulate &
 desiderium carnis non perficiatis; Caro enim concupiscit

cedueris in spū carnem, hęc enim
 inuicem ceduer santur ut non quecum que uultis illa
 faciat, quod si spū ducimini non estis sub lege. Mani
 festa autem sunt opera carnis, quę sunt fornicatio
 immunditia luxoria idolorum seruitus ueneficia mi
 micitiae contentiones aemulationes irę rixę dissen
 siones sęctę inuidiæ homicidia ebrietas comisatio
 nes & his similia quę p̄ dico uobis sicut p̄dixi quō qui
 talia agunt regnum dī nōn consequentur. Fructus
 autem spū est caritas gaudium pax longanimitas
 bonitas benignitas fides modestia continentia aduer
 sus huiusmodi non ē lex. Qui autem sunt xpī carnem suā
 crucifixerunt cum uicis & concupiscentis. Si uiuimus
 spū spū ambulemus non efficiamur inanis glorię ca
 pidi inuicem puocantes inuicem inuidentes, fr̄s & si p̄re
 occupatus fuerit homo maliquo delicto uos qui spiritalis
 estis huiusmodi instruite in spū lenitatis. Considerans
 te ipsum ne & te mptēris. Absrateruis onera portate.
 & sic cedimplebitis legem xpī. Nam si quis scitimat se
 aliquid ēē cum sit nihil ipse se seducit. Opus autem suum
 p̄bet unusquisque & sic in semetipso tantum gloriā
 habebit. & non maltero, unusquisq; enim onus suum
 portabit. Communice autem is qui cathecizatur
 uerba ei qui se cathecizat in omnibus bonis. Nolite
 errare dī non irritatur, quę enim seminauerit homo.
 haec & mala, quō quis seminat in carne sua de carne &
 mala corruptionem. Qui autem seminat in spū de spū

10
m&ā uitam cōtinuam, bonum autem facientes, non
deficiemus. tempore enim suo m&emur non deficiemus.
Ergo dum tempus habemus, operemur bonum cōtinuam.
moxime autem cōtinuam fidei. Videte qualibus lit-
teris scripsi uobis me manu, quicumque uolunt placere
in carne, hi cogunt uos circumcidi tantum ut crucis
xp̄i p̄secutionem non pectantur, neque enim qui circū-
cidantur legem custodiunt, sed uolunt uos circum-
cidi ut in carne uerā gloriantur. Mihi autem absit
gloriarī nisi in cruce dñi nr̄i ih̄u xp̄i p̄ quem mihi mundus
crucifixus est & ego mundo. In xp̄o enim ih̄u neque
circumcisio aliquid ualē neque preputium, sed noua
creatura, & quicumque hanc regulam secuti fuerint,
pax sup̄ illos & misericordia sup̄ sit di. Decet q̄o nemo
mihi molestus sit, ego enim stigmata ih̄u in corpore
meo porto, gratia dñi nr̄i ih̄u xp̄i cum sp̄u nr̄o fr̄s am̄.
EPISTULA PAULI AD GALATAS EXPLICIT SCRIP-
TA DE URBE ROMA UERSUS CCXCLII INCIPIT
AD EPHESIOS. EPHESIIS UIC ASIATICI, HI AC-
CEPTO UERBO UERITATIS PERSISTETERUNT IN
FIDE, HOS CONLAUDAT APOSTOLUS SCRIBS
EIS A ROMA DE CONCERNERE.

Deculus apostolus xp̄i ih̄u p̄ uoluntatem di sc̄i
omnibus qui sunt ephesi & fidelibus in xp̄o ih̄u.
Gratia uobis & p̄ ex adō patris nr̄o & dñi ih̄u xp̄i.
Benedictus d̄s & pater dñi nr̄i ih̄u xp̄i qui benedixit
nos in omni benedictione spiritali in caelestibus in xp̄o,

Sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem
 ut essemus sancti & immaculati in conspectu eius in certate,
 qui predestinavit nos in adoptionem filiorum per ipsum
 in ipsum secundum propositum voluntatis suae in laudem
 gloriae gratiae suae in qua gratificavit nos in dilecto *filio suo*,
 in quo habemus redemptionem per sanguinem eius remis-
 sionem peccatorum secundum divitias gratiae eius quae
 super habundavit in nobis in omni sapientia & prudentia
 ut notum fecerit & nobis sacramentum voluntatis suae
 secundum bonum placitum eius quod propositum in eo in
 dispensationem plenitudinis temporum instaurare omnia
 in christo quae in caelis & quae in terra sunt in ipso in quo & iam
 sorte vocati sumus praedestinati secundum propositum eius
 quo omnia operatur secundum consilium voluntatis suae
 ut simus in eadem gloria eius quae ante speravimus in
 christo. In quo & vos cum audissetis verbum veritatis euan-
 gelium salutis vestrae in quo & credentes signati estis spiritu
 promissionis sancto quae est pignus hereditatis vestrae in redemp-
 tionem acquisitionis in laudem gloriae ipsius. Propterea
 & ego cecidens fidei vestram quae est in domino ihesu & dilec-
 tionem in nomine sancto non cessans gratias agens pro vobis memo-
 riam vestri faciens in orationibus meis ut deus dominus ihesus christus
 pro gloria de & vobis spiritum sapientiae & revelationis
 in agnitione eius in luminato oculos cordis vestri ut scia-
 tis quae sit spes vocationis eius quae divitiae gloriae
 hereditatis eius in sanctis & quae sit super eminentis magni-
 tude virtutis eius in nos qui credidimus secundum opera

nonem potentiae uirtutis eius quam operatus est in xpo,
 suscitans illum a mortuis & constituens: ^{eu} cecidit & ceteram suam
 in caelestibus supra omne principatum & potestatem
 & uirtutem & dominationem & omne nomen quod no-
 minatur non solum in hoc seculo sed & in futuro, & omnia
 subicit sub pedibus eius: & ipsum dedit caput supra om-
 nem & ecclesiam quae est corpus ipsius plenitudo eius
 quae omnia in omnibus cecidit & cur. Et uos cum essetis
 mortui delictis & peccatis uiris in quibus aliquando a-
 bulastis secundum seculum mundi huius secundum prin-
 cipem potestatis aeris huius spiritus qui nunc operatur
 in filios diffidentiae. In quibus & nos omnes aliquando con-
 uersati sumus in desideriis carnis nostrae facientes uolun-
 tatem carnis & cogitationum & eramus natura filii
 irae sicut & ceteri. Quis autem quid uis est in misericordia
 cordis propter nimiam caritatem suam quae cecidit & nos
 & cum essemus mortui peccatis conuiuificauit ^{nos} xpo. Gra-
 tia estis saluati & conresuscitauit & con-sedere fecit in
 caelestibus in xpo ihu ut ostenderet in seculis superueni-
 entibus ecbundentes diuitias gratiae suae in bonita-
 te super nos in xpo ihu. Gratia enim estis saluati pro fide
 & hoc non & uobis ^{enim} di donum est, non & operibus. ut ne-
 quis gloriatur. ipsius enim sumus factura creati in xpo
 ihu in operibus bonis quae preparauit deus ut in illis am-
 bulemus. Propter quod memores estote quod ali-
 quando uos gentiles in carne quid dicebamus proputi-
 um cetera quae dicitur circumcisio in carne manufacta

quia enim illi
 necesse est a huius
 habere & sine
 quando oratio
 etiam peccati
 non mactera
 mactatorum
 me ipsum. in
 reconcilia & co
 ens in macta
 pacem uobis
 ipsum habemus
 rogiam non est
 & domestica di
 orum & ppha
 in quo omni
 lum sem mact
 di in spu. Hui
 uobis gemitibus
 di quae dicitur
 mem notum
 praescripti in b
 prudentiam m
 omnia non est
 latum est scilicet co
 coheredes & co
 sionis in xpo ihu

quia eratis illo tempore sine xp̄o. alienati & conuersatio
 neisr̄ & hospites & testimoniorum p̄missionis sp̄em non
 habentes. & sine dō in mundo nunc autem in xp̄o ih̄u uos a
 liquando eratis longe fecisti p̄p̄e. in sanguine xp̄i. ipse
 est enim p̄cc̄nra qui fecit utraque unum. & medium pari
 & lem m̄cceriae soluens inimicitiam m̄ccerne succ. lege
 m̄ccectorum d̄r̄ & is euacuans ut duos condat in se
 m̄ & ipsum. in unum nouum hominem faciens p̄ccem. &
 reconciliat & combos in uno corpore dō p̄ crucem interfici
 ens inimicitiam in se m̄ & ipso. & ueniens euangelizauit
 p̄ccem uobis qui longe fuistis & p̄ccem his quippe quō p̄
 ipsum habemus accessum ambo in uno sp̄u & d̄ patrem.
 Ergo iam non estis hospites & c̄duenae sed estis ciues sc̄oz
 & domestici d̄i. sup̄ aedificati sup̄ fundamentum c̄p̄osto
 lorum & p̄ph̄etarum ipso summo angulari lapide xp̄o
 ih̄u. in quo om̄n̄s aedificatio constructa crescit in t̄
 plum sc̄m in d̄no. in quo & uos aedificamini in abitaculum
 d̄i in sp̄u. Huius rei gratia ego paulus uinctus xp̄i ih̄u p̄
 uobis gentibus sit c̄men c̄udistis dispensationem gratiae
 d̄i quae d̄cc̄te est mihi in uobis. quō sc̄cundum reuelati
 onem notum mihi fecit. tum est sacramentum sicut su
 pra scripsi in breui p̄ ut potestis legentes intellegere
 prudentiam meam in mysterio xp̄i. quod alus generati
 onibus non est agnatum filius hominum sicut nunc reue
 latum est sc̄is c̄p̄ostolis eius & p̄ph̄etis. in sp̄u eē gēnes
 coheredes & con corporales & con p̄cipēs p̄mis
 sionis in xp̄o ih̄u p̄ euangelium cuius factus sum ministr̄

secundum donum gratiae quae est mihi secundum
 operationem uirtutis eius. **M**ultum scorum mini-
 mo deest gratiae in gentibus euangelizare inuer-
 tigebiles diuitias christi & in luminare omnium quae sit dispensatio
 sacramenti absconditi celsis oculis in deo qui omnia creauit ut
 innotescat principibus & potestatibus in caelestibus & ec-
 clesiam. **M**ultiformis sapientiae dei secundum praesintione
 saeculorum quam fecit in christo ihesu domino in quo habemus fi-
 duciam & accessum in confidentia per fidem eius. **P**ropter quod
 pro eo non deficiatis in tribulationibus meis pro uobis quae est
 gloria uestra. **H**uius rei gratia flecto genua mea ad patrem
 dominum ihesum christum & quo omnis potentia in caelis & in terra
 nominatur ut de uobis secundum diuitias gloriae suae
 uirtute conrobore per spiritum eius in interiori homine ha-
 bitare christum per fidem in cordibus uestris in ecclesia radi-
 cati & fundati ut possitis comprehendere cum omnibus
 sanctis quae sit latitudo & longitudo & sublimitas & per fun-
 dum; scire & iam supereminentem scientiae caritatem christi
 ut impleamini in omnem plenitudinem dei. **T**u autem
 qui potens es omnia fecere super haec abundanter quam
 possumus cogitare intellegimus secundum uirtutem quae
 operatur in uobis ipsa gloria in ecclesia & in christo ihesu in
 omnibus generationes saeculi saeculorum amen. **O**bscero ita-
 que uos ego uinctus in domino ut digne ambuletis uocatio-
 ne quae uocatis estis cum omni humilitate & mansue-
 tudine. **C**um patientia subportantes inuicem in carita-
 te solliciti seruare unitatem spiritus in uinculo pacis. **U**nu

corpus & unum sps. sic uocatus est in uocacionis ur̄e ;
 unus d̄r. una fides. unum bap̄isma ; unus d̄r & pater omnium qui
 sup̄ omnes & p̄ omnia & in omnibus nobis ; unicuique autem nr̄m
 data est gratia secundum mensuram donationis xp̄i ; p̄pt̄ quod
 dicit ; Ascendens in altum cep̄ti uiam duxit captiuitatem dedit
 dona hominibus ; quod autem ascendit quid est nisi qui & descen
 dit ^{primū} in inferiores partes terrae. Quid descendit ipse est & quas
 cendit sup̄ om̄ caelos ut implet & omnia ; & ipse dedit quosdam
 quidem p̄ph̄as. alios uero euangelistas. alios autem pasto
 res & doctores. ad consumationem sc̄orum in opus ministerii
 in aedificationem corporis xp̄i donec occurramus om̄i mani
 fetam fidei & cognitionis filii d̄i ; murum p̄fectum in men
 suram aetatis plenitudinis xp̄i sicut iam non simus paruuli fluc
 tuantes & circumferamur omnino uento doctrine in ne
 quitia hominum in castitā cedat uentionem erroris ;
 ueritatem autem fecientes in castitate crescimus in illo
 omnes. qui est caput xp̄i. & quo totum corpus compactū
 & cōscum p̄ omnem iuncturam summis ierationis
 secundum operationem in mensuram unius cuiusque
 membri ^{q̄d} augmentum corporis fecit in aedificatione
 sui in caritate. Hoc igitur dico & testificor in d̄no ut uā
 non ambulatis sicut gentes ambulat in uanitate sen
 sus sui tenebris obscuratum habentes intellectu tam a
 lienati aut ad p̄ignorantiam quae est nullis p̄pt̄ cecū
 tatem cordis ipsorum qui desperantes semet ipsos tradi
 derunt in pudicitiae in operationem immunditiae.
 Om̄s in auaricia ; Nos autem non ita didicistis xp̄m. sc̄am

uerbis pp̄t h̄c̄ enim uenit iradi in filios diffidentiae; noli
 te ergo effici p̄cc̄ticipes eorum; Eratis enim aliquando
 tenebre. nunc autem lux in dño ut filii lucis ambulatis. fruc
 tus enim lucis est in omnibus bonitate & iustitia & ueritate.
 p̄bantes quid sit beneplacitum dño; & nolite communica
 re operibus infructuosis tenebrarum. magis autem &
 redarguite; quae autem in occulto sunt ab ipsis turpe
 & dicere omnia aut quae arguuntur a lumine. manifes
 tantur; Omne enim quod manifestatur. lumen est; pp̄
 ter quod dicit; Surge qui dormis. & exurge a mortuis.
 & inlumina bit tibi xps; Nid & ita que fr̄s quomodo
 caute ambulatis. non quasi insipientes sed ut sapientes. re
 dimentes tempus. quō dies malisunt; pp̄t ea nolite fieri
 imprudentes. sed intellegentes quae sit uoluntas dñi; &
 nolite inebriari uino in quo est luxuria. sed in p̄lemine
 sp̄u loquentes uobis in & ipsis. In psalmis & hymnis. & can
 ticis spiritalibus. cantantes & psallentes in cordibus ur̄is
 dño gratias agentes semp̄ pro omnibus in nomine dñi nr̄i
 ihu xpi dō & patri. subiecti in uicem in timore xpi; Quili
 eres uiris suis subditae sint sicut dño. quō uir caput est.
 mulieris. sicut xps caput est ecclesiae; ipse saluator cor
 poris; sed ut ecclesia subiecta est xp̄o. ita & mulieres uiris
 suis in omnibus; Viri diligite uxores ur̄as sicut & xps
 dilexit ecclesiam & seipsum tradidit pro ea ut illā
 sc̄ificeret mundans lauacro aquae in uerbo. ut exhibe
 ret ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem macu
 lam aut rugam aut aliquid eiusmodi. Sed ut sit sc̄a &

inmaculata; ita & uiri debent diligere uxores sicut in corpore
rasua, qui suam uxorem diligit seipsum diligit, nemo enim
unquam carnem suam odio habuit sed nutrit & fouet
etiam sicut & Christus ecclesiam. quae membra sumus corporis
eius. de carne eius & de ossibus eius. Propter hoc relinquet
homo patrem & matrem suam & adheret uxori suae.
& erunt duo in carne una; Sacramentum hoc magnum
est. Ego autem dico in Christo & in ecclesia; uerum tamen
& uos singuli unusquisque suam uxorem sicut seipsum di-
ligat. uxor autem ^{ut timeat} uirum; Filii obedite parentibus
uiris in domino. hoc enim iustum est; honora patrem tuum
& matrem. quod est mandatum primum in promissione
ne ut benefici tibi. & sis longeuus super terram; Et pater-
tres nolite irrita curiam prouocare filios uros. sed
educate illos in disciplina & correptione domini; Serui
obedite dominis carnalibus cum timore & tremore
in simplicitate cordis uiri sicut Christo. non in oculum seruienter
quasi hominibus placeatis sed ut seruus Christi. facientes
uoluntatem dei & animo bona uoluntate seruientes sicut domino
& non hominibus scientes quod unusquisque quodcumque
fecerit bonum ^{hoc} pro christo & domino. siue seruus siue liber; Et
domini eccedem facite illis remittentes minas scientes
quod & illorum & uestrum dominus est in caelis. & prosonarum
acceptio non est apud eum; O & cetero fratres confortamini
in domino & in potentia uirtutis eius; induite uos arma dei
ut possitis stare aduersus in diabolus; quia non est nobis
conluctatio aduersus carnem & sanguinem

sed aduersus principes & potestates. aduersus mundi directo-
 res tenebrarum harum. contra spiritalia nequitiæ in cae-
 lestibus. Propterea accipite armæ ^{tuas} ut possitis resistere in
 die malo & in omnibus p̄fecti stare. Stete ergo succincti lum-
 bos uros in ueritate. & induiti lorica iustitiæ & adciati pe-
 des in p̄p̄ratione euangelii pacis. in omnibus sumentes
 scutum fidei in quo possitis omni tela nequissimi ^{igneæ} extingue-
 re. & galeam salutis adsumite. & gladium sp̄s quod
 est uerbum d̄i. per omnem orationem & obseruationem.
 orantes omnitem pore in sp̄u & in ipso uigilantes in omni
 instantia & obseruatione p̄ omnibus sc̄is & p̄ me. ut d̄ & ur-
 mihi sermo in apertione oris mei. cum fiducia notum face-
 re mysterium euangelii p̄ quo legatione fungor in car-
 nate. ut aut in ipso audeam p̄ ueritate ^{me} loqui. ut autem & uos
 sciatis que circa me sunt quidagam omnia nota uobis fa-
 ciat & t̄chicus cecrisimus frat̄ & fidelis minister in d̄no.
 quem misi ad uos in hoc ipsum. ut cognosceatis quæ circa
 nos sunt & consoletur corda uestra. P̄ ex fratribus &
 cecritas cum fide cedo p̄ tre ^{nre} & d̄no ih̄u xp̄o. gratia cum
 omnibus qui diligunt d̄nm nr̄m ih̄m xp̄m in incorrupti-
 one amen. EPISTULA PAULI ADEPHESIOS EXPL
 SCRIPTA DE URBE ROMA UERSUS CCCXLII INCI-
 PIT AD PHILIPENSES PHILIPENSES SUNT MACEDO-
 NES. HI ACCEPTO UERBO UERITATIS PERSTETERUNT
 IN FIDE. NEC RECEPERUNT FALSOS APOSTolos. Hos
 APOSTOLUS CONLAUDAT. SCRIBENS SEIS AROMA DECAN-

I
 CERE

Peculus & timotheus serui ihu xpi omnibus scis in xpo
 ihu qui sunt philippis cum episcopis & diaconis ^{bi} gratia
 uobis & pax cado patrenro & dno ihu xpo. Gratias
 ago dno meo in omni memoria nra semp in unctis ora
 tionibus meis p omnibus uobis. cum gaudio deprecationem
 faciens sup communicatione ura me uo engelio. Aprima die
 usque nunc confidens hoc ipsum quaquae cepit in uobis opus bo
 num pfici & usque in diem xpi ihu. Sicut est mihi iustum hoc sen
 tire p omnibus uobis. eo quod haec beam ^{uof} in corde & in uinculis
 meis. & in defensione. & confirmatione. euangelii. scio os gaudi
 mei omni uos ee. Testis enim mihi est d. quomodo cupiam omni uos
 in uisceribus xpi ihu. & hoc oro. ut caritas ura magis ac magis a
 bundet in scientia & omni sensu. ut p b & is potiora. ut sitis sine
 res & sine offensa in diem xpi. repl & i fructu iustitiae p xpm ihm
 in gloriam & laudem di. Scire autem uos uolo frs. quia quae
 circa me sunt magis cecidit & factum uenerunt euangelii. ita ut um
 culamea manifesta fierent in xpo in omni p r & orio & in c & e
 ris omnibus. & plures e fratribus in dno confidentes uinculis
 meis. ccbundantius caudere sine timore uerbum di loqui.
 Quidam quidem & p p t inuidiam & contentionem. quidam aut
 & p p t bonam uoluntatem xpm predicant. quidam ^{enim} & caritate.
 scientes quom in defensione euangelii positus sum. quidam aut
 & contentione xpm adnuntiant non sincere. & stimantes
 presuram se suscitare uinculis meis. Quid enim dum omni
 modo siue p occasionem siue p ueritatem xps adnuntiat. &
 in hoc gaudeo sed & gaudeo bo. scio enim quia hoc mihi p ueni
 & in salutem puram orationem & sum ministracionem sps

ihu xpi secundum expectationem & spem meam quia in nullo
 confundar. sed in omni fiducia sicut semper & nunc magni-
 ficabitur xpi in corpore meo. siue putam siue p mortem mihi
 enim uiuere xpi est. & mori lucrum. Quod si uere ^{ui} in carne
 hic mihi fructus operis est. & quideligam ignoro; coartor au-
 t ad uobis; desiderium habens dissolui & cum xpo esse multo
 magis melius. p manere autem in carne necessarium
 ppt uos. Et hoc confidens. scio quia me cebo & p manebo
 omnibus uobis cedp factum urm & gaudium fidei ut gratu-
 lati uia abunde in xpo ihu in me p meum aduentum ite-
 rum ced uos; tantum digie euangelio xpi conuersamini ut
 siue cum uenero & uidero uos. siue absens audiam de uobis
 quia stis in unospu un animas conlaborantes fide euan-
 gelii. & in nullo terreamini abced uersaris quae est illis causa
 pdictionis. uobis autem salutis & hoc ad o. quia uobis donatue
 p xpo non solum ut in eum credatis. sed ut & iam p illo patiamini
 in idem certamen habentes. quae & uidistis in me & nunc
 audistis de me; si qua ergo consolatio in xpo. si quod solatium cari-
 tatis. si qua societas sps. si qua uiscera. miserationes. implete
 gaudium meum ut idem sapiatis eandem caritatem habentes.
 un animas. id ipsum sentientes; nihil p contentionem
 neq; p inanem gloriam. sed in humilitate; superiores sibi un-
 uicem arbitrantur. non quae sua sunt singuli considerantur
 sed & ea quae aliorum; Hoc enim sentite in uobis quod in xpo
 ihu; quicum in forma di esset. non rapinam arbitratus est
 esse se aequalem do. sed sem & ipsum & in auit formam ser-
 ui accipiens. in similitudine hominum factus. & habitu

inuentus ut homo. humiliavit semetipsum factus oboedi-
 ens usque ad mortē mortem autem crucis propter quod
 & dī illum excedit & donavit illi nomen ^{quod est} sup̄ omne nomen.
 ut in nomine ih̄u omni genu flectatur. caelestium. & terre-
 trum & infernorum; & omnis lingua confiteatur. quia dñs
 ih̄s xp̄s in gloria est dī patris; Itaque cecris simi mei sicut sep̄
 oboedistis non in presentiam tantum. sed multo magis nunc
 in absentia mea cum metu & tremore. ur̄am salutem opera-
 mini; dī est enim qui operatur in uobis. & uelle & p̄ficere p̄
 bona uoluntate; omnia autem facite sine murmurationib;
 & hesitationibus. ut sitis sine querela & simpliciter filii sine
 reprehensione in meditationis prauae & p̄uersae. inter
 quos lucetis sicut luminaria in mundo uerbum uitae
 continentis ad gloriam meam in dī xp̄i. quia non in uacuum
 cucurri neque in uacuum laboraui; sed in modum supra
 sacrificiam & obsequium fidei ur̄ae. gaudeo & con-
 gratulor omnibus uobis; id ipsum autem & uos gaudeat.
 & congratulamini mihi. Spero autem in dño ih̄u timo-
 theum citissime mittere ad uos. ut & ego bono animo sim
 cognitis quae circa uos sunt; neminem enim habeo tā
 unum animem. qui sincera affectione p̄ uobis sollicitus sit;
 omnes enim sua querunt non quae sunt xp̄i ih̄u; Expen-
 mentum autem eius cognoscite quō sicut patri filius
 mecum seruauit in euangelium; Hunc igitur spero me
 mittere ^{ad uos.} mox ut uidero quae circa me sunt; Confido
 autē in dño. quō ipse ueniam ad uos cito; Necessarium autē
 existimaui epaphroditum fratrem & cooperatorem

& commilitan-
 trum necessa-
 uos desiderat
 illum infirmu-
 sed dñs miser-
 timi. ne trist-
 ego in illum
 tiam sim. &
 modi cum ho-
 tem accessit
 & uobis deere
 mei. gaudeo & con-
 gratulor omnibus
 p̄gram. uobis
 in alios operari-
 casio. quisp̄ de
 carne fiducia-
 tiam & incarn-
 circum casus
 hebreus & he-
 atimulatione
 quem lego e-
 runt. lucra. h-
 ubum tamen
 eminentem sci-
 dī rimentum
 ori faciam. &
 quae & legest.

& commulacionem meam, ut in autem apostolum & mine-
 trum necessitatis meae mittere ad uos quo quidem omnes
 uos desiderabat & mestus erat. Propterea quod audieratis
 illum infirmatum; nam & infirmatus est usque ad mortem.
 sed dominus misericors est eius; non solum autem eius uerum & uia
 & mei ne tristitiam super tristitiam haberem, festinatus
 ergo misillum ut uos eo iterum gaudeatis & ego sine mys-
 titiam; & cipite itaque illum cum gaudio in domino & eius
 modi cum honore habetote, quo propter opus christi usque ad mor-
 tem accessit transcendens animam suam, ut impleret id quod
 & uobis deerat ergo meum obsequium. De cetero fratres
 mei gaudeo in domino; eadem uobis scribere mihi quidem non
 pigrum, uobis autem necessarium; uide & canes, uide &
 malos operarios, uide & concisionem; nos enim sumus circa
 cisio, qui spiritu deo seruiamus, & gloriamur in christo ihesu & non in
 carne fiduciam habentes, quamquam ego habeam confiden-
 tiam & in carne; si quis alius uideatur confidere, ego magis
 circumcisus octaua die & genere israel de tribu beniamin
 hebreus & hebreis, secundum legem pharisaeus, secundum
 aemulationem persequens ecclesiam dei, secundum iustitiam
 quae in lege est conuersatus sine querela; sed quae mihi fue-
 runt lucra, haec & arbitratus sum propter christum detrimenta;
 utrum tamen existimo omnia detrimentum esse propter
 eminentem scientiam ihesu christi domini mei propter quem omnia
 detrimentum feci & arbitror ut scilicet coram ut christum lu-
 cri faciam, & inueniar in illo non habens meam iustitiam
 quae ex lege est, sed illam quae ex fide est christi quae ex deo est

iustitiam fide. ceterum cognoscendum illum & uirtutem re-
surrectionis eius. & sortitatem passionum illius. configu-
ratus mortuus si quomodo occurrat. ceterum resurrectione
quae est & mortuus; Non quod iam acceperim aut iam per-
fectissim. sequor autem si comprehendam. in quo & compre-
hensus sum a xpo ihu; Fr̄s ego me non arbitror comprehen-
disse; unum autem quaequidem r̄rosunt obliuiscens.
ceterum uero quae sunt priora & extendens me. ceterum destinatum
sequor. ceterum uero super ne uocationis di in xpo ihu; Qui
cumq; ergo p̄fecti hoc ^{sumus} sentiamus; & si quid aliter sapitis &
hoc uobis d̄s reuelauit; uerum tamen ceterum quod puenimus ut
idem sapiamus & in eadem per maneamus regula; Imitato-
res mei estote fr̄s. & obseruate eos qui ita ambulant. sicut
hec & uis formam nr̄am; multi enim ambulant quos sepe
dicebam uobis. nunc autem & flens dico. inimicos crucis
xpi; quorum finis meritis quorum d̄s ueter. & gloria
in confusione ipsorum qui terrena sapunt; nostra aut
conuersatio in caelis est; unde & iam saluatorem & p̄e-
tecimus d̄m ih̄m xpm̄. qui reformauit corpus humi-
litas nr̄ae. configuratum corporis claritatis suae. se-
cundum operatione quae possit & iam subicere sibi om-
nia; Itaque fratres mei. ceterum & desiderantissimi
gaudium meum & coronam meam. sic state in d̄no carissimi;
Tu hodie rogo & in thycen deprecor. id ipsum sape-
re in d̄no; & in rogo & te germane conpar. adiuuauit
us quae mecum laborauerunt in euangelio. cum
clemente & ceteris ceterum uitoribus meis. quorum nomina in

libro uirae, Cauda em dno temp. utrum dico gaudere
 modestia ura notat omnibus hominibus. dñs ppeest; nihil
 sollicitas sed in omni oratione & obsecratione. cum grati
 arum actione. p&tionis urae innotescant apud dñm; & pax
 di quae exsuperat omnem sensum custodiat corda ura
 & intelligentias uras. in xpo ihu. O & cetero frs. quecuq;
 sunt uera. quaecumque pudica. quecumque iusta. quecumq;
 sca. quecumque admirabilia. quecumq; bonae fame. Siqua uir
 tus. siqua laus. haec & cogitate quae & didicistis. & accepistis. & au
 distis. & iudicistis in me. haec agite. & dispacis erit uobiscu; Ca
 uisus sum autem in dno uehementer. quo tandem aliquan
 do refloruitis p me sentire sicut & sentiebatis. occupati
 autem eratis; non quasi ppter penuriam dico; ego enim didici.
 in quibus scio sufficiens ee; scio humiliari. scio & habun
 dere. ubiq; & in omnibus institutus sum. & satiari. & e
 nuriam pati; omnia
 tate; uerum tam
 tribulationi mee;
 penser. quod in pphn
 pfectus sum ama
 sia communicauit
 mi uos soli. quia &
 & bis mihi mihi mi
 sistis; non quia quero da
 tum. sed requiro fructum abun
 dante in orationem uram; Habeo autem omnia & abun
 do repleus sum acceptis ab epaphro dno quae misistis.
 odo rem sua uitatis. hostiam acceptam. placentem do;

De autem nris impleat omne desiderium ur̄m secundum
 diuitias suas in gloria in xpo ihu; De autem & patris nri glo
 ria in secula seculorum amen; Salutate omnem sem̄ in xpo
 ihu; salutant uos qui mecum sunt fr̄s; Salutant uos om̄s sci.
 maxime autem qui de cesaris domo sunt; Gratia dñi ihu
 xpi cum sp̄u ur̄o amen; **EPISTULA PAULI AD PHILIP
 PENSES EXPLICIT SCRIPTA DE URBE ROMA UER
 SUS ECL INCIPIT AD COLOSENSES COLOSENSES ET
 HISICUT LAODICENSES SUNT ASIANI ET IPSI PRE
 UENTIS SUNT APSEUDO APOSTOLO NECA THOS
 ACCESSIT IPSE APOSTOLUS SED ET THOS PERE
 PISTULAM RECORRICIT AUDIERANT ENIM
 UERBUM AB ARCHIPPO QUI ET AD INIS TERIUADIN
 HOS ACCEPIT ERGO APOSTOLUS IACOLICATUS
 SRIBIT EIS AB EPHESO;**

Paulus aposto
 di & timo
 colo^{es} sc̄is &
 ihu. gratia uobis
 Gratias agimus do
 semp p uobis oran
 uram in xpo ihu &
 habetis in sc̄o om̄. p̄p̄t
 est uobis in caelis quam au
 raris euangelii quod puenit ad uos sicut & in uniuers
 somundo est & fructificat & crescit; Sicut in uo
 bis. & ea qua audistis die & cognouistis gratiam di
 lus xpi ihu p uoluntatem
 thei us frater. his qui sunt
 fidelibus fratribus in xpo
 & pax eadē patre nro;
 & patri dñi nri ihu xpi
 ter. audientes fidem
 dilectionem qua
 spem que reposita
 distis in uerbo uer
 tatis in uniuers
 somundo est & fructificat & crescit; Sicut in uo
 bis. & ea qua audistis die & cognouistis gratiam di

inuenerat sicut didicistis ab epaphra caris simo con-
 seruo nro que est fidelis p uobis minister xpi ihu qui
 & iam manifestauit nobis dilectionem uestram in spu
 ideo & nos & qua^{du} audiuimus non cessamus p uobis orantes
 & postulantes ut impleamini agnitione uoluntatis eius
 in omni sapientia & intellectu spiritali ut ambuletis
 dignedo p omnia placentes in omni opere bono fructifi-
 cantes & crescentes in scientia dei in omni uirtute con-
 fortati s& secundum potentiam claritatis eius in omni
 patientia & longanimitate cum gaudio Gratias a-
 gentes patri qui dignos nos fecit in partem sortis scoꝝ
 in lumine qui erupuit nos de potestate tenebrarum
 & transtulit in regnum filii dilectionis sue in quo habe-
 mus redemptionem^m remissionem peccatorum que est
 in agodi inuisibilis primogenitus omnis creaturæ quia
 in ipso condita sunt uniuersa in caelis & in terra uisibi-
 lia & inuisibilia siue throni siue dominationes siue
 principatus siue potestates omnia p ipsum & in ipso crea-
 ta sunt Et ipse est ante omnes & omnia in ipso constant
 & ipse est caput corporis ecclesiae que est principium pri-
 mo genitus & mortuus ut sit in omnibus ipse primatus
 tenens quam in ipso conplacuit omnem plenitudinē ha-
 bite re & p eum reconciliare Omnia in ipso pacifi-
 cans p sanguinem crucis eius siue quae in terris siue
 quae in caelis sunt; & uos cum essetis aliquando alienati
 & inimici sensu in operibus malis nunc autē reconci-
 liauit in corpore carnis eius p mortem & subire uos

scōs & immaculatos & irreprehensibiles coram ipso. sitam
pmanēdis in fide fundati & stabiles & immobiles aspecuan
gelu quod audistis. quod predicatum est in uniuersa crea
tura quae sub caelo est. cuius factus sum ego paulus minis
ter. qui nunc gaudeo in passionibus pro uobis & cōimpleo ea
quae desunt passionum xp̄i in carne mea pro corpore eius
quod est ecclesia. cuius factus sum ego minister secundū
dispensationem di quae data est mihi in uos. ut impleam
uerbum di mysterium quod absconditum fuit a saeculis
& generationibus; nunc autem manifestatum est sc̄is eius
quibus uoluit di notas sc̄cere diuitias gloriae sacramen
ti huius in gentibus quod est xp̄s in uobis spes gloriae. quae
nos adnuntiamus corripientes omnem hominem & do
centes omnem hominem in omni sapientia. ut & habeā
mus omnem hominem p̄fectum in xp̄o ih̄u. in quo & labo
ro certando secundum operationem eius quam opera
tur in me uirtute; **N**olo enim uos scire qualem sol
licitudinem habeam pro uobis & pro his qui sunt laudiciae
& quicumque non uiderunt faciem meam in carne. ut
consolentur corda ipsorum instructi in caritate &
in omni diuitias plenitudinis intellectus in agnitione
mysterii di patris xp̄i ih̄u. in quo sunt omnes thesauri
sapientiae & scientiae absconditi; hoc autem dico. ut
nemo uos decipiat in subtilitate sermonum; nam & si
corpore absens sum. sed sp̄u uobiscum sum. gaudens
& uideens ordinem ur̄m. & firmamentum eius quae
in xp̄o est fidei ur̄ae; Sicut ergo accepistis xp̄m ih̄m

dñm in ipso ambulare recedite & sup aedificati in ipso & confir-
 mati in fide. sicut & didicistis cōbundantes in gratiarum actione
 vnde ne quis vos decipiat p̄ philosophiam & inanem fallaciā
 secundū traditionē hominum. secundum aelementa mundi.
 & non secundum xpm̄. quā in ipso in habitat omnis plenitudo
 diuinitatis corporaliter. & estis in illo replēti quē est caput om̄is
 principatus & potestatis. in quo & circumcisistis circumcisio-
 ne non manufacta in ex poliatione corporis carnis in circū-
 cisione xpī consepulcristis in baptismo. in quo & resurrexistis p̄
 fidem operationis dñi qui suscitauit illum a mortuis. Et vos
 cū mortui essetis in delictis & p̄putio carnis v̄re. conuincistis in illo
 donans vobis omnia delicta. Delens quod aduersus nos erat diuogra-
 phum decreti quod erat contrarium vobis. Et p̄tulit de medio adfigens
 illud cruci. ex polians principatus & potestates. traduxit confidenter
 palam triumphans illos in semet ipso. Nemo ergo iudicet in cibo
 aut in potu. aut in parte diei festi. aut neomeniis. aut sabbatorū.
 quę sūmbra futurorū. corpus autē xpī. Nemo vos seducat uolens in hu-
 militate & religione. angelorū. quē non uidit ambulans frustra in fla-
 tur sensu carnis v̄re & in tenens caput. Ex quo totū corpus p̄ nexū
 & conuincitioni subministratū & constructū crescit in augmentum
 dñi. Si mortui estis cū xpo ab elementis mundi. quid adhuc tāquā
 uiuentes in mundo decernatis. Ne tetigeritis. neq; gustaueritis.
 neq; contrectaueritis quę sunt omnia in interitu ipso usus secundū
 precepta & doctrinas hominum. quę sunt rationem quidem
 habentia sapientię in sup̄stitione & humilitate.

Non est in mundo orientis quoniam non vocant eum in mundo orientis
 factus hodie est mare. creatur dñm hodie creatur est in
 vniuersi regni vniuersi regni vniuersi regni vniuersi regni vniuersi
 vniuersi regni vniuersi regni vniuersi regni vniuersi regni vniuersi

& ad non parcendum corpori: non in honore aliquo ad saturitatem
carnis. Igitur si conresurrexistis ^{cu} xpo. quae sursum sunt querite
te ubi xps est in dexteradi sedens; quae sursum sunt sapite.
non quae sup̄ terram; mortui enim estis. & uita uera abscondita
est cum xpo in deo; cum xps ^{enl p} apparuerit uita uera. tunc & uos appare-
bitis cum ipso in gloria; Mortificate ergo membra uera quae
sunt sup̄ terram. fornicationem. immundiciam. libidinem.
concupiscentiam malam. & auaritiā quae est simulacrorū
seruitus; propter quae uenit irā in filios incredulitatis. in quibus
& uos ambulastis aliquando cum uiueretis illis; nunc autē
deponite & uos omnia. iram indignationem. maliciam. blasphe-
miam. turpem sermonem de ore uro; Nolite mentiri in uice.
& spoliantes uos uiderem hominem. cum actibus eius & induen-
tes nouum. eum qui reno uatur. in agnitionem secundum
imaginem eius qui creauit eum; ubi non est gentilis. & iudaicus.
circumcisio. & preputium. biberbarus. & scit a seruis & lib.
sed omnia & in omnibus xps; Induite uos ergo sicut electi di-
sci & dilecti uiscera misericordiae. benignitatem. humilitate.
modestiam. patientiam. supportantes in uicem & donantes
uobis ipsis. si quis aduersus aliquem habet querelam sicut
& dñs donauit uobis. ita & uos sup̄ omnia autem haec cari-
tatem ^{habere} quod est unculum perfectionis. & pax xpi & caritas in
cordibus uris. In qua & uos carietis in uno corpore. & grati
estote; uerbi uerbi habitet in uobis habundanter in omni
sapientia. docentes & commoentes uosmetipsos. psalmis.
hymnis. canticis spiritalibus. in gratia cantantes in cordibus

ur̄is dō ⁊ Omne quodcumq; facitis in uerbo aut in opere. omnia
in nomine dñi ih̄u gratias agentes dō ⁊ patri p̄ ipsum; Mulieres
subdit̄ estote uiris sicut oportet dñō ⁊ Niri diligite uxores ⁊
nolite cemari eē cedillas; Filii oboedite parentibus p̄ omnia
hoc enim placitū ē in dñō; Patres nolite ced indignationem
p̄uocare filios ur̄os. ut non pusillo animo fiant; Serui oboedite
p̄ omnia dominis carnalibus. non ad oculū seruientes quasi homi-
nibus placentes. sed in simplicitate cordis timentes dñm quod-
cumq; facitis ⁊ animo operamini sicut dñō ⁊ non hominibus.
scientes quod ad dñō accipietis r̄tributionem hereditatis dñō
xp̄o seruite. qui enim iniuriā facit recipiat id quod iniuriam
fecit. ⁊ non est p̄sonarum acceptio; Domini quod iustum est
⁊ aequū seruis prestate. scientes quō ⁊ uos dñm habebitis in cae-
lo; Orationi in state. uigilantes in eā gratiarum actione. orantes
simul ⁊ p̄ nobis. ut dñs aperiat nobis ostium sermonis ad loquen-
dum mysterium xp̄i. p̄ quod ⁊ iam uinctus sum ut mani-
festem illud. ut oportet ⁊ meloqui in sapientia. Ambulate ad
eos qui foris sunt. tempus redimentes; Sermo uester semper
in gratia salesit conditus. ut sciatis quomodo oporteat uos
unum cuique respondere; Quae circa me sunt omnia uobis
nota feci ⁊ t̄ychicus carissimus frat̄ ⁊ fidelis minister ⁊
conseruus in dñō. quem misi ad uos ad hoc ipsum ut cog-
noscat quae circa uos sunt ⁊ consoletur corda ur̄a. cum
onesimo cecrisimo ⁊ fideli fratre qui est ⁊ uobis. omnia
quae hic aguntur. nota fecerunt uobis; Salutat uos aris-
tarchus concaptiuus n̄s. ⁊ marcus consobrinus barnabae.
de quo accepistis mandata. si uenerit ad uos ⁊ capite illum.

& Inesus quid dicitur iustus; qui sunt & carum in fione hi solus
 cedutores in regni di quum hi fuerunt solatio; Salutat uos epa
 phras qui & uobis est seruus xpi ihu semp sollicitus pro uobis
 morationibus ut st & is pfecti & pleni in omni uoluntate dntes
 timonium enim illi phibeo quod hec & multum laborem pro uo
 bis & phis qui sunt laodiciae & qui hierapoli; Salutat uos lu
 cas medicus cccrissimus & demas; Salutate frs qui sunt lao
 diciae & nym pham & quae in domo eius est & clesia; & cum
 lecte fuerit a uos epistula facite ut & in laodi e ensium
 & clesia legatur & ea quae laodice ensium uos legatis &
 dicite archippo; uide ministerium quod accepisti in dno ut illud
 impleas; salutatio mea manupauli in omnes estote uinculo
 rum meorum in gratia uobis cum amen; **EPISTULA PAU
 LI AD COLONISSE EXPLICIT SCRIPTA DE URBE
 ROMA UERSUS CCIII INCIPIT AD THESSALONI
 CENSES** ^{prima;} **THESSALONICENSES SUNT MACEDO
 NES IN XPO IHU; QUI ACCEPTO UERBO UERITA
 TIS** ^{per} **PROSTETERUNT IN FIDE ETIAM IN PERSE
 CUTIONE CIUIORUM SUORUM. PRETEREA NEC
 RECEPERUNT EA QUAE A FALSIS APOSTOLIS
 DICEBANTUR. HOS CONLAUDAT APOSTOLUS
 SCRIBENS EIS AB ATHENIS;**

Paulus & siluanus & timotheus & clesiae thesaloni
 cense in dno patre & dno ihu xpo gratia uobis &
 pax. Gratias agimus do semp pro omnibus uobis
 memoria facientes in orationibus nris sine inter
 missione. memores operis fidei urae & laboris & caritatis
 x ad opatrenost & dno ihu xpo;

56
& sustinentia & spei dñi ihu xpi antedñi & patre nrm. Scien-
tes fr̄i dilecti adō dñi & tione uram. quia euuangelium nrm non
fuit ad uos in sermone tantum. sed & in uirtute & in spū scō & imple-
nitudine multa sicut scitis quales fuerimus uobis p̄p̄t uos; & uos imi-
tatores nri fecistis & dñi & capientes uerbum in tribulatione
multa cum gaudio sp̄s sci. ita ut factis sitis forma omnibus cre-
dentibus in macedonia & machaia. uobis enim diffamatus ē
sermo dñi. non solum in macedonia & machaia. sed in omni loco
fides ura que est ad dñm p̄fecta est. ita ut non sit nobis necesse
quacquam loqui; ipsi enim de nobis adnuntiant quale introi-
tum habuimus ad uos & quomodo conuersi estis ad dñm a
simulacris seruare dō uiuo & uero. & expectare filium eius
de caelis quem suscitauit & mortuus ihm queripuit nos ab ira
uentura. Nam ipsi scitis fr̄i introitum nrm ad uos quano non
inanis fuit. sed ante passi & contumelias adfecti sicut scitis in
philippis fiduciam habuimus in dō nro loqui ad uos euangelium
dñi in multa sollicitudine. Exhortatio enim nra non de er-
rore. neq; de inuidia. neque in dolo. sed sicut p̄bati sumus
adō ut crederetis nobis euangelium in celo quimus; non
quasi hominibus placentes. sed dō qui p̄bat corda nra; neq;
enim aliquando fuimus in sermone adulationis sicut scitis.
neque in occasione auariciae dñi testis est. neque querentes ab ho-
minibus gloriam neque a uobis neq; ab aliis. Cum possemus one-
ri ee uixpi apostoli. sed facti sumus paruuli in medio urm
tamquam sinuatrix foueat filios suos. ut ce desiderantes uos
cupide. uolebamus accedere uobis non solum euangelium dñi
sed & animas nras. quō carissimi nobis facti estis; Nemo

res enim estis fratres labores nostros & fatigationes nocte & die
 operantes. nequemur in grauaremus; predicauimus in uobis euan-
 gelium di uos testes estis & dei. quam scie & iuste & sine querela uob
 qui credidistis sumus sicut scitis. qualiter unum quemque in tam
 quam pater filios suos deprecantes suos & consolantes testificati
 sumus. ut ambuletis digno. qui uocauit uos in suum regnum
 & gloriam; Ideo & nos gratias agimus deo sine intermissione quo
 cum accepistis a nobis uerbum auditus dei. accepistis non uer-
 bum hominum sed sicut est uerbum dei quo peratur in uob
 qui credidistis; Vos enim imitatores facti estis fratres & clera-
 rum dei quae sunt in iudea in christo ihesu. quia eadem passi estis & uos
 ce contra bulibus uestris sicut & ipsi iudeis qui & dominum occiderunt
 ihesum. & prophetas & nos persecutisunt & deo non placent. & omnibus
 hominibus cedunt. prohibentes nos gentibus loqui ut sal-
 uae fiant. ut impleant peccata sua semper; praesentem enim iram dei
 super illos. usque in finem; Nos autem fratres desolati a uobis ad tempus
 horae. aspectu. non corde. cebundantius festinauimus faciem
 uestram uidere cum multo desiderio; quo. ^{qui idem} uolumus uenire ad
 uos ego quidem paulus & semel & iterum. sed impediuit nos
 satanas; Quae est enim nostra spes aut gaudium. aut corona
 gloriae. nonne uos antedominum nostrum ihesum estis. in aduentum uestrum.
 Vos enim estis gloria nostra & gaudium; Propter quod non sus-
 tinentes amplius. placuit nobis remanere athenis. solis. &
 misimus timotheum fratrem nostrum. & ministrum dei in euan-
 gelio christi ad confirmandos uos & exhortandos per fidem uestram.
 ut nemo moueatur in tribulationibus istis; ipsi enim scitis
 quod in hoc positi sumus; nam & cum apud uos essemus predica-

mus uobis passuros nos tribulationes. sicut & factum est & scitis;
 Propterea & ego amplius non sustinens nisi ad cognoscendam
 fidem uram ne forte temptauerit uos is qui temptat. & inanissi-
 at labor noster; Nunc autem ueniente timotheo ad nos a-
 uobis & cednuntia uice nobis fidem & caritatem uram. & quia
 memoriam nri habetis bonam semp desiderantes nos uidere
 sicut & nos quoque uos. ideo consolati sumus frs in uobis. in omni
 necessitate & tribulatione nra puram fidem quonunc uiui-
 mus si uos statis in dno; Quamenim gratiarum actionem pos-
 sumus do retribuere pro uobis in omni gaudio quo gaudemus propter
 uos antedim nrm nocte & die. abundantius orantes ut uideam
 faciem uram & compleamus ea quae desunt fidei urae; Ipse autem dr &
 pater noster & dñs ihu dirigat uiam nram ad uos. uos autem dñs
 multiplicet & abundare faciat caritatem in inuicem & in omne que
 admodum & nos in uobis ced confirmanda corda uera sine que-
 re la in scitate. antedim & patrem nrm in aduentum dñi nri ihu xpi
 omnibus scis eius am; De cetero ergo frs rogamus uos & obse-
 oramus in dno ihu. ut quem admodum accepistis a nobis quomo-
 do uos oporteat ambulare & placere do sicut & ambulastis
 ut abundetis magis; scitis enim quae precepta dederimus
 uobis. pro dno ihu; haec enim uoluntas di scificationis urae. ut ab-
 stineatis uos a fornicatione. ut sciat unusquisq; uirum suum
 uas possidere in scificatione & honore; non in passione deside-
 ru. sicut & gens quae ignorant dnm; Et ne quis sup gradiatur
 neque circumueniat in negotio fratrem suum. quo uind & est
 dñs de his omnibus. sicut praediximus uobis. & testificati sum;
 Non enim uocauit nos dr in inmunditia sed in scificatione.

Itaque qui haec spernit non hominem spernit sed dñm. quia
 dedit spm suum scm̄ in uobis; Deccitate autem fratnitatis n̄
 cesse habuimus scribere uobis. ipsi enim ~~uobis~~ edō didicistis ut diliga
 tis inuicem; & enim factis illud in om̄ fr̄ munuer sa macedonia;
 Rogamus autem uos fr̄ ut hoc bund&is magis. & operam detis ut
 quid&isitis. ut & ur̄m negotium agatis. & operamini manibus
 ur̄is. sicut precepimus uobis. & ut honeste ambul&is ad eos qui so
 rit sunt. & nullus aliquid desider&is; Nolumus autem uos ig
 norare fr̄ de dormientibus. ut non contristemini sicut & ceteri.
 qui spem non habent; Si enim credimus quod ih̄s mortuus est.
 & resurrexit. ita & d̄s eos qui dormierunt p̄ ih̄m adduc& cum
 eo; hoc enim uob̄ dicimus in uerbo dñi. quanos qui uiuimus qui re
 sidui sumus. in aduentu dñi non praeueniemus eos qui dormiunt
 quō ipse d̄s in iussu & in uoce archangeli & in tuba d̄i descend&
 de caelo. & mortui qui in xp̄o sunt resurgent primi; deinde nos qui
 uiuimus qui relinquetur. simul rapiemur cum illis in nubib;
 obuiam dño in aera & sic semp̄ cum dño erimus; Itaque consolami
 ni inuicem in uerbis istis; De temporibus autem & momentis
 fr̄ non indigetis ut scribamus uobis. Ipsi enim diligenter scitis
 quia dies dñi sicut fur in nocte ita ueniet; Cum enim dixerint
 pax & securitas. tunc rep̄tinus eis supueniet in t̄ntus. sicut do
 lor in t̄nto habetis & non effugietis; Nos autem fr̄ non es
 tis in t̄nto. ut uos dies ille tamquam fur comprehendat;
 Om̄ enim uos filii lucis estis & filii diei. non sumus noctis neque tene
 brarum; Igitur non dormiamus sicut ceteri. sed uigilemus &
 sobriusimus; Qui enim dormiunt nocte dormiunt. & qui ebru
 sunt nocte ebru sunt; Nos autem quidie sumus sobriusimus.

D. ind. p. q.
 ad istam

h. m.

in dicitur l. i. m. p.
 nos d̄s in uobis
 mortuus est
 cum illo uiuamus
 alter utrum. su
 eos qui laborant
 ut habeatis ill
 cem hab&eo
 consolamini
 ad om̄. iud&e
 quod bonum est
 d̄s. sine inter
 enim uoluntas
 & tinguere. p
 quod bonum est
 Ipse autem d̄s
 INCIPIT
 aulus
 D. cen
 bis
 agere de
 sup̄ crescit
 ur̄m in inuicem
 di p̄p̄tati
 & tribulatio
 dicendi. ut d̄y
 Si enim uos
 in quos str
 sine quare. l. i. m.
 fr̄ orate p̄b; Sal
 Gra. dñi in ih̄s

induta lorica fidei & cetera & galeam spem salutis; quoniam non posuit
 nos de morte sed adquisitionem salutis pro domino nostro ihesu christo qui
 mortuus est pro nobis. ut siue uigilemus. siue dormiamus. simul
 cum illo uiuamus; propter quod consolamini inuicem & edificare
 alter utrum. sicut & factis; Rogamus autem uos fratres ut noueritis
 eos qui laborant inter uos. & presunt uobis in domino. & monent uos.
 ut habeatis illos abundantius in caritate propter opus illorum. pa-
 cem habete cum eis; Rogamus autem uos fratres. corripite inquit eos.
 consolamini pusillanimes. suscipite firmos. patientes estote
 ad omnia; iudex ne quis malum pro malo alicui reddat. sed semper
 quod bonum est sectamini in inuicem & in omnia semper. Gau-
 deate. sine intermissione orate. in omnibus gratias agite; haec enim
 est enim uoluntas dei in christo ihesu in omnibus uobis; Spiritum nolite
 extinguere. prophetias nolite spernere; Omnia autem probate.
 quod bonum est tenete. ab omni specie mala abstinete uos;
 Ipse autem deus pacis sanctificet uos per omnia & in tegete spiritu uigilante & animae & corporis
 INCIPIT EPISTOLA AD THESSALONICENSES SECTO
 paulus & siluanus & timotheus. ecclesiae thesaloni.

Pensum in deo patrem & domino christo ihesu. Gratia uo-
 bis & pater & deo patrem & domino ihesu christo; Gratias
 agere debemus deo semper pro uobis fratres ita ut dignum est. quo
 super crescit fides uestra & habundat caritas unus cuiusque
 unum in inuicem. Ita & nos ipsi in uobis gloriamur in ecclesiis
 dei pro patientia uestra & fide in omnibus persecutionibus uestris
 & tribulationibus. quas sustinetis in exemplum iusti iu-
 dicium. ut digni habeamini in regno dei pro quo & patimini.
 Scitamen iustum est apud deum retribuere ^{retributione} tribulatione
 his qui uos tribulant. & uobis qui tribulamini requiem

sine quaere la in adugetu digne ihu xpi seru & fidele qui uocauit uos quibus facit
 fr. orate pro; salute fr omni uosculo sco; Adiuro uos pro dm in legea pta haec omnib; scis framb;
 Gratia dmi ihu xpi uobis cum. am;

nobiscum in reuelatione dñi ihu de caelo cum angelis uirtutibus
 in flēe magnis deentis uindictam his qui non uerunt dñm & qui
 non obediunt euangelio dñi nri ihu xpi qui poenas dabunt in te-
 ritia & nas a facie dñi & gloria uirtutis eius cum uenerit gloria-
 rimus eius & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt. Quae cre-
 ditum ē testimonium nrm super uos in die illo; in quo & iam oramus
 semp pro uobis. ut dignetur uos uocatione sua dñi & impleat omnem uo-
 luntatem bonitatis & opus fidei in uirtute. ut clarificetur nomen
 dñi nri ihu xpi in uobis & uos in illo secundum gratiam dñi nri & dñi
 ihu xpi; Rogamus autem uos frs pro aduentum dñi nri ihu xpi & nre
 congregationis in ipsum. ut non cito moueamini auro sensu neq;
 tremamini neque p spm neque p sermonem. neque p epistolam taqua
 p nos ^{missam} quasi in st & dies dñi; ne quis uos seducat ullomodo; Qm nisi
 uenerit discessio primum & reuelatus fuerit homo peccati filius
 pditionis qui aduersatur & extollitur supra omne quod dicitur
 dñs aut quod colitur. ita ut in templo dñi sedeat ostendens se tam
 quam sit dñs; Nonne in eis quodcum essemus aput uos haec diceba-
 mus uobis & nunc quid dicit scitis. ut reuelatur in suo tempo-
 re; nam in sterium iam operatur iniquitatis tantum ut quiete
 nunc teneat donec de medio fiat; & tunc reuelabitur ille iniquus
 quem dñs ihs in tñs facit spū oris sui. & destruet in illustratione ad-
 uentus sui; cum cuius est aduersus secundum operatione satanae in
 omni uirtute signis & prodigiis mendacibus & in omni seductione
 iniquitatis his qui pereunt eo quod caritate ueritatis non receperunt
 ut salui fierent. Ideo mittet illis dñs operatione erroris ut credant in
 datio ut iudicentur om̄ qui non crediderunt ueritati sed consenserunt
 iniquitati; Nos autem debemus gratias agere dō semp pro uob frs di-

D. Augustinus

l'acta ad q' d'ol'gerit nos d'is primitias in saluere in s'cificatio nes p'p' & fide ueritatis in qua & uocauit uos p' euangelium n'rm in ad quasi
 tu nem gloriae d'ni n'ri ihu xpi; Itaq; fr' s'cates & t'c' & e' t'cedi' tu
 nes que c' didicistis. siue p' sermone siue p' epistola n'ram; Ipse aut
 d'ns n'ri ihu xpi & d'is p'cc' n'ost' quid diligit nos & dedit consolatione
 ad nam & spem bonam in gratia & hortatur corda n'ra & confir
 ma & in omni opere & sermone bono; O & c' d' fr' orate p' nobis.
 ut sermo d'currat & clarificetur sicut & apud uos ut liberemur
 ab in portunis & malis hominibus; non enim omnium e' fides; Fidelis
 autem d'ns est qui confirmabit uos & custodiat & amalo; Confidimus
 autem de uobis in d'no. quo que precepimus & facitis & facietis; D'ns
 autem dirigat corda n'ra in cecitate d'i & patientia xpi; Denunti
 amus aut uobis fr' in nomine d'ni n'ri ihu xpi. ut subtrahatis uos ab
 omni fratre ambulante inordinate & non s'cundum traditione
 quam acceperunt a nobis; ipsi enim scitis quem admodum oporteat
 imitari nos. quo non inquit' sumus in uos neque gratis panem
 manducauimus ab aliquo. sed in labore & fatigatione nocte & die
 operantes. neque u'rm graueremus; non quasi non habuerimus
 potestatem. sed ut nos in & ipsos formam daremus uobis ad im
 tandum nos; nam & cum essemus apud uos hoc denuntiabam
 uobis. quo si quis non uult operari neque manduca'; Audiuimus em
 in uos quos decem ambulare inquit' e' nihil operantes. sed cum
 ose e'gentes; his aut qui eius modi sunt denuntiamus & obseora
 mus in d'no ihu xpo. ut cum silentio operantes. suu panem manducant;
 Uos aut fr'. nolite deficere benefacientes; quod si quis n' oboedit uer
 bo n'ro. p' epistola hunc notate. & non commisceamini cum illo ut
 confundatur; & nolite quasi inimicu existimare. sed corripite ut fratres;

... r' uan
 ... m & qui
 ... unte
 ... gloria
 ... Quac
 ... moramus
 ... omni
 ... ur nomen
 ... n' d'ni
 ... xpi d'ne
 ... ensia
 ... lam taqua
 ... Omni
 ... ca filius
 ... uod dicitur
 ... se tam
 ... & diceba
 ... suotempo
 ... in ut quicunq
 ... illemiquis
 ... ratione ad
 ... atangim
 ... ductione
 ... m recep
 ... erclanm
 ... consensu
 ... quob fr' d'i

Ipse autē dñs pacis. dē uobis pccem sempiternam in omni loco; dñs cū
 omnibus uobis; Salutatione manu pauli quod est signum in omni
 epistola. ita scribo; *Græce* dñi nr̄i ih̄u xp̄i cū omnibus uobis amen.
 ΑΤΘΕΣ ΑΛΟΝΙCΕΝΣΕΣ ΕΧΡΙCΙΤ ΣCΡΙΡΤΑ ΑΒ ΑΤΗΕΝΙΣ
 UERSUS. CUM ΙΝCΙΡΙΤ ΑΤΙΟΘΗΕΥΟ; ΤΙΟΘΗΕΥ
 ΙΝΣΤΡΥΙΤ ΕΤ ΔΟCΕΤ ΔΕ ΟΥΔΙΝΑΤΙΟΝΕ ΕΠΙΣCΟΡΑΤΥΣ
 ΕΤ ΔΙΑCΟΝΙΙ ΕΤ ΟCΘΣ ΕCCLΕΣΙΑΕ ΣΕΥ ΔΙΣCΙΡΛΙΝΕ;

Paulus apostolus xp̄i ih̄u secundum imperium dī saluatoris nr̄i
 & xp̄i ih̄u spem r̄e. timotheo dilecto filio in fide. Gratia
 misericordia. & pax cō dō patre. & xp̄o ih̄u dño nostro; Sicut ro
 gaui te ut maneres ephesi cum irem in macedoniā. ut denuntiares qui
 busdam ne alia docerent. neque intenderent fabulis & geneala
 gis interminatis. quae questiones prestant magis quā aedifica
 tionē dī quae est in fide; Finis autem precepta est cecitas decor
 depuro. & conscientia bona & fide non ficta; a quibus quidā ^{ab} erran
 tes conuersi sunt in uaniloquium uolentes eē legis doctores. non
 intellegentes. neq; quae loquuntur. neq; de quibus adfirmant. Sci
 mus autem quia bonae lex si quis eam legitime utatur. sciens hoc
 quia iusto lex non est posita. sed in iustis. & non subditis. impiis. & p̄c
 catoribus. sceleratis. & contaminatis. patricidis. & matricidis. ho
 micidis. fornicariis. masculorum concubitoribus. plagiaris. men
 dacibus. p̄uiriis. & si quid aliud sanę doctrinae aduersatur. quae ē
 i cū dū euāgelium gloriae beatidī quod creditum ē mihi; Gra
 tias ago ei qui me confortauit in xp̄o ih̄u dño nr̄o. quia fidelem
 me existimauit ponens in ministerio. qui prius fui blasphemus. & p̄se
 cutor. & contumeliosus; sed misericordiam consecutus sum quia
 ignorans facti in incredulitate; sup̄ habundauit autē gratia dñi nr̄i

cum fide & dilectione. quae in xpo huius; Fideles sermo & omni accep-
 tione dignus. qui xps huius uenit in hunc mundum peccatores saluos
 facere. quorum primus ego sum; sed deo misericordiam consecutus
 sum. ut in me primo ostenderet xps huius omnem patientiam. ad infor-
 mationem eorum qui credituri sunt illum in uita aeterna; Regia uero se-
 culorum in mortali inuisibili solido. honore & gloria in saecula saeculorum
 amen; Hoc preceptum commendo tibi fili timothee secundum prece-
 dentes in prophetis. ut milites in illis bonam miliciam. habens fidem &
 bonam conscientiam; quia quidam repellentes circa fidem naufra-
 gauerunt. & quibus est hymeneus & alexander quos tradidit sata-
 nae. ut discant non blasphemare; Obsecro igitur primo omnium
 fieri obsecrationes. orationes. postulationes. gratiarum actiones. pro
 omnibus hominibus. pro regibus & omnibus qui in sublimitate sunt. ut qui
 & in tranquillam uitam agamus in omni pietate & castitate;
 hoc enim bonum est & acceptum coram saluatore nostro deo. quoniam homi-
 nes uult saluos fieri & ad agnitionem ueritatis uenire; Unus
 enim deus. unus & mediator dei & hominum homo xps huius. qui dedit
 redemptionem semetipsum pro omnibus testimonium temporibus
 suis. in quo positus sum ego predicator & apostolus; ueritatem
 dico non mentior. doctor gentium in fide & ueritate; Nolo ergo
 uiros orare in omni loco leuantes puras manus. sine ira & discer-
 patione; similiter & mulieres in habitu ornato cum uerecundia
 & sobrietate. ornantibus non intortiscymis; aut auro. aut margan-
 tis ut ueste pretiosa. sed quod decet mulieres praeuocantes pietatem
 pro operibus bonis; Mulier in silentio discat cum omni subiectione;
 Docere autem mulierem non permitto neque dominari in uirum. sed esse in si-
 lentio; Adam enim primus formatus est. deinde eua. & ad aeternam

seductus. mulier autē seducta in preuaricatione fuit; saluabit
 autem p̄ filiorum generatione. si p̄ manserint in fide & dilectione
 & scificatione cum sobrietate; Fidelis sermo; si quis episcopatu desiderat
 bonum opus desiderat; Oportet ergo ep̄m in reprehensibile eē. unius
 uxoris uirum. sobrium. prudentem. ornatum. hospitalem. docto-
 rem; non uolentū non p̄cussorē. sed modestum; non litigiosum non
 cupidum. suae domui bene prepositum. filios habentem subditos.
 cum omni cōstitūte; Siquis autem domus suae p̄cē nescit. quo
 modo & deī adī diligentiam habebit. non neophytum. ne in sup-
 bia elatus. in iudicium inadat diaboli; Oportet autem illum & testi-
 monium habere bonū ab his qui foris sunt. ut non in obprobrium in-
 dat & laqueum diaboli; Diaconos similiter pudicos. non bilin-
 gues. non multo uino deditos. non turpe lucrum sectantes. habē-
 tes mysterium fidei in conscientia pura; & haec autem p̄bentur
 primum & sic ministrant. nullū crīm habentes; Mulieres
 similiter pudicas. non detrahentes. sobrias. fideles omnib; ;
 Diacones sine unius uxoris uiri. qui filii suis bene presunt &
 suis domibus; qui enim bene ministrauerint. gradū sibi bonū
 adquirent. & multam fiduciam in fidem quae eē in xp̄o ih̄u;
 Haec tibi scribo sperans uenire ad te cito; si aut tardauerit ut
 scias quomodo oporteat te in domo dī conuersari quae eē ec-
 clesia dī uui columna & firmamētum usque tratis; Et manifestum mag-
 num est p̄dictis sacramentum. quod manifestatū est in sp̄u. appa-
 ruit angelis. predicatum est gentibus. creditū ē in mundo ad
 sumptū est in gloria; Sp̄s autem manifeste dicit. quia in nouissi-
 mis temporibus discedent quidam a fide attendentes spiribus
 erroris & doctrinis daemoniorū. in hypocrisi loquentium men-

Secundo
 p̄dulo

datum & auctoritatem habentium suam conscientiam prohiben-
 tum nubere. abstinere acibus quos deus creauit ad percipiendum
 cum gratiarum actione fidelibus & his qui cognouerunt
 ueritatem. quia omnis creatura dei bona & nihil reiciendum quod
 cum gratiarum actione percipitur; sanctificatur enim per uerbum
 & orationem; Haec proponens fratribus. bonus est minister
 christi. enutritus uerbis fidei & bonae doctrine quam adse-
 cutus est; Ineptas autem & inanēs fabulas deuita. & excerpsum
 cetera; nec corporalis exercitatio modicum utilis est.
 pietas autem ad omnia utilis est. promissione habens uitae
 quae nunc est & futurae; Fidelis sermo & omni acceptione
 dignus; in hoc enim laboramus & maledicimur. quia spera-
 mus in domino uiuum qui est saluator omnium hominum maxi-
 me fidelium; praecipe haec & doce. nemo ad ueritatem
 contempnat. sed exemplum esto fidelium. in uerbo. in con-
 uersatione. in cecritate. in fide. in castitate; dum uenio
 attende lectionem. & hortationem. doctrinam; noli neglege-
 re gratiam quae tibi est. quae data est tibi per prophetiam.
 cum impositione manuum presbiterum; Haec meditare
 in his esto. ut per se factus sit in omnibus docen-
 de tibi & doctrine in ista millis; Hoc enim faciens. & tempus
 saluum facies. & quae audiunt; Senorem ne timeas paue-
 ris. sed obsecra ut patrem; Iuuenes ut fratres. Anus ut matrem.
 iuenculas ut sorores. in omni castitate; Viduas honora.
 quae uere uiduae sunt; si qua autem uidua filios autem
 potest habere. discat primum domum suam regere. & mutua
 uicem reddere parentibus; hoc enim acceptum est coram deo;

que autem ueracunda est & desolata sperabit in dñm & in stant
obseruationibus & orationibus nocte ac die; nam quae in delictis
uiuens mortuae; & hoc præcipe. ut in reprehensibiles sint; si quis
autem suorum & maxime domesticorum curam non habet & fide
negabit & est infidelis & deterior; Vidua eligatur non minus sexa
ginta annorum quae fuerit unius uiri uxor in operibus bonis & testa
monium habens. si filios educauit. si hospicio recepit. si scio rump edes
lauit. si tribulationem patientibus subministrat. si in meo
pro bonum subsecuta est. Adulescentiores ^{au} uiduas deuita. Cum autem
luxoriat fuerint in xpo nubere uolunt. Habentes damnationem.
quia primam fidem irrita fecerunt. Simul autem & otiose. discunt
circuire domos. non solum otiose. sed & uerbosae & curiosae loquen
tes quae non oportet. Volo ergo iuueniores nubere. filios procreare.
matres familias esse. nullam occasionem dare aduersario male
dicti gratia. Jam enim quaedam conuersae retro satanas. Si qua
enim fidelis habet uiduas subministrat illis. & in gratia ecclesiae.
ut his qui uere uiduae sufficiat; Qui bene presbiteri duplici
honore digni habeant. maxime qui laborant in uerbo & doc
trina; Dicit enim scriptura. Non infrenabis os boui trituranti. digni
est operarius mercedem suam; Aduersus presbiterum accusationem noli
recipere. nisi sub duobus aut tribus testibus; Peccantes coram omni
bus; ut coxeri timorem habeant; Testor coram deo & xpo ihu & electis
angelis eius ut haec custodias sine pro iudicio. nihil faciens malum par
te deducendo; Manus cito nemini cito imposueris. neque com
municaueris peccatis alienis; Te ipsum castum custodi;
Noli adhuc aquam bibere. sed uino

De uino
modice sumo

8

modico utere p[ro] stomachu[m] tuum & frequenter tuas infirmi-
 tates. Quorundam hominum peccata manifesta sunt prece-
 dentia adiudicum. quosdam autem & sub sequuntur. Similit[er]
 & fecerit bona manifestasunt. & quae alit[er] se habent abscondi non
 possunt; Quicumq[ue] sunt sub iugo serui dominos suos omni hono-
 re dignos arbitrentur. non nomen d[omi]ni & doctrina blasphem[antur]; qui
 autem fideles habent dominos non contemnant quia fr[atr]es sunt. sed ma-
 gis seruiant quia fideles sunt & dilecti. quia beneficii participes;
 haec doce & hortare; Siquis aliter docet & non adquiescit sanis
 sermonibus d[omi]ni ih[esu] xp[isti]. & quis & eundem pietatem edocet ne
 superbus nihil sciens. sed languens circa questiones & pugnas uerbor[um].
 & quibus oriuntur inuidiae. contentiones. blasphemiae suspicio-
 nes malae. conflictationes hominum mente corruptorum
 & qui ueritate priuati sunt. & istimantium questum e[st] pietate.
 Est autem questus magnus pietas cum sufficientia; nihil enim in-
 tulimus ^{hunc} inmundum. haut dubium quia & auferre quid possu-
 mus; Habentes autem alimenta & quibus tegamur. his contenti
 sumus; nam qui uolunt diuites fieri in cadunt in temptatione & la-
 queum. & desideria multa inutilia & nocua quae mergunt homi-
 nes in interitum & perditione[m]; radix enim omnium malorum e[st]
 cupiditas. quam quidam ad peccantes errauerunt a fide & inserue-
 runt sedoloribus multis; Tu autem o homodi haec fuge. sectare
 uero iustitiam. pietatem fidem. caritatem. patientiam. mansue-
 tudinem; Certa bonum certamen fidei. adprehende uitam & na[m]
 in quocumque uocatus es & confessus bonam confessione[m]. coram multis tes-
 tibus; Preceptor tibi coram d[omi]no qui uiuificat omnia & xp[istu] ih[esu] qui
 testimonium reddidit sub pontio pilato bonam confessionem.

con q[ui]stus

con p[ro]p[ri]a

dm & m[er]ito
 m[er]ito
 sint; super
 ab & fide
 mur s[er]ua
 om[ne] & testa
 rump[er]e
 si omne
 sum[us] a
 d[omi]n[us] m[er]ito
 se d[omi]n[us]
 no[is] loquen
 creare.
 uo male
 an. Siqua
 edesia.
 n[on] duplici
 uerbo doc
 tur[us] digni
 uocato[n]e noli
 uer[us] coram
 ih[esu] & d[omi]n[us]
 in mala par
 r[ati]o[n]e com
 m[er]ito custodi;

ita seruet mandatum sine macula irreprehensibile usque in
 ccedentiam dñi nri ihu xpi que suis temporibus ostendit beatus
 & solus potens rex regum & dñs dominantium. qui solus habet
 immortalitatem. lucem habitans inaccessibilem. que uidetur nul
 lus hominum sed nec uidere potest cui honor & imperium sempit
 num amen; Diuitibus huius seculi præcipe non sublime sapere neque
 sperare in incerto diuitiarum. sed in dō. qui prestat nobis omnia habet ^{inuo}

INCIPIT EPISTOLA AD TIMotheum SECUNDA
 AULUS APOSTOLUS. XPI ihu per uoluntatem dñi

P secundum pmissionem uitae quae est in xpo ihu timo
 theo cecrissimo filio. gratiam misericordiae pax adō patre &
 xpo ihu dño nro; Gratias ago dō cui seruo appentoribus in
 conscientia pura quae sine intermissione habeam tu memo
 riam morationibus meis nocte ac die desiderans te uidere. me
 mor lacrimarum tuarum ut gaudio implear. recordationē
 accipiens eius fidei quae est in te non ficta. quae & habitauit
 primum in uatua loide & matre tua eunice; Certissimum
 autem. quod & in te; Propt̄ quam causam admoneote ut re
 suscitasti gratiam dñi quae est in te. p̄ inpositionem manuum mearū;
 non enim dedit nobis dñs sp̄m timoris. sed uirtutis & dilectionis
 & sobrietatis; Noluitaque erubescere testimonium dñi nri
 neque me uinctum eius. sed conlabora euangelio secundum
 uirtutem dñi qui nos liberauit & uocauit uocatione sc̄a non
 secundum opera nra. sed secundum p̄positum suum. & gratiā
 quae data est nobis in xpo ihu ante tempora secularia; mani
 festata est aut nunc p̄ inluminationem saluatoris nri ihu
 xpi. qui destruxit quidem mortem inluminauit autem
 uitam & incorruptionem p̄ euangelium in quo positus su

ad fruendū. benefacere. diuites fieri in operibus bonis. facile tribuere. communicare. terari
 zore sibi fundamentum bonū in futurū ut adprehendant uerā uitam; otimotheae depositum
 uitae. de uoluntate p̄fana uocū. nouitates & oppositiones falsi nominis scientie; Quae quidam mittentes. ut ex fide
 uocet. Gratias tibi amen. explicit eps ad timotheu 1.

ego predica
 cecum. et
 orabit. et
 re illum d
 uasta infide
 di. p̄p̄m̄ q
 m̄ quam a
 misericordia
 ut & ceter
 sollicitudine
 diam ad nō
 tunosti; Tu
 ihu. & quae au
 libus hominib
 bonus miles
 tur secularib
 magone. non
 tem agricol
 tellege qua
 tum; Me
 m̄nē laud
 usq. ad uincul
 garum; ideo o
 sequitur qua
 mo; nam si con
 & conregnabit
 dum. ille fide

ego predicator & apostolus & magister gentium; ob qua
 accusam & iam haec patior. sed non confundor. scio enim cui
 credidi & certissimum quia potens est depositum meum serua
 re in illum diem; Formam habes anorum uerborum quae a me
 audisti in fide & dilectione in xpo ihu; bonum depositum custo
 di p spm scm qui habitat in nobis; Scis hoc quod dixerunt a me
 om quumasia sunt. & quibus e phrygelus & hermo genes; De
 misericordiam dñs onesifori domui. quia saepe me refrigera
 uit & cetera meam non erubuit; sed cum romam uenisset
 solliciti me quesuit & inuenit; de illi dñs inuenire misericor
 diam ad no in illa die; & quanta ephesi ministravit. melius
 tu nosti; Tu ergo filium confortare in gratia quae e in xpo
 ihu & quae audisti a me p multos testes; haec commenda fide
 libus hominibus. quidonei erunt & alios docere; labora sicut
 bonus miles xpi ihu; Nemo militans do implicat se nego
 tiis secularibus. ut ei placeat curae p bant; nam & qui certat
 in agone. non coronatur nisi legitime certauerit; Laboran
 tem agricolam oportet primum de fructibus accipere; in
 tellege quae dico; dabit enim tibi dñs. in omnibus intellec
 tum; Memor esto ihu xpm resurrexisse a mortuis & se
 cundum euangelium meum. in quo laboro
 usq; ad uincula quasi male operans; sed uerbum di non est alli
 gatum; ideo omnia sustineo ppter electos. ut & ipsi salutem con
 sequantur quae est in xpo ihu cum gloria caelesti; Fidelis ser
 mo; nam si con mortui sumus & conuiuemus. & sustinemus.
 & conregnabimus; si negabimus. & ille negabit nos; si non cre
 dimus. ille fidelis manet. negare se ipsum non potest; Haec.

commune. testificans coram dno. noluerit contendere. in nihil
 utile ^{missi} cedat subuersionem audientium, Sollicite curate ipsum p
 babilem & habere do operarum inconfusibilem. recte tractan
 tem uerbum ueritatis, Profana autem inani loqua deuita mul
 tum enim pficient cedat impietatem. & sermo eorum ut cancer
 serpit. & quibus est hymeneus & phigelus qui aueritate & ci
 derunt dicentes resurrectionem uicem fecerunt. & subuertunt
 quorundem fidem; sed firmum fundamentum di ^{fiat} & ita ha
 bens signaculum hoc. nouit dñs quisunt eius. & discedat ab
 iniquitate omnis qui nominat nomen dñi. In magna autem
 domo non solum sunt uessa aurea & argentea. sed & lignea
 & fictilia; & quedam quidem in honorem. quedam autem in
 contumeliam; Siquis ergo mundauerit se ab istis. erit uas in
 honore scificatum & utile dno. cedat omne opus bonum para
 tum; Iuuenilia autem desideria fuge. sectare uero iustitia.
 fidem & ueritatem. pccem cum his qui in uocant dñm de corde
 puro, Stultas autem & sine disciplina questiones deuita sciens
 qui generant lites; seruum autem dñi non oportet litigare.
 sed mansuetum & cedentem. docibilem. patientem. cum modestia
 corripientem eos qui resistunt. ^{uertiti} ne quando & illis dñs paeniten
 tiam cedat cognoscenda ueritate. & resipiscant ad diaboli la
 queis a quo cepta tenentur ad ipsius uoluntatem; Hoc autem
 scito quod in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa;
 et erunt homines se ipsos amantes. cupidirelati. superbi. blas
 phemi. parentibus inobedientes. ingrati. scelesti. sine affectio
 ne. sine pccate. criminatores. incontinentes. inimici. sine benigni
 tate. pditores. pterui. tumidi. uoluntatum amatores magis

pep

pep
temp

quam di. habet
 eius abrogante
 domo acceptu
 quod dicitur
 ad scientiam u
 unnes & cem
 rati. homine
 tra non pficie
 omnibus. sicu
 docerunt in
 dilectionem. p
 factasunt an
 sustinuit & con
 uertere in xpo
 & seductores
 rones. Tu uer
 tibi. scens acq
 ras nostri. qua
 in xpo ihu; C
 docendum. ce
 in iustitia. ut p
 fructus; Te
 uos ac mortu
 uerbu. in sta op
 in omni pata. sic
 doctrinam non
 sibi magis p

quam diu habentes sp̄ciem quidem pietatis. uir autem autem
 eius abnegantes; & hos dicit; & hi enim sunt qui penetrant
 domos & acceptiuas ducunt mulierculas oneratas peccatis;
 quae educuntur ucerus desiderii. semp̄ discentes & numquam
 ad scientiam ueritatis puenientes; Quemadmodum autē
 iannes & ceteri resistunt moysi. ita & hi resistunt ue-
 ritati. homines corrupti mente. re p̄bi circa fidem. sedul-
 tra non p̄ficient; insipientia enim eorum manifesta erit
 omnibus. sicut & illorum fuit; Tu autem adsecutus es meam
 doctrinam. institutionem. p̄positum fidē. longanimitatem.
 dilectionem. patientiam. p̄secutiones. passiones. quae mihi
 factae sunt antiochiaē in conu. ly. stry. quales p̄secutiones
 sustinui. & omnibus me eripuit dñs; & om̄ qui uolunt pia
 uiuere in xp̄o ih̄u. p̄secutionem patientur; Mali autē homines
 & seductores p̄ficiēti in peius. errantes & in errorem mit-
 tentes; Tu uero p̄mane in his quae didicisti & credidisti
 tibi. sciens a quo didiceris; & quia ab infantia sacrarum litte-
 rarum nosti. quae te possunt instruere ad salutē. p̄ fidē quae ē
 in xp̄o ih̄u; Omnis scriptura diuinitus inspirata. utilis ad
 docendum. ad arguendum. ad corripiendum. ad erudiendum
 in iustitia. ut p̄fectus sit homo di ad omne opus bonum in-
 structus; Testificor coram dō & xp̄o ih̄u qui iudicaturus ē
 uiuos ac mortuos & aduentum ipsius & regnum eius. predica-
 uerū. in sta oportune. in oportune. argue. obsecra. increpa.
 in omni patientia & doctrina; Certe enim tempus cum sanā
 doctrinam non sustinebunt sed cetera desideria coaceruabunt
 sibi magistros prurientes auribus. & ueritate quidē auditū

u
 rō
 p̄finitas

ac sp̄cia
 no

no

ndere. mul
 ipsum p
 tractan
 leuamul
 cancer
 tate & ci
 ubuerunt
 fiat ha
 cedat ab
 ra autem
 & lignea
 uatem in
 tuas in
 um para
 iustitia.
 & corde
 uita sciens
 argere
 immodesta
 p̄ patientē
 uboli la
 nocant
 pericalora
 uerbi blas
 sine affectu
 sine bonis
 uatores magi

STITUTIONE PRESBITERII ET DE SPIRITUALI CONUERSATIONE ET HERESIS IUDAEIS QUI IN SCRIPTURIS IUDAE

Poculus seruis dei apostolus autem christi CIRCREDUNT;
 ihu secundum fidem electorum dei & cognitione ueritatis
 qua secundum pietatem est in spem uitae aeternae. quam
 misit. qui non mentitur de antea tempora saecularia. manifestauit
 autem temporibus suis uerbum suum in predicatione qua credi
 ta est mihi secundum preceptum saluatoris nostri dei Tito dilecto
 filio secundum communem fidem. gratia & pax a deo patre & christo
 ihu saluatore nostro; Huius rei gratia reliquae ecclesiae ut ea quae
 desunt corrigas. & constituas praecuratores presbiteros. sicut ego
 tibi disposui; Siquis sine crimine est. unius uxoris uir. filios habens
 fideles. non in accusatione luxuriae aut non subditos; Oportet enim
 episcopum sine crimine esse sicut dei dispensatorem. non superbum.
 non iracundum. non uolentem. non percussorem. non turpilucrum
 cupidum. sed hospitalem. benignum. sobrium. iustum. sanctum. continen
 tem. amplectentem eum qui secundum doctrinam est. fidelem
 sermonem. ut potens sit & exhortari in doctrina sana & eos qui con
 tradicunt arguere; Sunt enim multi inobedientes uanilo
 qui & seductores. maxime quid circum cisione sunt; quos oportet
 redargui; qui uersas domos subuertunt. docentes quae
 non oportet turpis lucri gratia; Dixit quidam scyllis. propheta
 us ipsorum propheta. cretenses semper mendaces. malae bestiae. uen
 tres pigri; Testimonium hoc uerum est. quam ab causam incre
 pationis dure. ut sanis sint in fide. non intendentes iudaicis fabulis
 & mendacis hominum auersantium se aueritate; Omnia mun
 da mundi conquinatis autem & infidelibus nihil mundum. sed

desunt
episcopi
yadok

con
obstaculo

pro uigilanti
 tuum in
 in instat;
 seruauit;
 & in huius
 iudicant
 mereli
 scens in
 marcum
 rum. Tichu
 tradit
 em mem
 endit red
 eum resis
 fut. scilicet
 hi adste
 & audian
 edis abom
 eleste. cui
 am & aqu
 hi tropheu
 uenire; Sa
 fratres omni
 dae pti
 cipit ad
 uit de con

inquinatę sunt eorum & mens & conscientia; confitentur se nosse
dñm factis autem negant. cum sint abominati & incredibiles & ad
omne opus bonum reprobę, tu autem loquere quę ad eę sanam docty
nam. Senes ut sobrii sint. pudici. prudentes. sanⁱⁿ fide dilectione impati
entia. Anus similiter in habitu scō. non criminatrices. non uino multo
seruientes. benedocentes ut prudentiam doceant. Adulescentulas
ut uiros suos ament. filios diligant. prudentes. cęstas. domus curā
habentes. benignas subiectas uirissuis. ut non blasphemetur uer
bum dñi; Juuenes similiter hortare. ut sobrii sint in omnibus. te ipsū
prebe exemplum bonorum operum. in doctrina. integritate gra
uitate uerbum sanum. in reprehensibile ut is qui & aduerso est
uincatur nihil habens malum dicere de nobis; Seruos dominis suis sub
ditos eę. in omnibus placentes non contredicentes. non fraudentes
sed in omnibus fidem bonam ostendentes. ut doctrinam salutaris dñi
nri ornent in omnibus; Apparuit enim gratia dñi salu^{to} aris omnib;
hominibus erudiens nos. ut abnegantes impietatem & secularia
desideria sobriae. & iustae. & pie uiuamus in hoc sculo. & expectantes
beatam spem & cęduentum glorię magni dñi & saluatoris nri ihu
xpi. qui dedit semetipsum pro nobis ut nos redimeret ab omni iniqui
tate. & mundaret sibi populum acceptabilem sc̄tatorę bonorę
operum; Haec loquere & exhortare. & argue cum omni impio.
nemo te contemnat; ad mone illos principibus & potestatibus sub
ditos eę. dicto aboedire. cęd omne opus bonum paratos eę. nemine
blasphemare. non litiosos eę. ^{recl} modestos. omne ostendentes mansue
tudinem cęd om̄i homines; Cramus enim & nos aliquando insipi
entes. increduli errantes. seruientes desideriis & uoluptatibus
uariis. in malicia & inuidia agentes. odibiles. odientes inuicę;

Cum autem benig
operibus iusticie q
saluati fuerit. ple
efficit in nos abund
ipsum heredes sim
& de suo lo re con
dñi dō; haec sunt
et genealogi
mutiles & uine
tionem de uita
pprii iudicio cę
festina cęd me ue
peritum & apol
autē & nri boni
infructuosi; Sal
in fide; gratia dñi
AD TITUM EX
AD FLICOM
FACIT PRO
CI AROCO
Daulus u
lecto
ni nro
& pccca
semper memo
ens cęruate
in om̄i sc̄o. ut a
tionē om̄i bon

Cum autem benignitas & humanitas apparuit saluatoris nri di nona
 operibus iustitiae quae fecimus nos. sed secundum suam misericordiam
 saluos nos fecit, pro peccatorum regenerationis & renouationis sps scique
 effudit in nos abunde p ihm xpm saluatorem nrm. ut iustificati gratia
 ipsius heredes simus secundum spem uitae & nae. Fidelis sermo e.
 & de his uolo te confirmare ut curens bonis operibus praeece quere
 dum dō; haec sunt bona & utilia hominibus; Stultas autem questio
 nes & genealogias & contentiones & pugnas legis de uita sunt eni
 inutiles & uanae; hereticū hominem p unam & secundam corrup
 tionem de uita. sciens quia subuersus est qui eius modus est & delinquit
 p proprio iudicio condemnatus; Cum misero ad te arteman aut tichicu
 festina ad me uenire nico polim. ibi enim statui hiemare; Zenan legis
 peritum & apollo sollicitate premitte. ut nihil illis desit; Discant
 autē & nris bonis operibus praeece ad usus necessarios. ut non sint
 infructuosi; Salutant te qui mecum sunt om̄; Saluta qui nos amant
 in fide; gratia dī cum omnibus uobis amen; **EPISTULA PAULI
 AD TITUM EXPLICIT SCRIPTA DE NICOPOLI INCIPIT
 AD PHILIMONEM. FILIOMONI FACILIARES LITTERAS
 FACIT PROONESIMO SERUO EIUS. SCRIBIT AUTē
 ET AROMA DE CARCERE;**

Paulus uictus ihū xpi & timotheus frat̄. philimoni di
 lecto aduocato nro & apie sorori archipō^{con} milito
 ni nro. & ecclesiae quae in domotua ē. gratia uobis
 & peccato patre nro & dno ihū xpo; gratias ago dō meo
 semp̄ memoriam tuam faciens in orationibus meis audi
 ens cecritatem tuam & fidem; quam habes in dno ihū &
 in om̄ scos. ut communicatio fide tuae euidens fiat in agni
 tione om̄s boni in xpo ihū; Gaudiū enī magnū habui & conso

lectionem in cecitate tua quia uis cerce scorum requier
 ptesrat; p pē quod multam fiduciam habens in xpo ihu impe
 randi tibi. quod cedre impitina; p pē cecitatem magis obsecro cū
 sit teclis ut pcculus senex nunc cecitatem & uinctur ihu xpi. Ob
 sēro te de meo filio quem genui in uinculis onesimo. qui tibi ali
 quando inutilis fuit. nunc autem & tibi & mihi utilis. quem re
 misi; tu cecitatem illum id est mecc uiscera suscipe; quem ego uo
 lueram mecum dā inere. ut pte mihi ministrare & in uinculis
 euangelii; sine consilio autem tuo nihil uolui facere. ut
 ne uelut ex necessitate bonum tuum esset sed uoluntarium;
 forsitan enim ideo discessit ced horam ate. ut ad nū illum re
 ciperes; icem non ut seruum. sed p... seruo cecris simum fratrem
 maxime mihi; quanto autem magis tibi & in carne & in dno. Si ergo
 habes me solum. suscipe illum sicut me; Si autem aliquid nocuit
 tibi aut debet. hoc mihi imputa; Ego paulus scripsi mea manu.
 ego reddam ut non dicam tibi quod & te ipsum mihi debes;
 Itce fratē egere fructu in dno. refice uiscera mea in dno. Con
 fidens in oboedientia tua scripsi tibi. sciens quō & sup id quod dico
 facies; Simul autem & pccerem mihi hospicium; nec spero
 p orationes uras. donarime uobis. Salutat te epaphras con
 ceptiuus meus in xpo ihu. marcus. aristarchus. demas. lucas
 ced uitores mei; Gratia dñi nri ihu xpi. cum spū uro amen
 EPISTULA PAULI AD FILEMONEM & PLICIA SCRIP
 TA DE CURBERONA UERSUS XXVII INCIPIT AD EBREOS

Multae fecerunt multisque modis olim dñs loquens patribus nris
 in pph&is. nouissime diebus istis locutus est nobis in filio.
 quem constituit heredem uniuersorum. p quē facta &
 sēcula; Quicum sit splendor gloriae & figura substantiae

eius portansq; omnia uerbo uirtutis suae. purgationem peccato-
 rum faciens sed & cedit dexteram magestatis in excelsis; tan-
 to melior angelis effectus. quanto differentius pre illis
 nomen hereditauit; Cui enim dixit aliquando angelorum
 filius meus estis ego hodie genuite. Et rursus ego ero illi in
 patre & ipse erit mihi in filio. & cum iterum intro ducit
 primogenitum in orbem terrae. dicit; & adorant eum
 omnes angelus dei; Et ad angelos quidem dicit; qui faciunt
 angelos suos spiritus. & ministros suos flammas ignis; Ad
 filium autem; thronus tuus deus in seculum seculi. & uir-
 ga aequitatis uirga regni tui; Dilixisti iustitiam & o-
 disti iniquitatem. propter ea unxit te deus tuus oleo exul-
 tationis praeparatibus tuis; Et tu in principio domine
 terram fundasti. & opera manuum tuarum sunt caeli;
 Ipsi peribunt tu autem permanebis. & omnes ut uestim-
 tum uetescunt; & uelut amictum mutabis eos & mu-
 tabuntur. tu autem idem ipse es. & annus non deficient;
 Ad quem autem angelorum dixit aliquando sedea dextis
 meis quo cedisq; ponam inimicos tuos scabellum pedum
 tuorum. Nonne omnes sunt administratorum spiritus in mun-
 derum nisi propter eos qui hereditatem capient salutis. Prop-
 ter ea abundantius oportet obseruare nos ea quae audi-
 uimus ne forte effluamus; Si enim qui per angelos dictus
 est sermo factus est firmus. & omnis preuaricatio & ino-
 boedientia accipit iustam mercedis retributionem. quomo-
 danos effugiemus si tantam negleximus salutem. quae
 cum initium accepisset enarrari per dominum ab eis qui audierunt.

20
immor confirmata est. contestando signis & portentis &
uarias uirtutibus. & sps sc̄i distributionibus secundum suā
uoluntatē; Non enim angelus subiectus d̄ orbem terrae fu-
turum. de quo loquimur; testatus autem est in quodam loco
quis dicens; Quid est homo quod memor es eius aut filius ho-
minis quō uisitas eum. mi nūstrum paulominus ab angelis.
gloria & honore coronastum & constituistum super o-
pera manuum tuarum. Omnia subiecti sub pedibus;.
In eo enim quod ei omnia subiecta. nihil dimisit non subiec-
tum ei; nunc autem. nec dum uidemus omnia subiecta ei;
Et autem qui modico quam angelus minoratus est. uidem
ih̄m p̄t passionem mortis gloria & honoris coronatū.
ut grati ad p̄ omnibus gustare & mortem; decebat enim
eum p̄t quem omnia. & p̄ quem omnia. qui multos filios
in gloria adduxerat. auctorem salutis eorum per
passiones consummare; Qui enim sc̄i ficat & sc̄i fican-
tur. & uno omnes; p̄t quam causam. non confunditur
fr̄s eos uocare dicens; nuntiabo nomen tuum fratrib;
meis. in medio ecclesiae laudabore; Et iterum, ego ero fideus
meum; Et iterum; ecce ego & pueri mei. quos mihi dedit d̄;
Quia ergo pueri communicauerunt sanguinem & carnem & ip-
se m̄ liter participauit eisdem. ut p̄ mortem destrueret eū
qui habebat mortis imperium id est diabolum & liberaret
eos qui timore mortis p̄ totam uitam obnoxii erant seruituti;
nisi quam enim angelus adprehendit. sed semen abrahae
adprehendit; unde debuit p̄ omnia fratribus similari. ut mi-
sericors fieret & fidelis pontifex ad d̄m. ut re p̄ p̄tiam &

delectae populi; In eodem in quo passus est ipse temptatus. po-
 tens est & eis qui temptantur auxiliari; Unde fr̄s sc̄i uoca-
 tionis caelestis participes. Considerate apostolum & pon-
 tificem confessionis in aē ih̄m qui fidelis est ei qui fecit illum.
 Sicut & moyses in omni domo illius; amplioris enim gloriae
 iste praemoyses dignus habitus est. Quanto ampliore hono-
 rem habet domus. qui fabricauit illam; Omnis namq; domus
 fabricatur ab aliquo; quia autem omnia creauit d̄s. Et moyses
 quidem fidelis erat in tota domo eius tamquam famulus.
 In testimonium eorum quae dicenda erant. X̄ps uero tam-
 quam filius in domo sua; quae domus sumus nos. si fiduciam
 & gloriam spei usq; ad finem firmam retineamus. Quia p̄t̄
 sicut dicit sp̄s sc̄i. hodie si uocem eius audieritis nolite obdura-
 re corda ur̄a. sicut in exacerbatione secundum diem temp-
 tationis in deserto. ubi temptauerunt me patres ur̄i. p̄bae-
 runt & uiderunt opera mea. Quae quadraginta annis p̄t̄ quod
 in sensu suo generationi huic & dixi semper errant corde.
 Ipsi autem non cognouerunt uas meae sicut iuravi in iram
 si introibunt in requiem meam; Uide & fr̄s ne forte sit in
 aliquo ur̄m cor malum incredulitatis discedendi ad ui-
 uo. sed cedite tamini uos & ipsos p̄ singulos dies donec hodie
 cognominatur. ut non obduratur quis & uobis fallacia pec-
 cati; participes enim x̄pi effecti sumus. si tamen initium sub-
 stantiae eius usque ad finem firmum retineamus; dum dicitur
 hodie si uocem eius audieritis nolite obdurare corda
 ur̄a quem admodum in illa exacerbatione; Quidam enim
 audientes & acerba uerunt. sed non uniuersi qui p̄fectis

cbaegipro pmo; sen; Quibus autem infensus est quadra-
 ginta annos nonne illis quip & cauerunt quorum cecidit
 ra pstratasunt in deserto quibus autem iurauit non introi-
 re in requiem ipsius nisi illis qui increduli fuerunt & uide-
 mus quia non potuerunt introire ppter incredulitatem; Ti-
 meamus ergo ne forte relicta pollicitatione introeundi in re-
 quem eius scistime tur aliquis & uobis decem. Etenim. No-
 bis nuntiatum est quem eodem modo & illis sed non p fuit illis ser-
 mo auditus non admixtis fidei & his quae audierunt; Ingre-
 diemur enim in requiem quae credidimus quem admodum dixit.
 Sicut iurauit in iram si introibunt in requiem meam; Et qui-
 dem operibus ab institutione mundi factis; dixit enim quo-
 dam loco de die septima sic; & requieuit dñs die septima ab om-
 nibus operibus suis; & in isto rursum; si introibunt in requi-
 em meam; quō ergo superest quos decem introire in illam. & hi
 quibus prioribus adnuntiatum ē non introierunt ppter incre-
 dulitatem. Iterum terminat diem quendam hodie in dauid
 dicendo post tantum temporis sicut supradictum est. hodie
 si uocem eius audieritis nolite obdurare corda uerā. Nam si
 eis ^{requiem} istis prestitis & numquam de alia loqueretur post hac
 die. Ita quae relinquitur sabbatis. mus populus dñi; qui enim in-
 gressus est in requiem eius. & iam ipse requieuit ab operibus
 suis. sicut a ius dñi; Festinemus ergo ingredi in illam requie-
 ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum;
 uiuus est enim dñs sermo & efficax. & penetrabilior om-
 ni gladio ancipiti. & ptingens usq; ad diuisionē animae ac
 spūs compagum quoque & medullarum & disceror cogi

rationum & intentionum cordis. & non est ulli creatura in
 visibilis in conspectu eius; Omnia autē nudae & aperta sunt
 oculis eius; ceterum nobis sermo; Habentes ergo pontificē
 magnum qui penetra^{uit} caelos. ih̄m filium dī teneam
 confessione; non enim habemus pontificem qui non possit
 comparari infirmitatibus nr̄is. temptatum autem pro omnia
 pro similitudine absq; peccato; Ad eam ergo cum fiducia
 ceterum gratiae. ut misericordiam consequamur. &
 gratiam inueniamus in auxilio oportuno; Omnis namq;
 pontifex & hominibus adsumptus pro hominibus constituit
 in his que sunt ceterum. ut offerat dona & sacrificia pro pecca
 tis. qui condolere possit his qui ignorant & errant; quō &
 ipse circumdatus est infirmitate. & propterea debet quemad
 modum & pro populo. ita & iam pro semetipso offerre pro pecca
 tis; ne quisquam sumat sibi honorem. sed qui uocatur ad
 tamquam aaron; sic & x̄ps non semetipsum clarificauit ut
 pontifex fieret. sed qui locutus est ad eum. filius m̄i est tu ego
 hodie genuite quemadmodum & in alio dicit; Tu es sacerdos
 in aeternum. secundum ordinem melchisedech; Quin die
 bus carnis suae procer supplicationesq; ad eum qui possit
 saluum illum a morte facere. cum lacrimis ualido & la
 crimis offerens. & auditus pro sua reuerentia; & quidem
 cum esset filius. didicit & his que passus est oboedientiam.
 & consummatus factus est omnibus obtemperantibus sibi
 causa salutis aeternae. appellatus adō pontifex iuxta ordi
 nem melchisedech; De quo grandis nobis sermo & interp
 tabilis. ceterum dicendum. quomodo betiles facti estis ad audiendū;

iustitia

uocatus
 iustitia

Et enim cum deberetis magistri esse pro tempore. rursum in-
dignis ut uos doceamini quaesint elementa & rudis ser-
monum dei. & fecistis quibus lacteopussit non solidocibo;
Omnis enim qui lactis est particeps. & per se est sermonis iusti-
tiae. paruulus enim est; per factorum autem est solidus
cibus. eorumque per consuetudine exercitatos habent sensus
cedit discernionem boni ac mali; Quapropter intermitentes
inchoationis Christi sermonem cedit perfectionem feramur. non
rursum iacentes fundamentum paenitentiae ab operibus;
mortuis & fidei ceditur baptisma cum doctrine. in po-
sitionis quoque manuum a resurrectionis mortuorum. &
iudicii ad dei; & hoc fecerimus. si quidem promissis; impos-
sibile est enim ut qui semel sunt in luminati. gustauerunt
& iam donum caeleste & participes sunt facti spiritus sancti. gusta-
uerunt nihilominus bonum dei uerbum uirtutesque secu-
li uenturi; & lapsi sunt ^{re} in nouari rursum ad paenitentiam.
rursum cuncti figentes sibi in & ipsis filium dei. & ostentui ha-
bentes; Terra enim uenientem super se bibens imbrem &
generans herbam opportunam illis a quibus colitur. acci-
pit benedictionem ad offerens autem spinas ac tribulos
reprobata est & maledictio proxima. cuius consummatio in con-
bustionem; Confidimus autem de uobis dilectissimi
meliora & uiciora saluti. tamen sic loquimur; non
enim iniustus deus ut obliuiscatur operum & dilectionis
quam ostendistis in nomine ipsius. qui ministrastis sanctis &
ministratis; Cupimus autem unum quemque uerum ean-
dem ostentare sollicitudinem cedit perfectionem sperisq;

in finem. ut non segni efficiamini, uerum imitatores eorum.
 qui fide & patientia hereditabunt pmissiones Abrahæ
 namq; pmittens dicit. quoneminem habuit p quem iura
 re & maiorem. iurauit p se & ipsum dicens. nisi benedi
 cens benedicam te. & multiplicans multiplicabo te. Et
 sic longanimiter ferens. cedere potuit re pmissionem;
 homines enim p maiorem sui iurant. & omnis contra
 uersa eorum finis cedit confirmationem iuramenti;
 In quo hec abundantius uolens dicit ostendere pollicitationis
 hereditatis immobilitatem consilii sui. interpositum ius
 iurandum. ut p duas res in mobiles quibus impossibile
 est menari dicit. fortissimum solatium habeamus qui
 confugimus ad tenendam ppositam spem. Quam si
 cut anchoram habebimus animae tutam ac firmam.
 & incedentem usque interiora uelaminis. ubi pre
 cursor p nobis introiit ihesus secundum ordinem mel
 chise dicit pontifex factus in æternum; Hic enim
 melchisedech rex scelem sacerdos dicitur summi. qui ob
 uiuit abrahæ regresso cecede regum. & benedixit
 ei cui decimas omnium diuisit abraham. primum qui
 dem qui inter prelatatur rex iustitiae. deinde aut
 & rex sale quod est rex pacis. sine patre. sine ma
 tre. sine genealogia. neq; initium dierum neque
 finem uitae habens. cedit similatus autem filio dicitur ma
 nis sacerdos in per p æuum; In tuemini autem quan
 tus sit hic. cui & decimam dedit de precipuis abra
 ham patri cetera; Et quidem de filius leui sacerdo

tum accipientes, mandatum habent decimas sumere. ap-
 pulo secundum legem id est effectibus suis. quicquam & ipsi
 & ierint de lumbis abraham, cuius autem generatio non cen-
 meratur in decimas sumpsit abraham. & hunc qui habe-
 bat remissionis benedixit; Sine ulla autem contradictione.
 quod minus est a meliore benedicitur; & hic quidem decimas
 morientes homines accipiunt. ibi autem contestatus quia uiuit;
 & ut recedat a sit per abraham & leui quid decimas accepit.
 decimatus est; adhuc enim in lumbis patris erat. quando ob-
 uauit ei melchisedec; Si ergo consummatio per sacerdotium
 leuiticum erat, populus enim sub ipso legem accepit. Quid
 adhuc necessarium secundum ordinem melchisedec
 alium surgere sacerdotem & non secundum ordinem a-
 aron dici. Trans lecto enim sacerdotio, necesse est &
 legis lectio fiet, in quo enim haec dicitur de alia tribu
 est de qua nullus altaris presbiter fuit; Manifestum enim quod
 & uida ortus est dominus noster in qua tribu nihil de sacerdoti-
 bus moyses locutus est; & amplius adhuc manifestum est. si
 secundum similitudinem melchisedec & surge alius sacer-
 dos qui non secundum legem mandati carnalis factus est.
 sed secundum uirtutem uitae insolubilis; contestatur enim
 quod tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem melchisedec;
 Repbatio quidem fit precedentis mandati propter infirmi-
 tate eius & inutilitatem; nihil enim ad profectum
 adduxit lex. Introductio uero melioris spei pro quam proxi-
 manus ad dominum & quantum est non sine iure iurando;
 Aliquidem sine iure iurando sacerdotem factis.

Hic autem cum iure iurando per eum quid dixit cecidit illum. Iuravit dñs
 & non penitebit eum tu es sacerdos in æternum. In tantum meli-
 oris testamenti. Sponsor factus est ih̄s. Et alii quidem plu-
 res facti sunt sacerdotes. idcirco quod morte phiberentur
 p̄manere. hic autem eo quod maneat in æternum. sempit-
 num habet sacerdotium; unde & scilicet in perpetua
 potest accedere. s̄ p̄ semetipsum cecidit semp̄ uiuens ad in-
 terpellandum peris; t̄c̄d̄s enim docebat ut nobis esset ponti-
 fex sc̄s innocens. in pollutus. segregatus a peccato & excelsior
 caelis factus; qui non habet cotidie necessitatem quemadmo-
 dum sacerdotes prius p̄ suis delictis ostias offerre. deinde
 p̄ populum hoc enim fecit semel s̄ offerendo; Lex enim homi-
 nes constituit sacerdotes infirmitatem habentes. Sermo
 autem iuris iurandō qui post legem ^{est} Filium in æternum
 p̄fectum; Capitulum autem supra quae dicuntur. talem ha-
 bemus pontificem qui consedit in dextera sedis magnitudinis
 in caelis Sc̄orum minister & tabernaculi uer̄ quod fixit
 dñs & non homo; Omnis enim pontifex ad offerenda mune-
 ra & hostias constituitur. unde necesse est & hunc habere
 aliquem quod offerat; Si ergo esset super terram nec esset sa-
 cerdos. Cum essent quō offerrent secundum legem munera
 quae exemplari & umbrae deseruiunt caelestium. Sicut re-
 sponsum mōsi cum consumaret tabernaculum; Videm
 quod omnia facta sunt secundum exemplari quod tibi ostensum
 est in monte; nunc autem melius scriptus est ministerium
 quanto & melioris testamenti mediator est. quod in meliori-
 bus reuisionibus sc̄m est; Nam si illud prius culpa uacaret.

non unque secundi locus in quibus dicitur; ut utuperant enim eos!
 dicit; & ceteris ueniunt dicit dñs. & consumabo sup domum isrlt
 & sup domum iuda testamentum nouum; non secundum tes-
 tamentum quod feci patribus eorum in die qua ^{ad}prehendi
 manum illorum ut educerem illos de terra egypti. quos ipsi nō
 p manserunt in testamento meo. & ego neglexi eos dicit dñs;
 quia hoc testamentum quod disponam domui isrlt. Post dies il-
 los dicit dñs dicendo leges meas in mente eorum & in corde eorū
 sup scribam eas. & ero eis in dñm. & ipsi erunt mihi in populum;
 & docebit unusquisque proximum suum & unusquisque fratrem
 suum dicens cognosce dñm. quō om̄s scient me a minore usq;
 cedm maiorem eorum quia propitius ero iniquitatibus eorum.
 & p peccatorum illorum iam non commemorabor; Dicendo autem
 nouum. uetera uis prius; quod autem antiquatur & senescit.
 ppe ^{ad}interitum est; Habuit quidem & prius iusti fidei actiones
 cultus. & sc̄m seculare; tabernaculum enim factum est;
 primum. in quo in erant candelabra & mensa. & propositio
 panum quae dicitur sc̄a; post uelamentum autem secundū
 tabernaculum quod dicitur sc̄a sc̄orum. Aureum habens tu-
 ribulum. & archam testamenti circumtectam & omni par-
 te auro. in qua urna aurea habens manna. & uirga ier-
 ron quae fronduerat. & tabulae testamenti; supque eā
 cherubim gloriae obumbrantia p pitiatorum de quibus
 non est modo dicendum p singula; his uero ite compositis in
 priori quidem tabernaculo semp introibant sacerdotes
 sacrificiorum officia consummantes; In secundo autem.
 semel in anno solus pmissus. non sine sanguine quem offeret.

p̄sua & populi ignorantia; Hoc significante sp̄sico nondum pla-
 tam eē sc̄orum uiam. cēdhuc priore tēbernaculo habentesta-
 tū quae parabola est temporis instantis. Juxta quam munera
 & hostiae offeruntur quae non possunt iuxta conscientiam per-
 fectam fecere seruientem. Solummodo in cibis & in potibus.
 & uariis beceptis. & iustitias carnis. usque cēd tempus correc-
 tionis in positus; X̄ps autem ad sistens pontifex futurorum bo-
 norum. p̄ amplius & p̄fectus tēbernaculum non manufac-
 tum id est non huius creationis. neq; p̄ sanguinem hircorum.
 & utulorum sed p̄ proprium sanguinem introiit semel in sc̄a.
 ad n̄c redemptione inuenta; Si enim sanguis hircorum
 & taurorum & cinis utulae aspersus in quatuor sc̄ificat
 cēda emundatione ^{carnis} quanto magis sanguis x̄pi qui p̄ sp̄m sc̄m. se-
 m̄ & ipsum obtulit immaculatum dō & mundauit conscientia
 uram ab operibus mortuis cēd seruendum dō uiuenti & ideo
 noui testamenti mediator est. ut morte cēcedente in redemp-
 tionem earum p̄ uariationum quae erant sub prioris testa-
 mento. Remissionem accipiant qui uocati sunt. ad n̄c here-
 ditatis; ubi autem testamentum. mors n̄cesse est intercedat
 testatoris; Testamentum enim in mortuis confirmatū ē;
 Alioquin nondum ualē dum uiuit qui testatus est; Unde. nec
 primum quidem sine sanguine dedicatum est; & cetero enim
 omni mandato legis amoyse uniuerso populo accipiens sangui-
 nem utulorum & hircorum cum aqua & lana coccinea
 & hyssopo. Ipsum quoque librum. & omnem populum asper-
 sit dicens; Hic sanguis testamenti. quod mandauit ad uos
 d̄s; & cetera tēbernaculum & omnia uasa ministerū sanguine

similiter aspersit. & omnia pene sanguine mundentur secundum legem & sine sanguinis fusione non fit remissio. Necesse est ergo exemplaria quidem caelestia. his mundeceri. Ipsa autem caelestia melioribus hostis quam istis. Non enim in manu peccatis scilicet. his introiit exemplaria uerorum. Sed in ipsa caelum ut ceppareat nunc uultu di pro nobis. neque ut sepe offerat semetipsum quemadmodum pontifex intrat in sanctam pro singulos annos in sanguine alieno. Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi. Nunc autem semel in consummatione saeculorum ecclestiationem peccati pro hostiam apparuit. Ut quemadmodum statutum est hominibus semel mori post hoc autem iudicium. Sic & Christus semel oblatus ad multorum & curienda peccata. Secundo sine peccato apparebit & peccatis uisus in salutem pro fidem. Umbra enim habens laetiae bonorum futurorum non ipsam imaginem rerum pro singulos annos isdem ipsis hostis quas offerunt in desinenter. Numquam potest accedere pro peccator peccare; alioquin cessasset offerri. Ideo quod nullam haberent ultra conscientiam peccati cultores semel mundeceri. Sed in ipsis commemoratio peccatorum pro singulos annos fit. Impossibile est enim sanguine recurorum & hic corum causeri peccata; Ideo ingrediens mundum dicit; hostiam & oblationem nolui. corpus autem ceptum est mihi; holocaustomata & pro peccato non tibi placuit. tunc dixi ecce uenio. In capite libri scriptum est de me ut facerem uoluntatem tuam domine uolui; Superius dicens quia hostias & oblationes & holocaustomata pro peccato nolui. nec peccata sunt tibi quae secundum legem offeruntur. tunc

dixi & ceueno ut fecerim dñi uoluntatem tuam; Auferit primū
 ut sequens statuat in qua uoluntate scificari sumus per obla-
 tionem corporis xp̄i hū semel; Commis quidem sacerdos
 presto est cotidie ministrans. & eisdem sepe offerens hostias
 que numquam possunt cūferre p̄ccata. Hic autem unū
 p̄ccatis offerens hostiam in semper num sed & in dextera
 di. De & q̄d & p̄ctans donec ponentur inimicis scabel-
 lum pedum eius; una enim oblatione consummavit in semper
 num scificatos; contestatur autem & nos sp̄s sc̄s; p̄ quam enī
 dixit hoc autem testamentum meum quod testabor ad illos
 p̄ dies illos dicit dñs. dādo leges meas in cordibus eorum & in
 mente eorum subscribam eas & p̄ccatorum; & iniquitatū
 eorum icc̄m non recordabor amplius; ubi autem remissio ^{horū} r̄a
 non oblatio p̄ccatā; hic bene sitaq; fr̄s fiduciam introitu
 sc̄orum in sanguine xp̄i quam mitiauit nobis uiam nouam
 & uentam p̄ uelamen idē carnem suam. & sacerdotem
 magnam sup̄ domum dī. cccc. decimus eum uero corde imple
 nitudine fidei aspersi corde conscientia mala. & abluti corpore
 cc̄qua munda teneamus spei nr̄e confessionē in declinabile;
 fidelis enim est qui p̄missit. & consideramus inuicem in puo-
 cationem caritatis & bonorum operum. ne deserentes conlō-
 tionem nr̄am; sicut est consuetudinis quibusdam. sed conso-
 lentes; & tunc magis. quanto uidentis ced p̄ p̄m quantem diē;
 uoluntariae enim p̄ccatis nobis p̄ acceptam notitiam ue-
 ritatis icc̄m non dere linquatur p̄ccatis hostia terribilis nāq;
 est quidam & p̄ctatio iudicii; & ignis emulatio. quae con sup-
 tura est ced uersarios; Irritam quis faciens legem moysi si

sine ulla miseratione duobus utribus testibus mortitur; quan-
 to magis putatis de aeterna mereri supplicia. qui filium dei con-
 culcauerit & sanguinem testamenti pollutum duxerit in
 quo scilicet sicccatus est & spū gratiae contumeliam fecerit. Sci-
 mus enim quid dixit mihi uindictam ego reddam; & iterum;
 quia iudicabit dñs populum suum; Horrendum est inci-
 dere in manus dei uiuentis; Rememoramini autem prius
 nos dies in quibus in luminati magnum certamen sustinuitis
 passionum; & in altero quidem obprobriis & tribulationibus
 sicut speculum facti. In altero autem sicut taliter conuersan-
 tium effecti; Nam & uictis compassi estis. & rapinam bono-
 rum cum gaudio suscepistis. cognoscentes uos habere me-
 liorem & manentem substantiam; Nolite itaque amitte-
 re confidentiam uestram. quae magnam habet remunera-
 tionem; Patientia enim uobis necessaria est. ut uoluntatem
 dei facientes reportetis pmissionem; Adhuc enim modicum
 quantulum cumque. qui uenturus est ueniet & non tardabit.
 Quod si subtraxerit non placebit anime meae; nos enim non su-
 mus subtractionis ^{se} in pditione. sed fidei in adquisitionem
 anime; Est autem fides sperandarum substantia rerum
 argumentum non apparentium; In hac enim testimonium con-
 secutus sum ^{nef} semper; Fide intellegimus aeterna secula
 uerbodi. ut & inuisibilibus uisibilia fierent; Fide plurimam
 hostiam abel quam cum obtulit dō p quam testimonium
 consecutus est esse iustus. testimonium plubentem uenit b;
 eius dō & pillam defunctus adhuc loquitur; Fide enoch trans-
 latus ^{est} ne uideret mortem. & in uenit batuf; qui transfuit

us aut meus
 & in dicitur;

Idi
 uir g
 sere
 Y m m m
 quom o
 septu agi
 dum rco
 Responsum
 mortem
 in templu
 nuq dim
 & comp
 Quen
 uibilem em
 ut pascha &
 tua tanger
 quam p cende
 tiant; Fide
 septem; F
 dulis & capu

Dñs dñi filius quodier nax die ex
 uir gine nax dñi dignatus est. mi
 sereatur nri.

Ymnium cantate nobis alleuia de cantibus syon a euia
 quomodo cantabimus caracum domini in terra aliena a euia
 septuaginta annos super flumina babilonis sedimus & flebimus
 dum recordaremur syon ibi suspendimus organa nostra a euia
 Responsum accepit symeon a spiritu sancto non uisurum se
 mortem nisi uideret xpm domini & cum inducerent puerum
 in templum accepit eum in ualas suas et benedixit eum & dixit
 uage dimittis do mine seruum tuum in pace

X. significant se patria inquirere. & si quidem illius memuissent.
de qua exier. habebant utiq. tempus reuertendi. Nunc aũ me-
liorem appetunt. Idest celestem. ideo n̄ confundit̄ d̄s uocari eos. d̄s.
parauit enim illis ciuitatē; Fide obtulit. habraham isaac c̄ntemp̄arē
& unigenitū offerrebat qui susceperat remissionē. Ad que dictū est quia
in isaac uocabitur ab isem̄. arbitrariis quia & amor tuus suscipere potuit
ē d̄s; unde eū & in parabolā accepit; Fide & defuturis benedixit isaac
iacob & esau; Fide iacob moriens. singulos filiorū ioseph benedixit.
& ad oraū fastigiū iurgie uis; Fide ioseph moriens de defectione filiorū
uirt̄ memoratus est. & de ossibus suis mandauit; Fide moyses natus
occultatus ē mensibus tribus a parentibus suis. eo quod uidis sent de gan-
te in fonte. & n̄ timuit̄ regis edictū; Fide moyses grandis factus nequit
se esse filium pharaonis. magis eligens ad fligi cū populo d̄i. quā tem-
poralis peccati habere iocunditatē. Maiores diuitias estimans. thesaurū
egiptiāq. in p̄peruū xpi; Aspicebat enim in remunerationē;

illum dicitur; ante triens lectio enim testimonium habebat placuisse
 do; sine fide autem impossibile est placere. ^{do} Credere enim oportet
 accedentem addm. quia & in quibus se remunerator fit;

Fide noe responso accepto de his quae adhuc non uidebantur mecu
 ens aptecuit arcam in salutem domus suae p quam damnauit
 mundum. & iustitiae quae p fidem est heres est institutus;

Fide qui uocatur abraham oboediuit in locum & ire que accep
 turus erat in hereditate. & exiit nesciens quouire; Fide

moratus est in terra reppmissionis tccm quam in aliena. in casu
 lis habitendo cum isaac & iacob^o heredibus reppmissionis e
 de; & p & tccbat enim fundamenta hcc bentem ciuitate
 cuius artifex & conditor dicitur; Fide & ipse sarra steri lis uir
 tutem in concep tione seminis accepit & iam p re tempus

ad latit. quo fidelem credidit ee qui p miserat; p p t quod ab
 uno ortisunt; & haec emor tuo tccm quam sidera caeli
 in multitudine & sicut arena quae est ad oram maris.

innumerabilis. ^m ^{sub} ^{plura} ^{res} ^{sunt}; Juxta fidem defuncti sunt omni si non ac
 ceptis reppmissionibus sed alonge eas aspicientes & salutan
 tes & confitentes. quia peregrini & ospites sunt sup rater
 ram; Qui enim haec dicunt ^x ^x ueritus animositatem regis in
 uisibilem enim tamquam uidens sustinuit; Fide celebra

uit pascha & sanguinis effusionem ne qui uastabat primi
 tua tangeret eos; Fide transierunt in cre rubrum ta
 quam pccidccm ter ram. quod & p t aegypti deuora

tisunt; Fide muri hiericho ruerunt. circum ita dieru
 septem;

Fide ra hab meretix non perit cum incre
 dulis. & excipiens & exploratores cum pace; Et quid adhuc

dicem. ^{deficit} enim tempus enarrantem. De gedeon. bec rae. sam p
son. iephth. deuid. & samuel & pph&is. Qui per fidem deu ce
runt regna operati sunt iustitiam. ce de pti sunt remissiones. op
curauerunt orationum. & tinxerunt in p&umignis effuga
run& aciem gl&ccdu. conucluerunt de firmitate. fortes fac
tisunt in bello; c&stra uerterunt & terorum. acceperunt
mulieres de resur r&ctione mortuos suos. Alii autem disten
tisunt non suscipientes redemptionem. ut meliorem inueni
rent resur r&ctionem. Alii uero ludibria & uerba & per
ti in sup & uincula & c&cer ceres. lepidatisunt. s&ctisunt. temp
tatisunt. in occisione gl&ccdu morausunt. Circumierunt in
melotis. in pellibus c&cprinis. egentes. angusti. adflicti.
quibus dignus non erat mundus. insolitudinibus errantes.
& montibus. & speluncis. & in c&cueris terrae. Et hom&is
testimonio fidei p&ati non acceperunt remissionem do
p nobis melius aliquid p uidente. ut ne sine nobis consumma
rentur. Ideoque & noscentiam habemus impositam nube
testium. deponentes omne pondus & circum stans nos p&
ccatum. p p&ctentiam cur recemus. ppositum nobis certam
aspicientes in auctorem fidei & consummatorem ihm. qui
pposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione cont&p
ta. atq; in d&ctera sedis di sedit. Recogitate enim eum qui
talem sustinuit ap&ccatoribus aduersum sem& ipsos con
tr&ccditionem. ut ne fatigemini animis uris deficientes.
Nondum ^{enim} usque c&dsanguinem restitistis. c&duer sum p&
catum repugnantes. & oblitistis consolatoris quae uobis
tamquam filius loquitur dicens. Filii noli neglegere

disciplinam dñi neq; fecigeris cum cæco cõgrediens. quē
 enim diligit dñs. cecidit. flagellat autem ^{omne} filium quem
 recipit; Indisciplinæ p̄seuerate. tecumquam filius uobis offert
 dñs; quis enim filius quem non corripit pater. quod si extra
 disciplinam estis cuius p̄cipientes facti sunt. omnes ergo
 cecidistis & non filii estis; Deinde patres quidem cecernis nr̄ae.
 habuimus eruditores. & reuerberemur; non multo magis.
 obtemperabimus patri spirituum. & uiuemus; & illi quidē
 in t̄mpore p̄ccatorum dierum s̄cundum uoluntatē suam
 erudiebant nos. In autem cecidit quod utile est in r̄cipiendo
 s̄cificationem eius; Om̄s autem disciplina in presenti qui
 dem uidetur non eē gaudii sed meroris. post ea autem fruc
 tum peccatissimum & exercitatis p̄eam reddit iustitiae;
 Propter quod remissas manus & soluta genua erigi
 te & gressus r̄ctos facite pedibus ur̄is. ut non cecidit quis
 errat. magis autem sc̄ndur; Peccem sequimini cum om
 nibus & sc̄moniam. sine qua nemo uidebit dñm. contēplan
 tis. ne quis desit gratia aedi; nequa r̄cedit amaritudine sur
 sum germinans impedit. & pulcem inquinantur mul
 ti; ne quis fornicetor. aut p̄fanus. ut esau. qui p̄t unam
 escam uendit primogenitasua; Sc̄totesum. quō & p̄
 ea cupit hereditate benedictionem r̄p̄batus est; Non
 enim inuenit paenitentiae locum. quæquam cum
 lacriminis inquisisset ea; Non enim accessistis cõtracta
 bilem & accessibilem ignem. & turbidum. & caliginem.
 & p̄cellum & tube sonum. & uocem uerborū. quam
 quau d̄runt & cõsauerunt se. ne eis fieret uerbum;

Non enim portabant quod dicebatur & si bestia tetige-
rit montem lapideabitur. & ita terribile erat quod ui-
debat; Moyses dixit; & territus sum & tremebundus. sed
accessistis ad sion montem & ciuitatem dei uuentis iherusa-
lem caelestem & multorum milium angelorum frequen-
tia & ecclesiarum primitiuorum qui conscripti sunt in
caelis & iudicem omnium dñm. & sp̄s iustoz p̄factorum &
testamenti noui mediatorum ihm & sanguinis sp̄sione m̄
melius loquentem quam abel; Uide & neresus & is loquen-
tem; Si enim illi non refugerunt recusantes eum qui sup̄
ter rē loquebatur. multo magis nos qui de caelis loquen-
tem nobis aus̄ timur cuius uox mouit terram tunc modo
autem respicit dicens; Adhuc semel ego mouebo non so-
lum terram sed & caelum; Quod autem adhuc semel
dicit declarat mobiliū translationem tamquam facto-
rum ut maneat ea quae sunt in mobilia; Itaq; regnum
in mobilem suscipientis. habemus gratiam p̄ quam serua-
mus placens dō cum mēte & reuerentia; & enim dñs nost̄
ignis consumens est; Certos fructus nitatis maneat
& hospitalemitatem nolite obliuisci; p̄ hanc enim placuerunt
quidam angelis hospicio receptis; Memento uincti
tētem quēcum simul uincti & laborantium tētem quam
& ipsi incorpore morantes; Honorabile conubium in
omnibus & thorus immaculatus; fornicatores enim
& adulteros iudicabit dñs; sint mores sine auaritia con-
tenti presentibus; Ipse enim dixit; Non te deseram
neque derelinquam. ite ut confidēt dicamus;

de auaritia
mōtata
p̄p̄mptate

exi

obia

dñs mhu cducator est. non timebo quid faciat mihi homo;
 Memente praepositorum uestrorum qui uobis loquuti sunt
 uerbum dñi. quorum intuentes exitum conuersationis.
 Imitamini fidem; ih̄s xp̄s heri & hodie ipse & in
 saecula; Doctrinis uariis & peregrinis nolite abduci;
 Optimum enim est gratia stabiliri cor. non escis quae
 profuturam ambulanti bus in eis; Habemus altare. de
 quo edere non habent potestatem. qui taber naculo de
 seruiunt; quorum enim animalium infer tur sanguis
 pro peccato in sca pro pontificem. horum corpora cremant
 extra castra; propter quod & ih̄s ut sci ficeret per suum
 sanguinem populum. extra portam processit; & eam
 igitur eadem extra castra. in perpetuum eius portantur;
 non enim habemus hic manentem ciuitatem. sed futuram
 inquirimus; Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis
 semp do. id est fructum labiorum confitentium nomini
 eius; Beneficentiae autem & communicationis nolite
 obliuisci; redibus enim hostis. premerentur; Oboedite pre
 posituris & subiacete eis. ipsi enim pugnant. quasi
 rationem pro animabus uestris reddaturi. ut cum gaudio
 hoc faciant. & non gementes; hoc enim non expedit uobis;
 Orate pro nobis; confidimus enim. quia bonam conscientiam
 habemus in omnibus beneuolentes conuersari; am
 plius autem deprecor uos hoc facere. quo celerius re
 stituar uobis; De autem pacis qui eduxit de mortuis
 peccatorem magnum ouum in sanguine testamenti
 aeterni dñm nr̄m ih̄m. ap̄t̄ uos in omni bono ut faciat

a tige
 quod u
 ndur. sed
 hierusa
 frequen
 sunt in
 orum &
 onem
 loquen
 um quisq
 loquen
 modo
 bo non so
 e semel
 um facto
 regnum
 am serua
 m dñi noſt
 maneat.
 placueru
 ut uincit
 emquam
 ubium m
 enim
 rta. con
 deseram
 ucamur.

uoluntatem eius. faciens in uobis quod placeat. coram
se per ih̄m xpm. cui gloria in secula seculorū amen.
Rogo autem uos fr̄s ^{ut} sufferatis uerbum solati. & enim p̄
peccatis scripsi uobis; Cognoscate fratrem nr̄m timotheū
dimissum. cum quo sicelerius uenerit. uidebo uos.
Salutate omnes praepositos uros. & omnes sc̄os; Salu
tant uos de italia fr̄s; Gratia cum omnibus uobis am̄;
EPISTULA PAULI AD HEBREOS EXPLICIT
SCRIPTA A ROO^{habe} uersus D.C.C.II.II

IN ORDINE NONO VII ET OLAE

INCIPIT PROLOCUS CANONICAE

Nonitaxordoeft apud grecos quinquagesapiunt & fidem
atam sectantur. Epistolarum septem quae canonice
nuncupantur in latinis codicibus inuenitur quod perus qui
primus est in numero apostolorum primus sine illa eius epis
tola in ordine ceterorum sed sicut in angelis dudum ad
ueritatis lineam correximur. ita has proprio ordine nos
iubente reddidimus; Est enim prima eorum una iaco
bi per iduae iohannis tres. & uide una quae sic ab eis dicitur
ter. Itaque ab in p̄tib; fidelit̄ in latinum eloquium
ueste sentur. ne ambiguitatem legentibus face sent nec ser
monū seu ardeas impugnare; Illo p̄ se ipso loco ubi de mi
tate in itatis in prima iohannis epistola positū legim̄.
in qua ab infidelibus translatoribus multum erratū eē
fidei ueritate conperi mus. truitur autem modo uocabula
Noceft aq; sanguis & sp̄s in ipsa suaditione ponentur & p̄